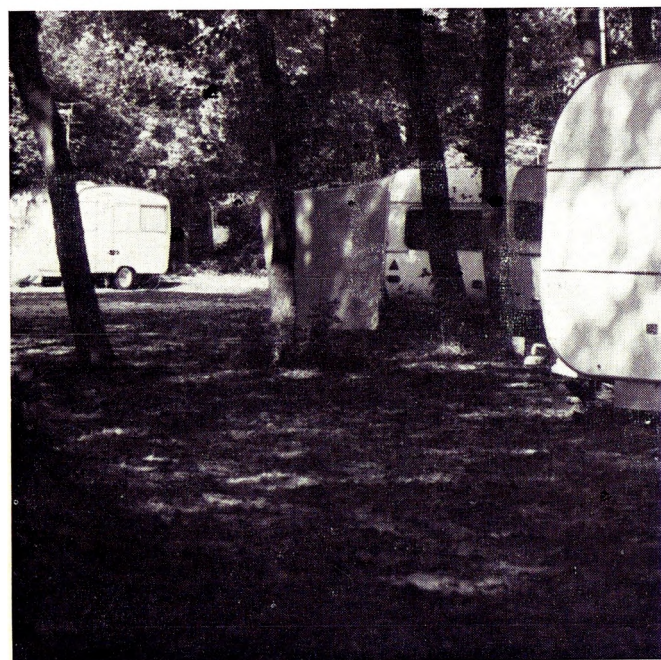

west-vlaanderen werkt

3.1982

tweemaandelijks tijdschrift / verschijnt niet in juli en augustus / mei-juni 1982

WES

inhoud

113

In memoriam H. Smissaert

114

De kampeertent aan de Belgische kust

P. Boerjan

122

LNG-koudevalorisatie : uitdaging en noodzaak voor Zeebrugge

J. Maertens

129

De waterzuiveringsmaatschappijen en de financiële implicaties

R. Devadder

136

Tabel - West-Vlaanderen : bevolking, tewerkstelling, inkomens per gemeente

138

Spektrum

Bezoldigde werkgelegenheid / Afvalstoffenbeheer / WIER 1981 / Tegemoetkomingen huisvesting en watervoorziening / Industriepark Autostrade te Stene / IFAW 1981 / Modernisering Grensleie / Schiaffino-lijn te Oostende / Prijzen aan de Kust / Energievoorziening / KNG & SF verwerkt vast afval / Scheepswerven Beliard Oostende / Belgisch Verpakkingsinstituut / Inventaris chemische stoffen / Kaasmakerij Passendale / Westvlaamse metaalnijverheid / WIH 1981 / Groenbeplanting te Tielt / Leiedal 1981 / Werken te Zeebrugge / Picanol 1981 / WITAB 1981 / Toeleveringsrepertorium Metaalnijverheid / Talpe 75 jaar / Outboard Marine 25 jaar / IMOG 1981 / Industriepark Diksmuide.

160

Nieuwtjes

Bij naamvermelding verschijnt de bijdrage onder de verantwoordelijkheid van de auteur.

**WESTVLAAMS
EKONOMISCH
STUDIEBUREAU**

Baron Ruzettelaan 33
8320 Brugge 4
Telefoon : 050/35.84.42
Postrekening 000-0125243-16
BTW : 408.382.668

Beschermkomitee

Baron P. van Outryve d'Ydewalle,
Ere-gouverneur, Ere-voorzitter WES ;
De heren H. Smissaert (†) en P. Monballyu,
Ere-voorzitters Raad van Beheer WES ;

Prof. Dr. O. Vanneste,
Gouverneur, Voorzitter WES ;

De heer H. De fauw,
Voorzitter Raad van Beheer WES ;

De heren C. Boghemans, R. Eerebout, A. Legein,
H. Olivier, P. Rosseel ;

Leden van de Bestendige Deputatie.

Redaktiekomitee

De heren R. Annoot, L. Bockstaele, G. Declercq,
P. Delafontaine, J. Pattyn, J. Theys,
F. Van Damme, N. Vanhove.

Redaktiesekretaris

De heer D. Sanders.

Redaktiesekretariaat en publiciteitsvoorwaarden

WES, Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4.

Abonnement 1982 : 223 fr. (BTW inbegrepen)

Postrekening 000-0125243-16

WES, Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4.

Ontwerp lay-out

Johan Mahieu, Brugge

Drukkerij

Groeninghe, Kortrijk

Klichees

Deckmyn, Roeselare

Foto kaft

H. Maertens, Brugge

in memoriam henri smissaert

Daar de heer H. Smissaert binnen de schoot van de Bestendige Deputatie de belangen van de sectoren economie, toerisme en visserij behartigde, nam het Voorlopig Actiecomité tot oprichting van de Westvlaamse Economische Raad reeds in de loop van 1953 contact met hem op. Vanaf den beginne steunde hij het opzet om via de oprichting van een vereniging de economische groei van West-Vlaanderen te ondersteunen.

Als eerste voorzitter van de Raad van Beheer had hij de delikate taak de uiteenlopende meningen rond de in te zetten middelen en de te volgen methode te stroomlijnen. Hij deed dit met de hem eigen manier; luisteren naar iedereen, de mening vragend van degenen die niet spontaan tussenkwamen om via een verzoenende manier tot konklusies te komen.

Zijn gehele leven is hij een spreker geweest voor de KMO, het toerisme en de visserij; in deze diverse sectoren droeg hij trouwens ook verantwoordelijkheden in het verenigingsleven.

Hij was een man van plicht, gekenmerkt door een grote inzet en dienstvaardigheid en zin voor rechtvaardigheid. Tijdens zijn langdurige ziekte bleef hij zichzelf; aan zijn ziekbed vroeg hij vol belangstelling naar hetgeen omging in de provincie en was hij vol humor over de tegenslagen die hem troffen.

De Westvlaamse Economische Raad en het Westvlaams Economisch Studiebureau rouwen om het heengaan van de heer H. Smissaert; hij zal er ongetwijfeld met gevoelens van dankbaarheid blijven leven.

Op 22 mei 1982 overleed te Oostende de heer Henri Smissaert, Ondervoorzitter van de Algemene Vergadering en Voorzitter van de Raad van Beheer van de Westvlaamse Economische Raad en het Westvlaams Economisch Studiebureau vanaf de stichting op 27 november 1954 tot 23 maart 1968.

De heer H. Smissaert werd geboren te Oostende op 17 juli 1899. Vrij vlug kwam hij na de Eerste Wereldoorlog in het politieke leven terecht als gemeenteraadslid en later schepen van de stad Oostende. Na de jongste wereldoorlog werd hij verkozen tot Bestendig Afgevaardigde, functie die hij waarnam tot in 1968.

*Olivier Vanneste,
Gouverneur van West-Vlaanderen
Voorzitter WES*

de kampeerproblematiek aan de belgische kust

P. Boerjan,

Stafmedewerker GOM - West-Vlaanderen

Het kampeerwezen aan de Belgische Kust heeft in de loop van de drie laatste decennia een bijzonder sterke kwantitatieve en kwalitatieve ontwikkeling gekend. Deze snelle groei werd in de vijftiger en zestiger jaren niet ingekaderd in een oordeelkundig planologisch geheel, terwijl ook de wetgeving nahinkte op de gebeurtenissen.

In de loop van de zeventiger jaren kwam zowel de wetgeving op de kampeerterreinen als op de weekendverblijfparken tot stand en werden in de gewestplannen voor de Kust zones voor verblijfsrecreatie voorzien.

Toch is men er nog steeds niet in geslaagd de bestaande toestand op een, voor de diverse betrokken partijen bevredigende, manier te saneren.

Deze sanering werd bemoeilijkt door het gebrek aan voldoende kennis van de sektor in zijn aanbod- en vraagfacetten.

In 1981 werd, als eerste fase van een over twee jaar lopend onderzoeksproject van het WES, gepoogd een duidelijk en overzichtelijk beeld te scheppen van het bestaande aanbod.

De situering van het studie-objekt in het kader van de wetgeving

Het studie-objekt van onderhavige bijdrage heeft betrekking op de recreatieve domeinen aan de Belgische Kust. Hieronder zijn zowel de kampeerterreinen als weekendverblijfparken begrepen, waarvan het statuut wettelijk geregeld is.

Een kampeerterrein wordt wettelijk ¹ omschreven als een terrein waarop gewoonlijk of bij gelegenheid wordt gekampeerd door meer dan 10 personen tegelijk of waarop meer dan drie 'tenten, caravans, woonaanhangwagens of andere soortgelijke verblijven' (mobiele verblijven) staan.

Op gelijke terreinen kan de eigenaar of de uitbater ook 'chalets, bungalows, huisjes, paviljoenen of soortgelijke verblijven' (vaste verblijven) plaatsen.

Een ministeriële omzendbrief (dd. 01-12-1971) stipuleert verder dat de percelen van een kampeerterrein niet mogen verhuurd worden voor een periode van meer dan 9 jaar (wel per dag, per week of op een andere manier).

Een weekendverblijfpark wordt volgens de wettelijke beschikkingen ² omschreven als een geheel van percelen in een voor de plaatsing van weekendverblijven bestemde verkaveling. Deze weekendverblijven kunnen zijn: 'caravans, woonaanhangwagens of andere soortgelijke verblijven' (mobiele verblijven) of 'chalets, bungalows, huisjes, paviljoenen of andere soortgelijke verblijven' (vaste verblijven).

Deze juridische omschrijvingen geven zeker geen klaar beeld van de werkelijke betekenis van een kampeerterrein of weekendverblijfpark.

Zonder uitgebreid op de wettelijke beschikkingen in te gaan, lijkt het ons nuttig enkele essentiële karakteristieken van beide groepen van recreatieve domeinen met een wettelijk statuut aan te geven:

<i>Kampeerterreinen</i>	<i>Weekendverblijfparken</i>
Netto-oppervlakte : min. 80 m ²	Netto-oppervlakte : min. 125 m ² of 140 m ² ³
Bruto-oppervlakte : min. 100 m ²	
Max. 20 % vaste standplaatsen	
Verhuring per dag, week, seizoen, jaar	Verkoop, verhuring voor min. 9 jaar erfpacht- of opstalrecht
10 % toeristische standplaatsen	

In de praktijk heeft de wetgeving op de kampeerterreinen en de weekendverblijfparken steeds nagehinkt op de snelle ontwikkeling van het kampeertoerisme aan de Belgische Kust.

Dit heeft meegebracht dat een belangrijk gedeelte van de terreinen die bezet zijn met vaste en/of mobiele akkommodaties, als bedoeld in de wetten op de kampeerterreinen en de weekendverblijfparken, niet vergund zijn.

Deze niet-vergunning is toe te schrijven aan ofwel een zoneringsprobleem (bv. ligging in een groengebied), ofwel aan de omstandigheid dat het betreffende terrein niet voldoet aan de technische voorschriften van de wetten op de kampeerterreinen of weekendverblijfparken (bv. overbezetting), ofwel aan beide omstandigheden samen.

Het lijkt dan ook evident dat, gezien de problematiek van de niet-vergunde domeinen, deze terreinen in onderhavige analyse worden betrokken.

Wel dient opgemerkt dat een aantal minder of meer uitgesproken recreatieve domeinen die niet in aanmerking

¹ Cfr. de wet van 30 april 1970 en de bijhorende KB's van 29 oktober 1971, 13 februari 1974 en 26 mei 1978.

² De KB's van 30 oktober 1973 en 31 december 1975.

³ Deze voorschriften, die lagere normen bevatten dan voor de rest van het land, zijn specifiek geregeld door het KB van 31 december 1978.

komen voor het statuut van kampeerterrinen of weekendverblijfpark, maar die tot stand zijn gekomen door een gewone bouwverkeveling, buiten beschouwing werden gelaten. Ter illustratie wijzen wij op enkele domeinen zoals bv. IJsermonde te Nieuwpoort, Het Veld en Ter Streep te Middelkerke (Westende). Hierbij dient toegegeven dat het feitelijk onderscheid van deze domeinen met zekere weekendverblijfparken eerder subtiel is. Neemt men dergelijke verkevelingen wel in beschouwing, dan is de omschrijving en begrenzing van dergelijke domeinen niet meer in zicht : in principe kan dan ook een appartementenblok, al dan niet voorzien van bepaalde recreatieve voorzieningen, als een recreatief domein worden beschouwd.

Methodologische toelichting

Alle gegevens die in onderhavige analyse figureren zijn het resultaat van desk research en fieldwork op zeer verscheidene niveau's. Allereerst werd gepoogd bij de overheidsinstanties die ambtshalve betrokken zijn bij de sektor, zoveel als mogelijk inlichtingen te verwerven. Hierbij is het opvallend dat een groot aantal overheidsdiensten ambtshalve raakvlakken vertonen met de kampeersector. We vermelden onder meer het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme, het Bestuur voor Stedebouw en Ruimtelijke Ordening, de Gezondheidsinspektie, het Provinciebestuur, de gemeentelijke technische diensten en de gemeentelijke belastingdiensten.

De aldus verzamelde informatie kan als zeer partieel worden bestempeld, is weinig precies en wordt niet op systematische wijze geaktualiseerd. Aktuele informatie omtrent de niet-vergunde terreinen bleek schaars of onbestaande te zijn.

Het wordt duidelijk dat de bestaande gegevens erg onvoldoende waren om een volledig en gedegen overzicht te bieden van de kampeerterrinen, weekendverblijfparken en niet-vergunde terreinen aan de Belgische Kust. Om dit te verhelpen werden twee vormen van field-research aangewend.

In de eerste plaats werden alle terreinen ter plaatse bezocht en werden inlichtingen ingewonnen door een mondelinge enquête met de uitbaters van de terreinen. Het betrof hier dus een combinatie van ondervraag- en observatietechnieken.

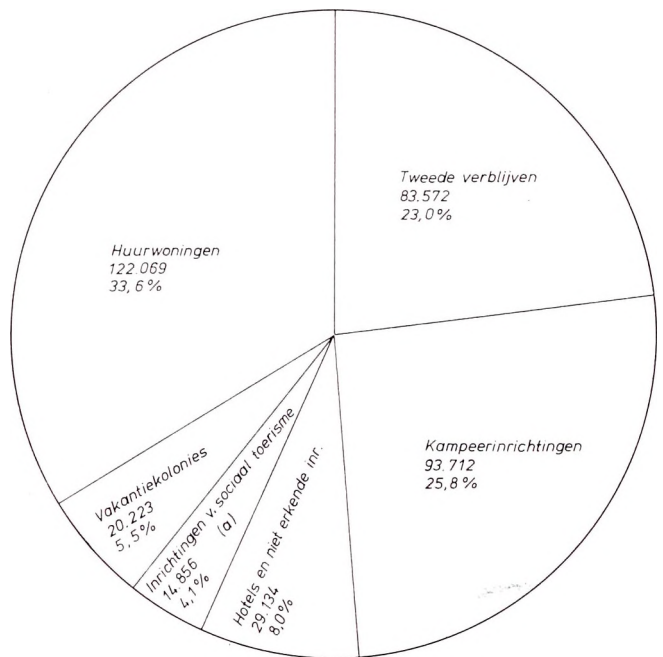
In de tweede plaats werd op een topperiode, namelijk 15 en 16 augustus 1981, een exhaustieve telling uitgevoerd van de kampeermiddelen die zich op de kampeerterrinen, weekendverblijfparken en niet-vergunde terreinen bevinden.

Geografische situering van de recreatieve domeinen aan de Belgische Kust

Vooreerst dient te worden aangestreept dat de recreatieve domeinen (kampeerterrinen, weekendverblijfparken en niet-vergunde terreinen) in het geheel van de logieskapaciteit van de Kust een belangrijke positie innemen. De totale logieskapaciteit van de Kust bedraagt circa 363.000 eenheden, waarvan één vierde kan gesitueerd worden in de 'kamping'-sektor.

De snelle groei van het 'kamping'-toerisme aan de Kust blijkt uit de vaststelling dat over een periode van 24 jaar (1956-1980) de logieskapaciteit aangroeide met een gemiddelde van 7,6 % per jaar.

Grafiek 1 : De verdeling van de totale logieskapaciteit aan de Kust naar logiesvorm, 1980.

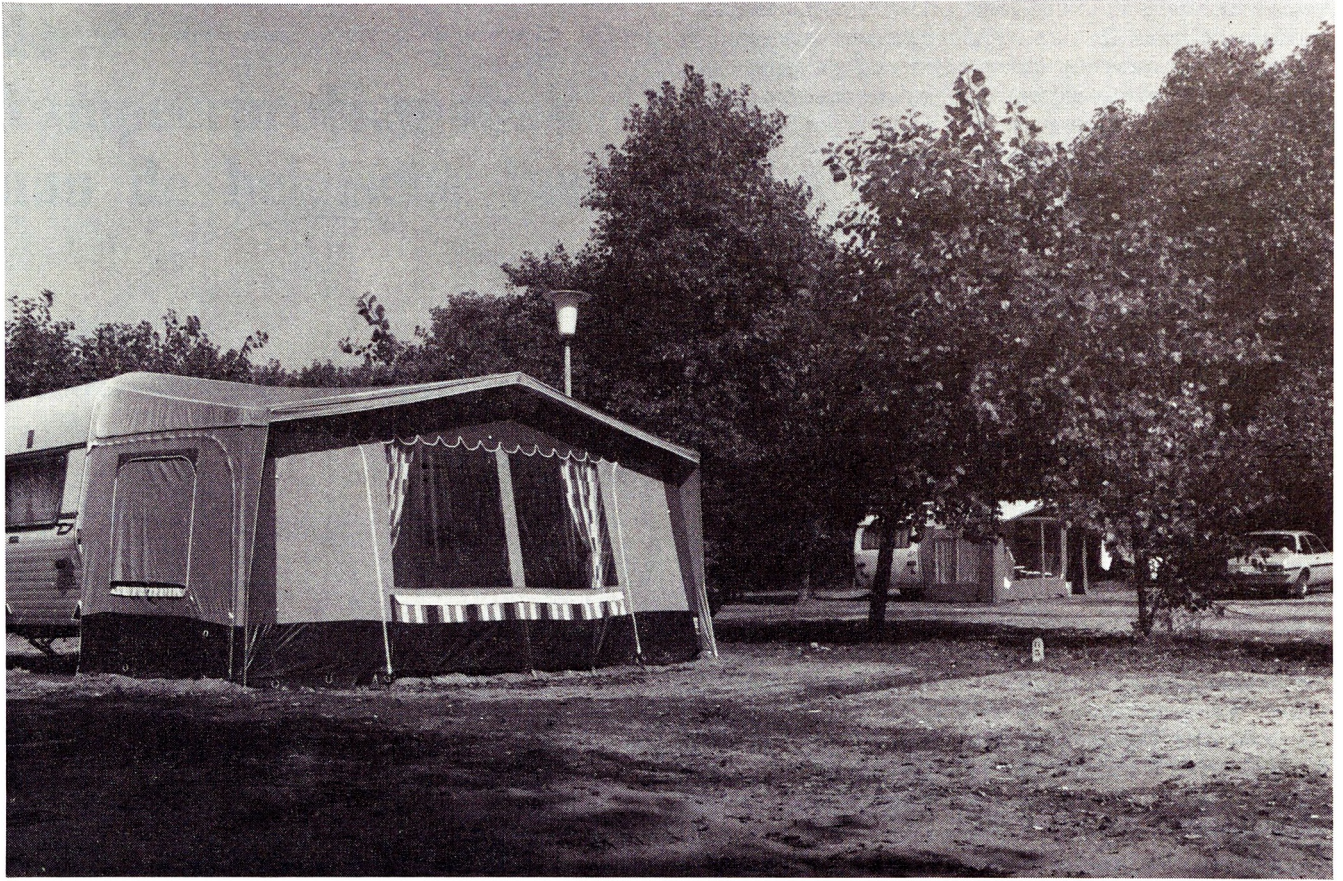
(a) : Inclusief de kuurinrichtingen met een logieskapaciteit van 521 personen.

Bron : NIS

In Tabel 1 wordt een globaal overzicht geboden van de bestaande recreatieve domeinen aan de Belgische Kust, uitgesplitst naar kustgemeente. Uit deze tabel kan men enkele belangrijke vaststellingen afleiden.

Van de 144 aan de Kust getelde terreinen telt men 45 kampeerterrinen (31 %) en 22 weekendverblijfparken (15 %). Het is evenwel opvallend dat méér dan de helft (55 %) van de bestaande terreinen aan de Kust niet vergund zijn. Wel dient hierbij opgemerkt dat de situatie minder erg wordt wanneer men de oppervlakte van de terreinen als norm aanhoudt. De 144 aan de Kust genoteerde terreinen beslaan gezamenlijk een oppervlakte van 467,5 ha. Dit stemt bij benadering overeen met de oppervlakte van de gemeente Middelkerke vóór de fusie van 1977. In deze optiek maken de kampeerterrinen met 174 ha 37 % uit van de totale oppervlakte, de weekendverblijfparken met 108 ha, 23 %, terwijl de niet-vergunde oppervlakte (185 ha) nu nog slechts 40 % uitmaakt.

Verder kan men afleiden dat zowel uit het oogpunt van het aantal terreinen als van de totale oppervlakte, de gemeenten De Haan, Middelkerke en Bredene een dominante positie bekleden. In deze kustgemeenten maakt de logieskapaciteit van de 'kampeersektor' dan ook 40 naar 80 % uit van de totale toeristische logieskapaciteit der gemeente. In secundaire orde mag ook het vrij belangrijk aandeel van Koksijde worden aangestipt. Alle overige kustgemeenten vertonen een relatief beperkt belang terzake.

Foto's : H. Maertens, Brugge

Tabel 1 : Indeling van de kampeerterreinen, weekendverblijfparken en niet-vergunde terreinen aan de Belgische Kust, naar kustgemeente, 1981

Kustgemeente	Kampeerterreinen				Weekendverblijfparken				Niet-vergunde terreinen				Alle terreinen			
	Terreinen		Tot. opp.		Terreinen		Tot. opp.		Terreinen		Tot. opp.		Terreinen		Tot. opp.	
	Aan-tal	%	Are	%	Aan-tal	%	Are	%	Aan-tal	%	Are	%	Aan-tal	%	Are	%
Knokke-Heist	4	8,9	892	5,1	—	—	—	—	4	5,2	312	1,7	8	5,6	1.204	2,6
Blankenberge	2	4,4	965	5,5	1	4,5	439	4,1	1	1,3	191	1,0	4	2,8	1.595	3,4
De Haan	7	15,6	3.506	20,2	6	27,3	3.991	37,1	29	37,7	4.623	25,0	42	29,1	12.176	26,0
Bredene	5	11,2	2.014	11,6	—	—	—	—	24	31,1	6.712	36,2	29	20,1	8.726	18,6
Oostende	2	4,4	851	4,9	—	—	—	—	4	5,2	670	3,6	6	4,2	1.521	3,3
Middelkerke	10	22,2	3.426	19,7	6	27,3	1.931	17,9	9	11,7	3.476	18,8	25	17,3	8.833	18,9
Nieuwpoort	2	4,4	2.471	14,2	1	4,5	1.100	10,2	2	2,6	968	5,2	5	3,5	4.539	9,7
Koksijde	9	20,0	1.181	6,8	7	31,9	3.033	28,1	4	5,2	1.574	8,5	20	13,9	5.788	12,4
De Panne	4	8,9	2.093	12,0	1	4,5	277	2,6	—	—	—	—	5	3,5	2.370	5,1
KUST	45	100,0	17.399	100,0	22	100,0	10.771	100,0	77	100,0	18.526	100,0	144	100,0	46.752	100,0

Bron : WES

Beschouwt men in dit geheel de lokalisering der niet-vergunde terreinen, dan blijkt dat vooral De Haan (29 terreinen) en Bredene (24 terreinen) een groot aantal niet-vergunde terreinen tellen. Voegt men hieraan nog Middelkerke toe (19 terreinen), dan heeft men reeds vier vijfden van het aantal niet-vergunde terreinen gelokaliseerd. De niet-vergunde terreinen te De Haan (in feite Klemskerke en Vlissegem) en te Bredene betreffen in hoge mate zogenaamde huisjes-terreinen. Deze terreinen zijn in doorsnee als relatief oud te bestempelen.

In tegenstelling met Bredene en De Haan (Klemskerke en Vlissegem) zijn de terreinen te Wenduine, Koksijde en vooral te Middelkerke van meer recente allure. Hier treft men dan ook heel wat weekendverblijfparken.

De belangrijkste karakteristieken van de rekreatieve domeinen aan de Belgische Kust

In bijhorende samenvattende tabel 2 wordt een overzicht geboden van de rekreatieve domeinen aan de Belgische Kust.

Gedurende een telling op een piekperiode werden ongeveer 31.000 kampeermiddelen op de rekreatieve domeinen aan de Kust geteld. Hiervan maakt de sta-caravan (circa 4,5 %) veruit het belangrijkste kampeermiddel uit aan de Belgische Kust. Voegt men hieraan de toercaravan (22,2 %) toe, dan vertegenwoordigen de 20.700 caravans ongeveer zeven tienden van de kampeermiddelen aan de Kust.

In tweede orde dient gewezen op het aandeel van de circa 6.000 huisjes, die bijna één vijfde van het aantal kampeermiddelen vormen.

De 3.000 getelde tenten en tentjes waren goed voor één tiende van het aantal kampeermiddelen, terwijl de bungalows voor 4,3 % van het geheel der kampeermiddelen instonden.

De structuur der kampeermiddelen vertoont aanzienlijke verschillen op de kampeerterreinen, weekendverblijfparken en niet-vergunde terreinen, alhoewel de stacaravans op elk van deze 3 vormen van rekreatieve domeinen de belangrijkste plaats uitmaken.

Dit is echter het meest uitgesproken bij de weekendverblijfparken, waar de stacaravans (62 %) en de bungalows (26 %) bijna negen tienden van de kampeermiddelen vertegenwoordigen. Op kampeerterreinen treft men na de stacaravans (44,5 %) ook nog een groot aantal toercaravans (35,3 %) en tenten of tentjes (14,2 %).

Op de niet-vergunde terreinen dient ongetwijfeld gewezen op het fenomeen van de huisjes (35,2 %), waarvan het aandeel slechts iets lager uitvalt dan dit van de stacaravans (39,4 %).

Opvallend is de vaststelling dat zelfs op een topperiode (15-16 augustus 1981) de toeristische standplaatsen slechts één vijfde van het totaal aantal standplaatsen uitmaken.

Globaliserend kan men de drie onderscheiden groepen van rekreatieve domeinen als volgt karakteriseren :

de niet-vergunde terreinen dateren vrijwel allen van vóór 1970, hebben een zwak voorzieningenniveau, vertonen een algemeen probleem van overbezetting, tellen opvallend veel huisjes (35,2 %) en kennen een prijsniveau dat beduidend beneden deze van kampeerterreinen en weekendverblijfparken ligt ;

de weekendverblijfparken zijn van recente datum, zijn hoofdzakelijk bezet met (sta)caravans en bungalows, vertonen geen probleem van overbezetting, een relatief goede rekreatieve voorziening en maar een prijsniveau dat vrijwel het dubbele is van dit op de niet-vergunde terreinen ;

de kampeerterreinen tenslotte, nemen inzake kenmerken in velerlei opzicht (ontstaan, bezetting, prijs) een positie in die zich situeert tussen de niet-vergunde terreinen en de weekendverblijfparken.

Tabel 2 : Samenvattende staat van de belangrijkste karakteristieken van de kampeerterreinen, weekendverblijfparken en niet-vergunde terreinen aan de Belgische Kust, 1981

Omschrijving	Kampeerterreinen	Weekendverblijfparken	Niet-vergunde terreinen	Alle terreinen
<i>Terreinen en totale oppervlakte</i>				
- terreinen	45 terreinen (= 31 %) 174 ha (= 37 %)	22 terreinen (= 15 %) 108 ha (= 23 %)	77 terreinen (= 54 %) 185 ha (= 40 %)	144 terreinen (= 100 %) 467 ha (= 100 %)
<i>Gemiddelde oppervlakte en structuur</i>				
- gemiddelde oppervlakte	3,87 ha	4,92 ha	2,41 ha	3,25 ha
- aantal terreinen <3 ha	23 = 51 %	9 = 41 %	59 = 77 %	91 = 63 %
- aantal terreinen tussen 3 en 7 ha	17 = 38 %	6 = 27 %	8 = 10 %	31 = 22 %
- aantal terreinen ≥7 ha	5 = 11 %	7 = 32 %	10 = 13 %	22 = 15 %
<i>Aantal en structuur van de kampeermiddelen</i>				
Bungalows	41 (= 0,4 %)	1.224 (= 26,0 %)	58 (= 0,4 %)	1.323 (= 4,3 %)
Huisjes	635 (= 5,6 %)	45 (= 1,0 %)	5.267 (= 35,2 %)	5.947 (= 19,2 %)
Stacaravans	5.033 (= 44,5 %)	2.906 (= 61,8 %)	5.896 (= 39,4 %)	13.835 (= 44,7 %)
Tentcaravans	3.990 (= 35,3 %)	286 (= 6,1 %)	2.594 (= 17,3 %)	6.870 (= 22,2 %)
Tenten en tentjes	1.613 (= 14,2 %)	242 (= 5,1 %)	1.148 (= 7,7 %)	3.003 (= 9,6 %)
Alle kampeermiddelen	11.312 (= 100,0 %)	4.703 (= 100,0 %)	14.963 (= 100,0 %)	30.978 (= 100,0 %)
<i>Gemiddeld aantal kampeermiddelen per terrein</i>	251	214	194	215
<i>Gemiddelde oppervlakte per standplaats</i>				
- gemiddelde bruto-oppervlakte per standplaats	154 m ²	216 m ²	127 m ²	153 m ²
- <100 m ²	1 (2 %)	0 (0 %)	27 (35 %)	28 (19 %)
100-<150 m ²	29 (64 %)	2 (9 %)	41 (53 %)	72 (50 %)
150-<200 m ²	12 (27 %)	3 (14 %)	4 (5 %)	19 (13 %)
200 m ² en meer	3 (7 %)	17 (77 %)	5 (7 %)	25 (18 %)
<i>Vergelijking reëel en vergund aantal standplaatsen</i>				
- reëel ≤ vergund aantal standplaatsen	26 terreinen (= 58 %)	Geen probleem van overbezetting	Algemeen probleem van overbezetting	
- reëel > vergund aantal standplaatsen	19 terreinen (= 42 %)			
<i>Huisjesterreinen</i>				
- wettelijke normen	max. 20 % bungalows en/of huisjes	Geen voorschriften		
- aantal-huisjesterreinen (= min. 25 % huisjes)	3 terreinen (= 7 %)	1 terrein (= 5 %)	54 terreinen (= 70 %)	58 terreinen (69 %)
<i>'Vaste' versus 'toeristische' standplaatsen</i>				
- wettelijke normen	min.10 % toeristische standplaatsen	Geen voorschriften	—	—
- vaste standplaatsen	7.694 (= 70,2 %)	4.253 (= 91,8 %)	12.465 (85,3 %)	24.412 (= 80,8 %)
- toeristische standplaatsen	3.272 (= 29,8 %)	378 (= 8,2 %)	2.140 (14,7 %)	5.790 (= 19,2 %)
<i>Voorzieningsniveau</i>				
Algemene voorzieningen (winkel, enz...)	relatief goed	relatief zwak	relatief gematigd	matig
Recreatieve voorzieningen	relatief goed	relatief goed	relatief zwak	Eerder zwak
<i>Oprichtingsperiode</i>				
Vóór 1950	2 (4 %)	0 (0 %)	14 (18 %)	16 (11 %)
1950-1969	22 (49 %)	2 (9 %)	59 (77 %)	83 (58 %)
1970 en later	21 (47 %)	20 (91 %)	4 (5 %)	45 (31 %)

Tabel 2 (vervolg)

Omschrijving	Kampeertreinen	Weekendverblijfparken	Niet-vergunde terreinen	Alle terreinen
<i>Prijs toeristische gezinsstandplaats (a)</i>				
Gemiddelde gewogen prijs	276 BF	269 BF	259 BF	269 BF
Min.-Max. prijs	150-400 BF		150-325 BF	150-400 BF
Koncentratie	v. 250 tot 300 BF (39 %) en v. 350 tot 375 BF (27 %)		van 250 tot 325 BF (75 %)	van 250 tot 300 BF (48 %)
<i>Prijs jaarstandplaats (b)</i>				
Gemiddelde gewogen prijs	19.857 BF	28.736 BF	14.940 BF	16.696 BF
Min.-Max. prijs	6.000-32.000 BF	14.000-32.000 BF	6.000-24.000 BF	6.000-32.000 BF
Koncentratie	14.000-24.000 BF (80 %)	24.000-32.000 BF (80 %)	10.000-20.000 BF (83 %)	14.000-24.000 BF (63 %)

(a) Omvat de dagprijs voor het verblijf gedurende het hoogseizoen (juli-augustus) van een gezin bestaande uit twee volwassenen en twee kinderen (respektievelijk 7 en 9 jaar), met de auto en toercaravan, inclusief het water- en elektriciteitsverbruik, de gemeentelijke toeristenbelasting en de BTW.

(b) Bevat enkel de basishuurprijs, de BTW en de kost voor het waterverbruik.

De problematiek van de niet-vergunde terreinen

Boven werd reeds opgemerkt dat niet minder dan 55 %, hetzij 77 van de 144 aan de Belgische Kust genoteerde terreinen niet-vergund zijn. Dit probleem werd in de hand gewerkt door het ontbreken van enige ernstige wetgeving terzake (wet in 1970)⁴, het aanhouden van de rechtsonzekerheid door het laattijdig verschijnen der gewestplannen⁵ en door de politieke invloeden die spelen

⁴ De wet op het kamperen van 23 maart 1954 kan bezwaarlijk als een duidelijke reglementering worden aangezien.

⁵ Dit gebeurde voor de kustgebieden in 1976 en 1977.

ten aanzien van het beleid van ruimtelijke ordening.

De problematiek van de niet-vergunde terreinen vertoont meerdere facetten, die het globaal bijzonder kompleks maken.

Naast een zoneringsprobleem stelt zich het feit dat heel wat terreinen niet voldoen aan de technische voorschriften van de wetgeving.

De niet-vergunning brengt verhoudingen mee binnen de sektor die als oneerlijke concurrentie kunnen bestempeld worden. Tenslotte kan niet ontkend worden dat aan niet-vergunde terreinen ook een sociaal (ten aanzien van de huurders van percelen) en een economisch probleem (de

Zoekt u nieuwe export- of importmogelijkheden ? ...

De gepaste financieringsvorm ? ...

**Indekking tegen wisselkoers-
risico's ? ...**

**Zorg dat u de bank kiest
waar u méér aan hebt.**

Onze KB-specialisten geven u graag advies inzake alle aspecten van de buitenlandse handel.

Bel voor een afspraak. Wij komen graag bij u.

KREDIETBANK

De bank waar u meer aan hebt.

niet-vergunde terreinen brengen een economische activiteit op de been die niet alleen de kampeerters, maar ook de lokale middenstand en de gemeentefinanciën raakt) verweven zit.

Zoneringsprobleem

In het WES-onderzoek werd heel wat aandacht gegeven aan de zoneringsproblemen van de kampeerters. In de gewestplannen werden zones voor verblijfsrecreatie voorzien, waarin de kampeerters en weekendverblijfparken dienen gevestigd te zijn. De 77 niet-vergunde terreinen kunnen vanuit zoneringsoogpunt, als volgt gesitueerd worden.

Uit voorgaande staat blijkt dat 27 terreinen, met een gezamenlijke oppervlakte van 79 ha gesitueerd zijn in een zone voor verblijfsrecreatie. Het is dus duidelijk dat deze terreinen niet-vergund zijn omdat hun uitbouw niet voldoet aan de vereisten die gesteld worden aan een kampeerters-terrein of weekendverblijfpark (bijvoorbeeld een te groot aantal 'vaste' konstrukties, de kampeermiddelen staan te dicht op elkaar, enz...). Circa de helft van de niet-vergunde terreinen, die een totale oppervlakte vertegenwoordigen van 48,5 ha, zijn gesitueerd in een woongebied. Voor deze terreinen bestaat, onder bepaalde voorwaarden, wel mogelijkheid tot regularisatie, althans uit het oogpunt van de zoneringsproblemen.

	terreinen	oppervlakte (in ha)
groengebied	8	37
agrarisches gebied	1	2
woongebied	39	49
TRP-gebied	3	12
zone voor verblijfsrecreatie	27	79
totaal	77	179

Terwijl zich slechts één terrein (2,20 ha) in een agrarisches gebied bevindt, dient onderstreept dat 8 terreinen, overeenstemmend met een oppervlakte van 37 ha, zich in een groengebied situeren.

Tenslotte vallen drie domeinen, met een oppervlakte van circa 12 ha, in het TRP-gebied.

Uit het oogpunt van de zoneringsproblemen blijven bij een strikte toepassing van de gewestplannen nog 52 terreinen in gebreke met een totale oppervlakte van circa 95 ha.

Hiervan situeert zich de grote meerderheid te De Haan en te Bredene. Al deze terreinen bevinden zich in een woongebied. De terreinen welke zich bevinden in een groen- of agrarisches gebied treft men aan in de zone van Oostende tot en met Koksijde.

Gezien in de gewestplannen zones voor verblijfsrecreatie werden voorzien, deels ter opvang van de toekomstige vraag, maar ook deels als vervangingsterreinen voor de foutief gezoneerde terreinen, leek het ons interessant om in te gaan op de huidige bezetting en de resterende vrije ruimten in deze zones voor verblijfsrecreatie.

Oppervlakte van de nog niet bezette zones voor verblijfsrecreatie op de gewestplannen	: 267 ha
waarvan : niet bezet, zonder optie	: 185 ha
niet bezet, met optie	: 57 ha
recreatie	: 25 ha

Over de gehele Kust telt men momenteel 267 ha oppervlakte voor verblijfsrecreatie die nog niet bezet is. Hiervan zijn 25 ha momenteel voorbestemd als recreatieve zone. Dit betekent dat in principe nog 242 ha kan aangewend worden voor de uitbouw van nieuwe recreatieve domeinen, dit is méér dan de helft van de oppervlakte van de momenteel bestaande terreinen (467 ha).

Zelfs in de meest rigide, maar onrealistische beleids-optie, namelijk dat alle foutief gezoneerde terreinen (100 ha) moeten overgeplaatst worden naar de zones voor verblijfsrecreatie, resteert nog steeds 142 ha braakliggend gebied voor verblijfsrecreatie.

Vermindert men deze oppervlakte nog met de braakliggende terreinen waarop een optie ligt (37 ha), dan rest nog steeds 85 ha.

Het komt ons voor dat, vertrekkend van een realistische verwachting ten aanzien van de beleids-opties van de overheid, de zones voor verblijfsrecreatie behoorlijk ruim werden toegemeten op de gewestplannen voor de Kust. Dit wordt uiteraard in de hand gewerkt door de vaststelling dat weinig terreinen, die niet in zones voor verblijfsrecreatie zijn gelegen, van de kaart zijn verdwenen en overgeplaatst werden naar een zone voor verblijfsrecreatie.

De niet-vergunde terreinen in de kontekst van de technische voorschriften van de wetten op de kampeerters-terreinen en de weekendverblijfparken

Naast en terzelfdertijd met het zoneringsplan stelt men vast dat het merendeel der terreinen tekort schieten op het vlak van de oppervlakte-, sanitaire, utilitaire en andere normen. Vooral de overbezetting der terreinen is hierbij een prangend probleem. Dit is in het bijzonder het geval bij de huisjesterreinen, waar de veel te dicht opeengehoopte chalets moeilijk of niet aan de wettelijke normen kunnen voldoen zonder ingrijpende wijzigingen met hoge financiële konsekventies.

Afgezien van het feit dat heel wat terreinen niet-vergund zijn omwille van het tekort schieten op het vlak van de oppervlakte-, sanitaire- of utilitaire normen, stelt men vast dat in de konkrete situatie van de Kust, heel wat terreinen tussen twee stoelen vallen. De Kust telt ruim 50 niet-vergunde terreinen, waarbij de huisjes minstens één vierde van het totaal aantal standplaatsen uitmaken. In realiteit vertonen deze huisjes-terreinen een oppervlakte-norm die veel dichter aanleunt bij deze van een kampeerters-terrein dan deze van een weekendverblijfpark.

Bovendien gebeurt de verhuring op deze terreinen meestal per jaar en is er geen sprake van verkoop, verhuring voor minstens 9 jaar, erfpacht- of opstalrecht. Dit houdt in dat deze terreinen, qua oppervlakte-norm en qua verhuringwijze, zelfs met veel goede wil niet in aanmerking kunnen komen voor een vergunning als weekendverblijfpark.

Door het in de wetgeving op de kampeerters-terreinen ingebouwde maximumpercentage vaste konstrukties kunnen

deze terreinen evenmin in aanmerking komen voor een vergunning als kampeertrein.

Oneerlijke concurrentie binnen de sektor

Bij contacten binnen de sektor is duidelijk een spanning voelbaar die voortvloeit uit de verhoudingen tussen vergunde en niet-vergunde terreinen.

In de meeste gevallen hebben de vergunde terreinen zich heel wat investeringen en financiële inspanningen moeten getroosten om zich in orde te stellen met de wettelijke schikkingen, terwijl de niet-vergunde terreinen, door de voor de uitbaters gunstige vraagoverschot in de zeventiger jaren, moeiteloos operationeel bleven. Bovendien dient aangestipt dat de vergunde terreinen bloot staan aan de controles van heel wat overheidsinstanties, waar de niet-vergunde terreinen meestal ongemoeid worden gelaten.

Wel dient gewezen op een zekere kentering terzake.

Onder druk van zowel de economische crisis als door de kreative van heel wat nieuwe gerealiseerde en te verwachten nieuwe standplaatsen door sociaal-politieke organisaties wordt het duidelijk dat we in de tachtiger jaren evolueren naar een situatie met een aanbodoverschot.

Men kan verwachten dat de niet-vergunde terreinen hiervan een terugslag zullen ondervinden in die zin, dat het heel wat moeilijker zal worden om de uittrekkende oudere huurders te vervangen.

Een sociaal probleem

Ongetwijfeld vertonen de niet-vergunde terreinen ook een sociaal probleem. Deze terreinen, welke uiteraard relatief lage tarieven aanrekenen in vergelijking met de vergunde terreinen, zijn hoofdzakelijk bezet door de lagere sociale klassen en in vrij belangrijke mate door ouderen. Deze huurders hebben een laag behoeft patroon en zijn erg gebonden door de onderlinge sociale contacten met de andere terreinbewoners. Een eventuele verwijdering kan in zekere gevallen een sociale problematiek doen ontstaan, terwijl een overplaatsing naar een nieuwe, goed geoutilleerde uitbating mogelijks voor een aantal 'kampeerters' financieel niet haalbaar is. Het voorstel van de Provinciale Commissie P. Monballyu van het begin van de jaren zeventig, houdt terzake een duidelijk kompromis in.

Een economisch probleem

Er dient aangestipt dat de plaatselijke middenstand in zekere mate is afgestemd op de kampeerbedrijven en dat het kampeertoerisme een bron van inkomsten is voor de gemeentelijke financiën. Dit mag echter geen reden zijn om de zonering ter zijde te schuiven.

Deze negatieve economische implicaties worden verder gerelativeerd wanneer men uitgaat van de politiek dat de overheid bij eventuele sluiting de mogelijkheid voorziet (bv. via het te koop aanbieden van nieuwe terreinen) om een nieuw bedrijf op te zetten.

Besluit

Het kampeertoerisme (in de brede zin van het woord) heeft in de loop van de laatste drie decennia een zeer snelle evolutie meegemaakt. De wetgeving terzake heeft steeds nagehinkt op deze evolutie en mede door de langdurige rechtsonzekerheid, ontstaan door het uitblijven van de bekrachtiging van de gewestplannen voor de Kust-

gebieden, is de problematiek van de sanering van het kampeerters in hoge mate verrot.

Hierbij is gebleken dat heel wat omstandigheden een pasklare oplossing verhinderen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat heel wat elementen van de ontworpen wetten in de praktijk dode letter zijn gebleven en dat het werk van diverse commissies ter oplossing van het kampeervraagstuk uiteindelijk is vastgelopen. In dit verband dient aangestipt dat de provinciale commissie onder leiding van de heer P. Monballyu realistische voorstellen had geformuleerd die het kampeerprobleem in West-Vlaanderen in verregaande mate had kunnen oplossen.

Insiders zullen het er over eens zijn dat het kampeervraagstuk niet alleen kan opgelost worden door het ontwerpen van nieuwe wetten. Het ware ongetwijfeld wenselijk om bepaalde regelingen in een wettelijke vorm te gieten en bepaalde lacunes in de bestaande wetgeving aan te passen.

Het komt ons evenwel voor dat een oplossing alleen kan bereikt worden wanneer de bevoegde overheid de probleemgevallen zou individualiseren en dat per terrein concrete, pragmatische voorstellen die de geest van de wet zouden eerbiedigen, zouden uitgewerkt worden.

Deze soepele houding van de bevoegde overheid zou terzelfdertijd ondersteund moeten worden door een krachtig en éénduidig beleid ten aanzien van de uitbaters die zich niet wensen aan te passen aan de geïndividualiseerde voorstellen.

Hierbij moet men wel bedenken dat bepaalde terreinen, welke bijvoorbeeld gezoneerd zijn in een groen- of agrarisch gebied, geen enkele kans maken op regularisatie.

**Kwaliteit
Veiligheid
Fiabiliteit**

LVD

		Afkantpersen. Dieptrekpersen. Scharen. Plaatbuigwalsen. Automatische lijnen. Speciale persen. Gereedschappen.
		
		
		

LVD filialen en licenties over de hele wereld.

LVD
synoniem
voor plaatbewerking!

Company nv
Nijverheidslaan 2
B-8630 Wevelgem-Gullegem (België)
Tel. (056) 41 55 11
Telex: 85.317

Lng-koudevalorizatie : uitdaging en noodzaak voor zeebrugge

ir. J. Maertens,
Manager Frigovalor nv

1. Het vloeibaar aardgas

Enkele jaren terug heeft België geopteerd om zijn bevoorrading in aardgas gedeeltelijk veilig te stellen via de import van vloeibaar aardgas, afgekort LNG naar de Engelse benaming : Liquefied Natural Gas. Elk gas wordt bij voldoende afkoeling vloeibaar. Voor aardgas, dat in hoofdzaak uit methaan bestaat, gebeurt dit onder atmosferische druk bij een temperatuur van -162°C . In die toestand neemt het een gereduceerd volume in dat

ongeveer 600 maal kleiner is. Daardoor wordt het mogelijk om in de beperkte ruimte van een schip een zeer grote hoeveelheid gas te vervoeren. Bij aankomst wordt dit vloeibaar gas opgeslagen in grote geïsoleerde opslagtanks. Om het terug in gastoestand te brengen moet warmte aan het LNG toegevoegd worden. Dit kan door het LNG in een warmwaterbad te brengen, wat men in vaktermen : ' ondergedompelde branders ' noemt, of door grote hoeveelheden zeewater over een grote radiator te laten lopen waar binnenin het LNG geleidelijk opwarmt : ' zeewater hervergassing ' genaamd. Deze beide hervergassingsmethoden doen een beroep op het verbruik van primaire energie : in het eerste geval moet ongeveer 1,5 % van het gas verbrand worden, in het tweede geval wordt de nodige hervergassingswarmte onttrokken aan het zeewater ten koste van een groot verbruik aan pompenergie. Figuur 1 stelt schematisch de werking van de LNG-terminal voor. De bijkomende gegevens hebben betrekking op de terminal te Zeebrugge.

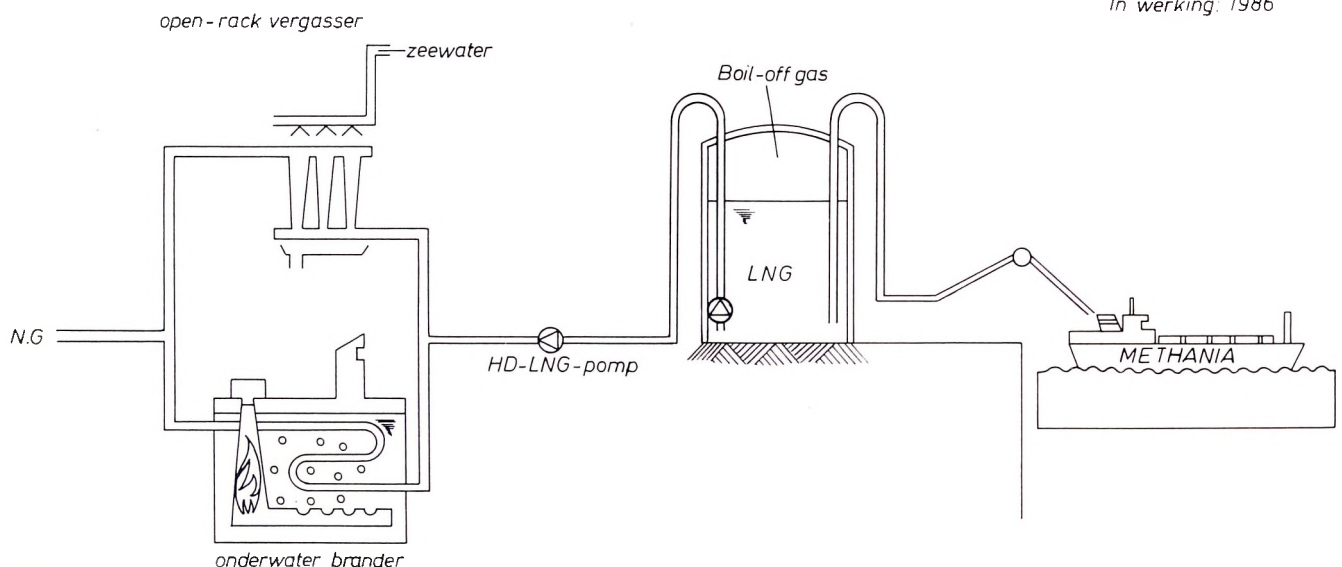
De benodigde hervergassingswarmte bedraagt ongeveer 586 kJ/Nm^3 . Bij een hervergassingsdebiet van $570.000 \text{ Nm}^3/\text{h}$ moeten dus 334 GJ/h^1 aan het LNG toegevoegd worden. Indien men het zeewater met 4°C kan afkoelen moet men per uur 20.000 m^3 zeewater oppompen.

De SYMARINDUS-studie², die in 1977 in opdracht van de heer Marc Eyskens, toenmalige Staatssecretaris

¹ GJ =Giga Joule of 1 miljard Joule.

² Symarindus : De energiefunctie van de Belgische Kust en de maritieme industrialisering. WES, 1977.

LNG - TERMINAL ZEEBRUGGE

Bouwtijd: 1981-85
Opp. terminal : $\pm 32 \text{ ha}$
In werking: 1986

Hervergassing

Maximum debiet: $900.000 \text{ Nm}^3/\text{h}$

Nominaal debiet: $670.000 \text{ Nm}^3/\text{h}$

Jaargemiddelde: $570.000 \text{ Nm}^3/\text{h}$

Hervergassingswarmte: 386 kJ/Nm^3

Onderwaterbranders: 1,4% NG

Zeewaterdebiet $\Delta t 4^{\circ}\text{C}$: $20.000 \text{ m}^3/\text{h}$

Opslag

Opslagkapaciteit: $4 \times 87.000 \text{ m}^3$

Hervergassingsdruk: 85 Bars

Transport

Gasinvoer: $5 \cdot 10^9 \text{ Nm}^3/\text{jaar}$

of: $8,5 \cdot 10^6 \text{ m}^3 \text{ LNG}$

Kapaciteit Methania: $129.400 \text{ m}^3 \text{ LNG}$

Heen- en terugreis: ± 10 dagen

Lostijd: < 13 uur

Loskapaciteit: max. $14.000 \text{ m}^3/\text{h}$

voor Streekeconomie, verscheen heeft de aandacht gevestigd op de unieke kansen voor innovatie die door de aanwezigheid van het LNG te Zeebrugge geboden worden. In analogie met wat in Japan en Frankrijk reeds gerealiseerd werd, wordt er voorgesteld om de LNG-koude te valoriseren in industriële processen met gelijktijdige hervergassing van het LNG. Met dit doel werd in 1980 Frigovalor nv opgericht. Haar taak is het deze toepassingsmogelijkheden te bestuderen, ze te promoten en desnoods zelf te realiseren.

Deze bijdrage weze dan ook een evaluatie van de geboden kansen. Aan de hand van een theoretische beschouwing over de kwaliteit van de energie wordt de koudevalorisatie besproken en worden voorstellen gemaakt voor een mogelijke aanwending, gezien in het licht van de industrialisering van de achterhaven van Zeebrugge.

2. Thermodynamische beschouwingen over de kwaliteit van de energie

Tussen twee oneindige bronnen op een verschillende temperatuur kan men zich steeds een reversibel kringproces indenken waarbij warmte uit de warme bron omgezet wordt in arbeid en waarbij warmte overgedragen wordt aan de koude bron. Een dergelijk kringproces wordt een Carnot-kringproces genoemd. Uit de studie van het Carnot-proces weten wij dat de omzetting van warmte in arbeid als volgt kan berekend worden :

$$dW = \frac{T_U - T_{LNG}}{T_{LNG}} \cdot dQ_{LNG}$$

waarbij dW de arbeid is, door het stelsel geleverd bij de overdracht van een hoeveelheid warmte dQ_{LNG} aan het vloeibaar aardgas, dat zich op een temperatuur T_{LNG} bevindt $< T_U =$ de omgevingstemperatuur, eveneens uitgedrukt in absolute temperatuur.

Voor iedere temperatuur dat het aardgas doorloopt tijdens zijn opwarming kan aan een dergelijk kringproces gedacht worden. Indien nu de opwarmingskurve van het LNG gekend is, kan men door integratie de totale arbeid berekenen die vrijkomt tijdens de opwarming van het LNG tot de omgevingstemperatuur.

In de hogerstaande vergelijking duidt de term $T_U - T_{LNG}$ de exergie aan van één joule aanwezig op een

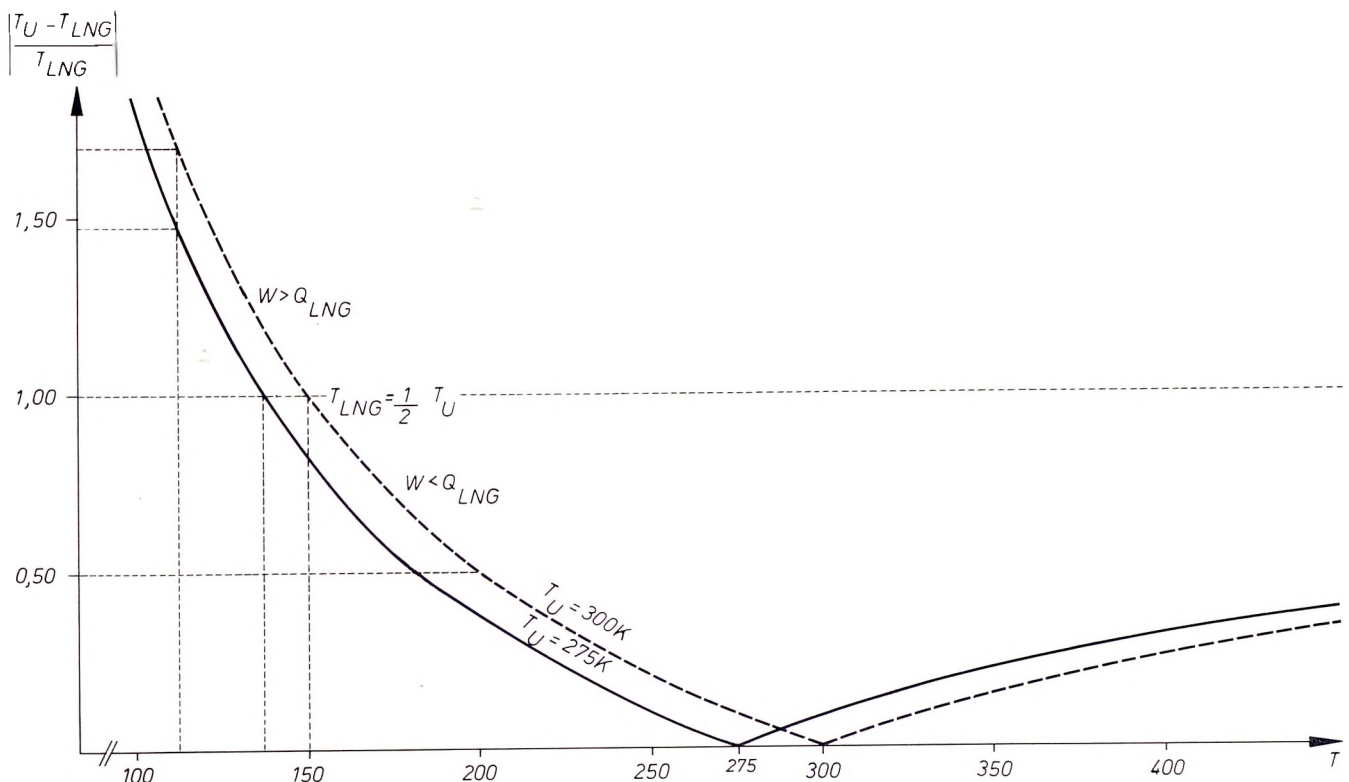
$$T_{LNG}$$

temperatuur T_{LNG} . In figuur 2 hebben wij de evolutie weergegeven van de exergie voor alle temperaturen $< T_U$ en dit bij verschillende omgevingstemperaturen. Zij werd ter verduidelijking van de discussie doorgetrokken voor het geval dat de Joule aanwezig is op een temperatuur hoger dan de omgevingstemperatuur. Deze grafiek leert ons :

a) $T_{LNG} < T_U$

In de mate dat het temperatuurverschil tussen het LNG en de omgevingstemperatuur kleiner wordt, wordt het moeilijker om arbeid uit het kringproces te onttrekken en wordt een grotere hoeveelheid warmte uit de omgeving aan het LNG overgedragen. Het omgekeerde is echter ook waar wanneer men de koude-productie of het koelproces beschouwt. In het temperatuurgebied $1/2 T_U < T_{LNG} < T_U$

Exergie van één joule in functie van de temperatuur waarop zij beschikbaar is

is het koeleffect > 1 en wordt dus een groter koude-equivalent geproduceerd per Wh arbeid. Voor het temperatuurgebied $T_{LNG} < 1/2 T_U$ is het koeleffect < 1 of de omzetting van arbeid in koude geschiedt er met een negatief rendement.

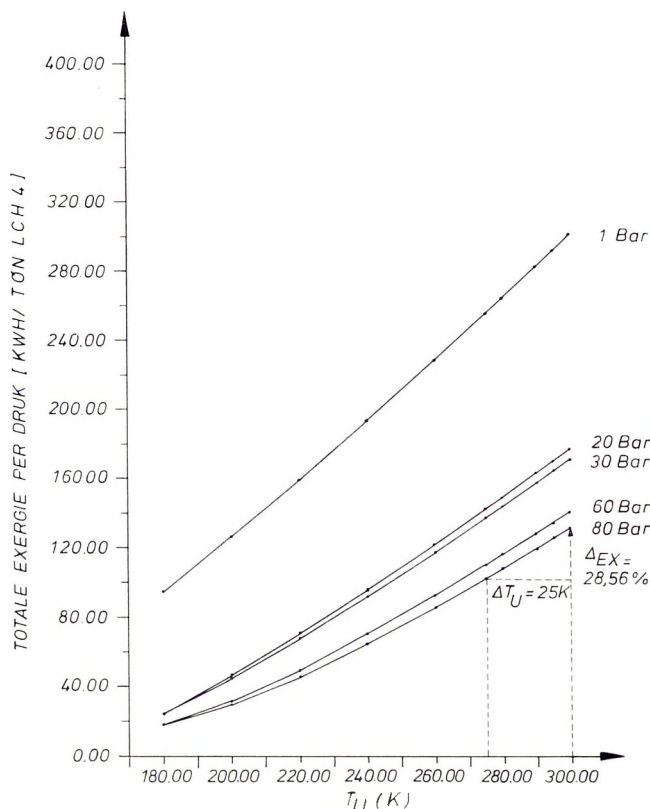
Bij stijgende omgevingstemperatuur stijgt de exergie of de omzetbaarheid van koude energie in arbeid neemt toe.

b) $T > T_U$

In dit temperatuurgebied is de exergie steeds kleiner dan de warmte die aan het stelsel toegevoegd wordt. Naarmate de T_U daalt, stijgt de exergie, zij wordt maximaal = 1 voor T_U gelijk aan het absolute nulpunt.

De verdampingswarmte, die door het gas opgenomen wordt, is afhankelijk van de druk waarbij de hervergassing geschiedt. Wanneer deze druk beneden de kritische druk gekozen wordt dan zal een gedeelte van de hervergassing geschieden onder coëxistentie van vloeibare en gasvormige fase. Dit gebeurt onder een isotherme toestandsverandering wat de mogelijkheid tot energie-rekuperatie gevoelig doet toenemen. Wordt de hervergassingsdruk boven de kritische druk gekozen dan zal de overgang van vloeibare fase naar gasvormige onopgemerkt geschieden waardoor het gevaar voor trillingen in het systeem gevoelig vermindert. Uit figuur 3 blijkt overduidelijk de invloed van de hervergassingsdruk en de omgevingstemperatuur op de haalbaarheid om het koude-potentieel in een andere energievorm om te zetten. Hoe hoger die druk, des te kleiner de rekuperatiemogelijkheden, hoe hoger T_U , des te groter de valorizatiemogelijkheid van de LNG-koude.

Totale beschikbare exergie bij het hervergassen van zuiver methaan in functie van T_U en bij verschillende hervergassingsdrukken.

3. LNG-koudevalorizatie

De LNG-koude kunnen wij onder twee vormen valorizeren : rechtstreeks als koelmiddel of onrechtstreeks als koude bron bij de opwekking van elektriciteit. De hoger vermelde thermodynamische beschouwingen maken het voor iedereen duidelijk dat wij er alle voordeel bij hebben om deze koude zoveel mogelijk als dusdanig te gebruiken, voornamelijk in deze processen waar die diepe koude gewenst is. De investerings- en de produktiekosten van de lage temperatuur zijn immers zeer groot. De discussie omtrent de aanwendbaarheid van deze koude in industriële processen wordt echter bemoeilijkt door de problemen van *veiligheid, beschikbaarheid en hoeveelheid*.

Uit *veiligheids*overwegingen moet men beslissen om deze koude via een tussenfluidum over te brengen. Zo wordt de LNG-koude eerst aangewend in de productie van vloeibare stikstof of droog ijs (koolstofdioxide). Deze tussenstap is weliswaar een hulp in het wegwerken van ongelijke verbruikspatronen : de koude-productie is rechtstreeks gebonden aan de gasvraag die niet noodzakelijk samenvalt met het *verbruiksdiagram* van een cryogene toepassing. Zij doet echter de distributie- en opslagkosten van deze koude gevoelig toenemen.

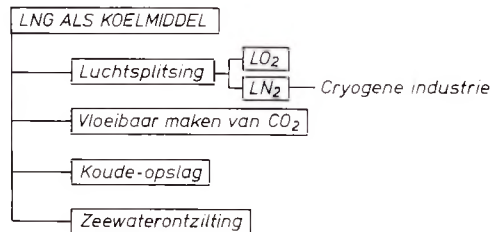
Een derde probleem is dit van de *hoeveelheid* aanwezige koude. Bij een monotone hervergassing van het LNG-kontakt, wat beantwoordt aan de verwachtingen van Distrigas, zouden per uur ongeveer 334 GJ koude vrijkomen. Deze enorme hoeveelheid koude kan door geen enkel cryogeen proces verwerkt worden. De markt van cryogene technieken is eerder klein. Juist daarom wordt uitgezien naar een onrechtstreeks gebruik van de LNG-koude door omzetting van dit koude-potentieel in elektrische energie. Deze omzetting laat een valorizatie van de LNG-koude toe. Zij is niet ideaal doch maakt een besparing van primair energieverbruik mogelijk.

Deze aanwendingsmogelijkheden willen wij nu even nader evalueren.

TOEPASSINGSMOGELIJKHEDEN VAN LNG-KOUDE

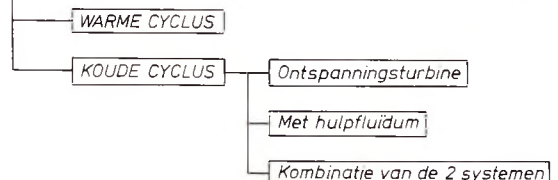
RECHTSTREEKSE

OP DRUK BRENGEN VAN HET GAS IN VLOEIBARE TOESTAND

ONRECHTSTREEKSE

OMZETTING VAN LNG-KOUDE IN ELEKTRISCHE ENERGIE

A. DIREKTE TOEPASSINGEN VAN LNG-KOUDE

1. Vermijden van kompressiekosten

Door de hervergassingsdruk zo hoog mogelijk te nemen ontstaan grote besparingen op de kompressiekosten van het gas die voor het vervoer van het gas noodzakelijk zijn. De energie nodig om vloeistof op een bepaalde druk te brengen is slechts een breuk van deze nodig in de gasfase. In Japan wordt van dit principe gebruik gemaakt in de produktie van elektrische energie bij middel van de direkte expansie van het aardgas in een ontspanningsturbine. Het LNG wordt er hervergast op een hogere druk dan deze vereist voor zijn distributie of direkt verbruik. Na vergassing wordt het aardgas in een turbine ontspannen tot de gewenste druk met omzetting van deze kompressie-energie in elektrische.

2. Toepassing van de LNG-koude in de produktie van zuurstof en stikstof

Algemeen wordt aangenomen dat de LNG-koude het best gevaloriseerd wordt in een luchtsplitsingseenheid en dit voor zover de eindprodukten onder vloeibare vorm kunnen gekommercialiseerd worden. Het onderzoek naar de kansen van de vestiging van een dergelijke eenheid te Zeebrugge, naar aanleiding van de bouw van de LNG-terminal, is dan ook een prioritaire opgave. Haar aanwezigheid kan de verdere industrialisering van het havengebied richten en bevorderen.

Uit de toepassing van het Carnot-principe weten wij dat de theoretische arbeid die vereist wordt om één calorie op omgevingstemperatuur T_U naar een lagere temperatuur

$T < T_U$ te brengen gelijk is aan $\frac{T_U - T}{T}$.

Indien deze calorie beschikbaar gesteld wordt op een temperatuur T_{LNG} waarbij $T < T_{LNG} < T_U$, dan is daartoe

de vereiste arbeid $\frac{T_U - T}{T_{LNG} - T}$ malen kleiner.

Dit principe wordt nu toegepast bij het vloeibaar maken van stikstof. Daartoe wordt de gasvormige stikstof bij het verlaten van de destillatiekolom eerst samengedrukt, om na afkoeling in een warmtewisselaar met het LNG, bij ontspanning, vloeibaar te worden. Dit samendrukken van de stikstof is noodzakelijk omdat stikstof vloeibaar wordt bij een lagere temperatuur dan het LNG. Deze vloeibare stikstof wordt dan gedeeltelijk teruggebracht naar de destillatiekolom waar zij instaat voor de afkoeling van de lucht zodat vloeibare zuurstof gevormd wordt.

In deze toepassing wordt alleen gebruik gemaakt van de hoogwaardige frigorieën (-162°C tot -100°C). De afkoeling van de stikstof tegen het LNG stelt geen bijzondere problemen aan de veiligheid van de terminal, zelfs bij het lekken van het LNG in de warmtewisselaar, en dit wegens de inerte eigenschappen van het stikstof.

Teoretisch zou men ook de inlaatlucht kunnen afkoelen, waarbij men ook de laagwaardige frigorieën zou kunnen aanwenden. Hier stoot men echter op een dubbele moeilijkheid: een veiligheidsaspect en een technisch probleem. De aanwezige zuurstof zou oorzaak zijn van het vormen van een ontplofbaar mengsel bij het lekken van het LNG in de warmtewisselaar en anderzijds zullen de vochtigheid en de CO_2 eerst uit de lucht moeten verwijderd worden om ijsvorming bij de inlaat te

verhinderen. De bijkomende investeringen voor de absorbers zullen de verhoopte winst bij de produktie van gasvormige elementen te niet doen.

Algemeen kan men stellen dat voor de produktie van gasvormige zuurstof en stikstof de aanwending van LNG-koude geen noemenswaardig voordeel biedt. Alleen bij de produktie van zuurstof en stikstof in vloeibare vorm, LOX (Liquid Oxygen) en LIN (Liquid Nitrogen) heeft deze toepassing een zeer groot belang.

De vloeibare stikstof kent een stijgend aantal toepassingen. De aanwezigheid te Zeebrugge van een goedkope bron voor vloeibare stikstof zou aanleiding kunnen geven tot de vestiging van cryogene activiteiten zoals: de verwerking van autowrakken, autobanden, het invriezen van voedingswaren (visserij), het droogvriezen, de oprichting van een bloedbank, het opslaan van goederen die op zeer lage temperatuur moeten bewaard worden, het koelhouden van containers, en dergelijke meer.

Vloeibare zuurstof wordt als dusdanig niet aangewend in de industrie. Het is een hulpmiddel in de distributie voor relatief kleine verbruikers, de grote zijn meestal rechtstreeks per pijpleiding met de luchtsplitsingseenheid verbonden.

De vestiging te Zeebrugge van de luchtsplitsingseenheid kan dan ook maar overwogen worden wanneer in de onmiddellijke omgeving zich een groot verbruiker zou vestigen of wanneer een aansluiting op het bestaande pijpleidingennet kan overwogen worden. Deze discussie is dan ook sterk gebonden met de ontwikkeling van Seabulk, de vestiging van een nieuwe kookfabriek en de daarbijgaande discussie omtrent de valorisatievormen die aan het kooksofengas gegeven worden.

3. Vloeibaar maken van koolstofdioxide

CO_2 wordt zeer veelvuldig toegepast in de frisdrank industrie. Het wordt ook als koelmiddel gebruikt. De marktvoorwaarden voor een uitbreiding van de produktiekapaciteit zijn gunstig. Ook de LNG-koudetechnologie kan zeer nuttig toegepast worden bij de produktie van CO_2 in vloeibare vorm. Zeebrugge heeft tot nu toe geen voldoende en goedkope bron van CO_2 om aan een dergelijke toepassing te denken.

4. Diepvriescentrum

De technologie is aanwezig om de restkoude bij de opwarming van het LNG naar de achterhaven te brengen. Door het aanleggen van een cryogene leiding tussen de LNG-terminal en de achterhaven kan men bij middel van een koelmiddel deze koude overbrengen naar een diepvriesruimte. Gezien echter de te overbruggen afstanden en onderwaterdoorgangen is deze investeringskost alleen te verwezenlijken wanneer meerdere gebruikers op een dergelijke leiding kunnen aangesloten worden. De besparingen vloeien voort uit het gevoelig dalen van de werkingskosten, waarbij de kompressiekost van het koelmiddel vervangen wordt door het overwinnen van de drukverliezen in de leidingen van het koelmiddel.

5. Zeewaterontziltling.

Bij het bevriezen van zeewater worden kristallen van zuiver water gevormd. Door het verwijderen en het smelten van deze kristallen bekomt men zuiver water. Gezien de smeltwarmte van water veel kleiner is dan de verdampingswarmte is het normaal dat dit systeem energievriendelijker is dan de systemen steunend op de verdamping van

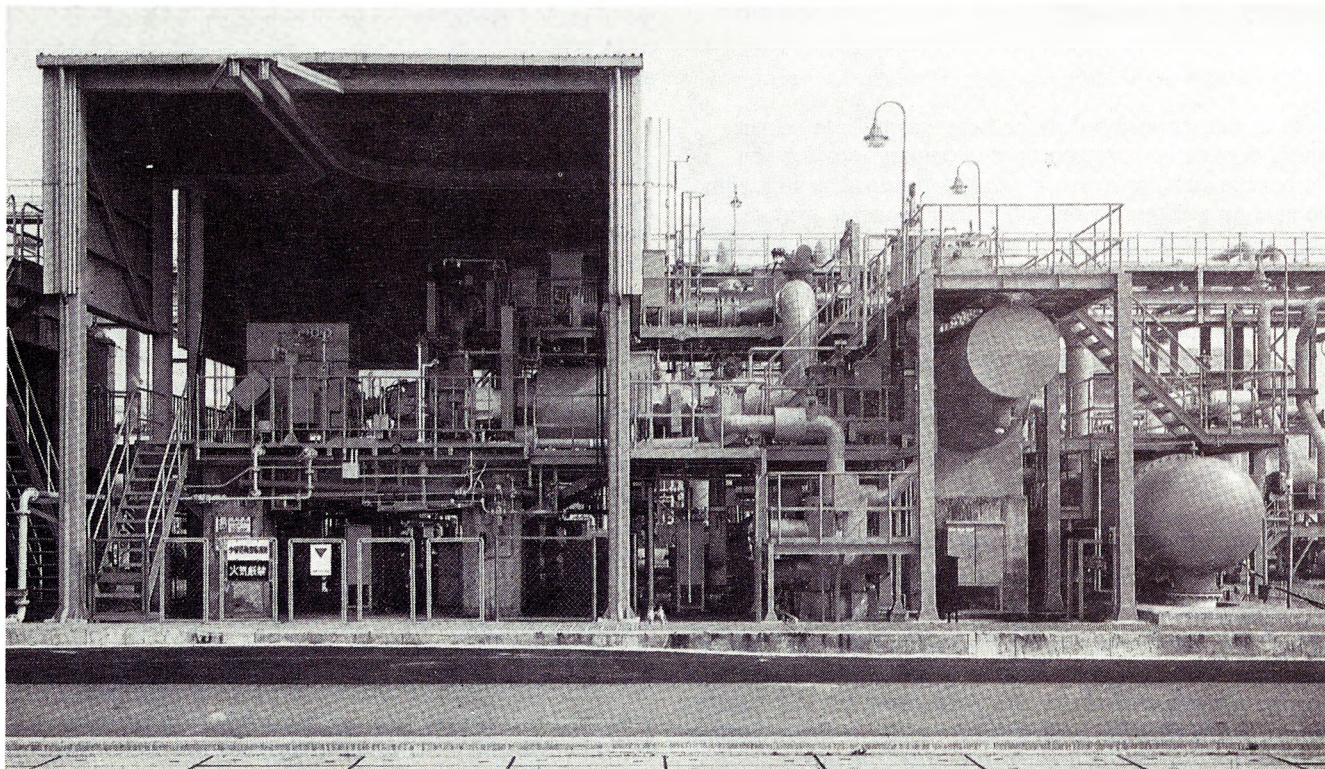

Foto Tokyo Oxygen and Nitrogen Cy

LNG-Plant

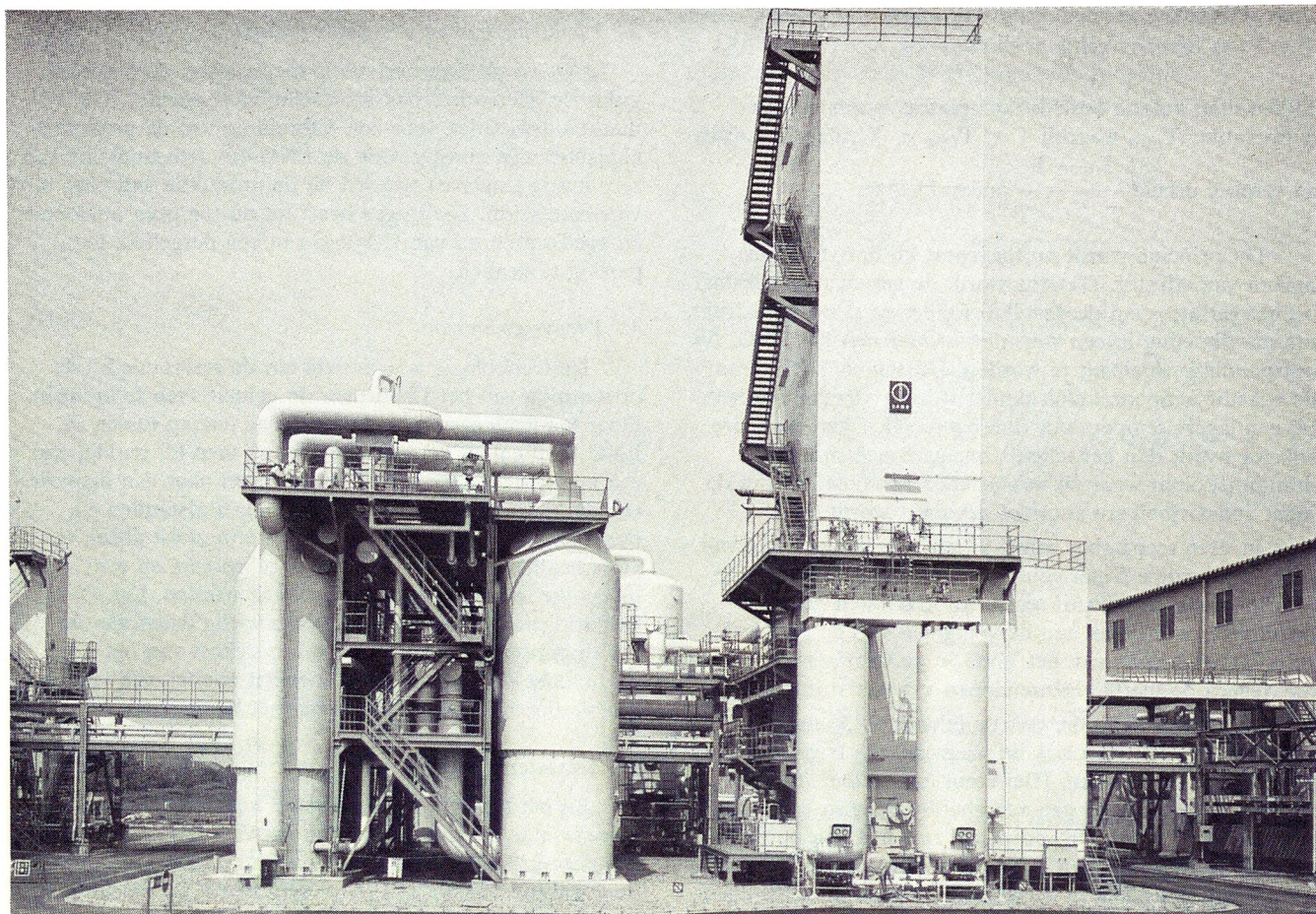

Foto Archief Osaka Gas Engineering Cy Ltd

Centrale op LNG-koude

zeewater. In een uitvoerig artikel van de hand van Ir G. Van Roosbroeck in 'West-Vlaanderen Werkt' (januari-februari 1981) werd deze technologie en zijn koppeling met de LNG-terminal uitvoerig beschreven.

B. ONRECHTSTREEKSE TOEPASSINGEN VAN DE LNG-KOUDE

In deze technologie wordt de LNG-koude als condensatiemiddel aangewend bij de produktie van elektrische energie. Uit de algemene beschouwingen van de Carnot-cyclus blijkt dat het rendement stijgt met een stijgend temperatuurverschil tussen de twee warmtebronnen. Het rendement wordt theoretisch gelijk aan één, wanneer de temperatuur van de koude-bron gelijk wordt aan het absolute nulpunt. Het is dan niet te verwonderen dat de aanwezigheid van een bron op -162°C velen er toe aangezet heeft om een cyclus uit te denken waarbij men nuttig van deze koude gebruik maakt. Al naargelang men een beroep doet op de verbranding van primaire energie of niet, worden deze cyclussen als 'warme' en 'koude cyclus' bestempeld.

1. Warme cyclus

In het kader van een mogelijke inplanting van een LNG-terminal in Noord-Duitsland werd een grondige studie gedaan³ over een stikstof-kringproces waarbij de

³ GHH Sterkrade, Linde AG, EVT Energie- und Verfahrenstechnik GmbH 'LNG-Verdampfung und Stromerzeugung mit Gasturbinen im geschlossenen Prozess'.

stikstof verhit wordt tot 720°C en afgekoeld in een kondensator tegen het LNG. Het berekende rendement van een dergelijke centrale is 53 % of 6.700 kJ/kWh wat een opmerkelijk resultaat is in vergelijking met een moderne 600 MW kolengestookte centrale die een rendement heeft van 39 % of 9.200 kJ/kWh. Nadelig is wel dat men omwille van de hoge temperaturen hoogwaardige en zuivere primaire energieën moet verbranden.

Door anderen werden voorstellen gedaan om het LNG op te warmen door rekuperatie van de afvalwarmte afkomstig uit gasturbines of dieselcentrales. Zij wijzen allen in de richting van een verhoogd rendement ten opzichte van de klassieke eenheden. De specifieke kapitaalsuitgave blijft vergelijkbaar met een normale niet-nucleaire investering.

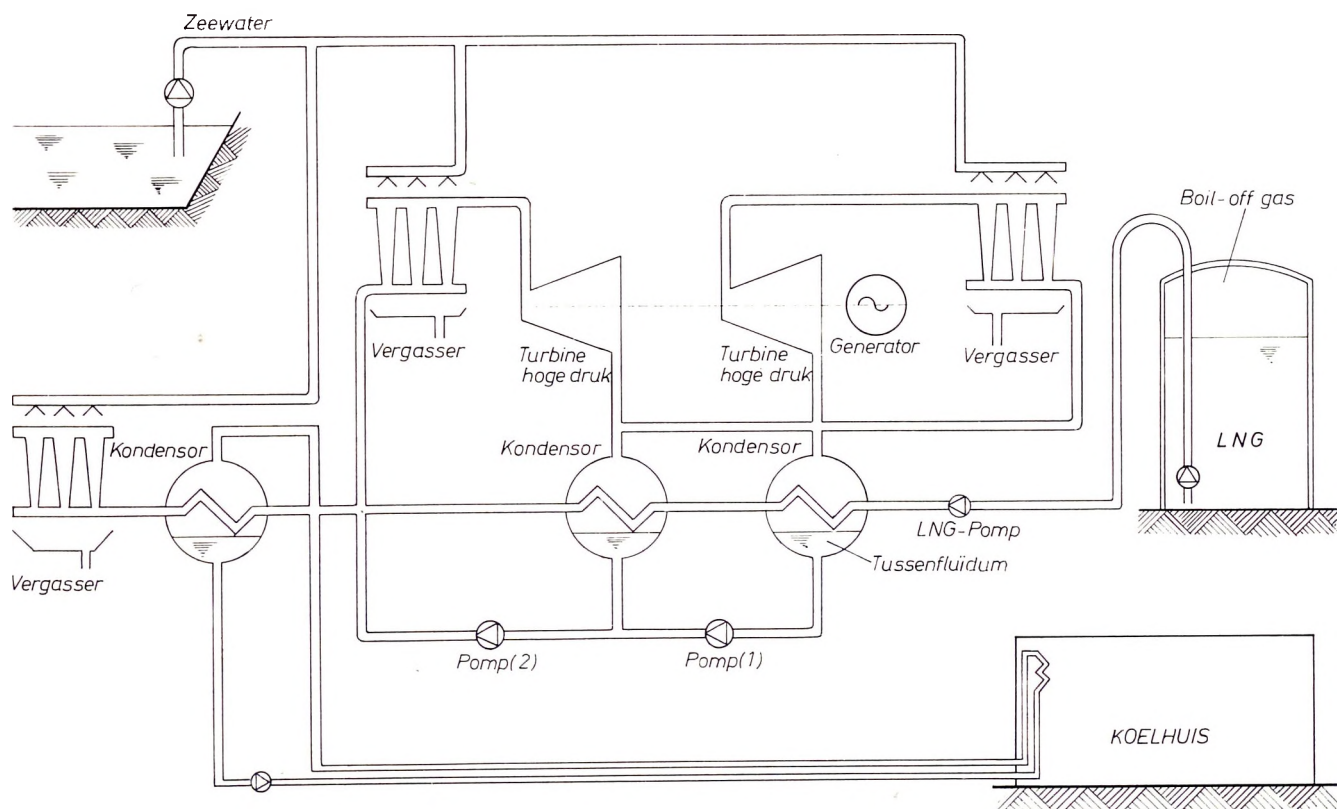
Makro-ekonomisch gezien volgt uit het verbeterd rendement een reële besparing aan primair energieverbruik. Zij heeft het bijkomend voordeel dat zij beantwoordt aan de noodzaak van spreiding van de energiebevoorrading.

2. Koude cyclus

Wanneer wij aan de hogere discussies de problemen toevoegen van de valorisatie van de geproduceerde energie in het kader van de overeenkomsten tussen de auto-producenten en de elektriciteitsbedrijven met deze van het niet-samengaan van beide verbruikspatronen, dan kan men erin komen de omzetting van de LNG-koude in elektrische energie te beperken tot de eigen behoeften van de terminal. Makro-ekonomisch blijft het fout de herwinning van de vloeibaarmakingsenergie slechts gedeeltelijk te doen.

Hoe dit nu kan geschieden wordt aan de hand van

VOORBEELD VAN KOUDE CYCLUS MET HULPFLUIDUM

figuur 5 schematisch voorgesteld. Het tussenfluidum wordt in de kondensor tegen het LNG vloeibaar gemaakt, door de pomp op de gewenste verdampingsdruk gebracht die overeenstemt met de haalbare temperaturen in de zee-waterverdamper om zich daarna te ontspannen in een ontspanningsturbine die een generator aandrijft. De cyclus, naar gelang het tussenfluidum, kan in meerdere cycli opgesplitst worden. De studie moet uitwijzen welk tussenfluidum of mengsel van fluida een condensatiecurve geeft die nauw aansluit met de opwarmingscurve van het LNG. Een dergelijke koude cyclus vergt geen verbranding en is daarbij milieuvriendelijk.

De theoretische studie van de koude cyclus toont aan dat, naargelang de samenstelling van het LNG en de wijze van konstruktie van de koude cyclus, men theoretisch per ton LNG van 21 tot 60.64 kWh kan rekupereren, of anders gezegd dat bij een monotone hervergassing van 570.000 Nm³/h de mogelijkheid bestaat om 20 MWh te produceren, wat het basisverbruik van de terminal ruimschoots overstijgt. Dit laat toe om een reële besparing aan primair energieverbruik te doen.

4. LNG-koudevalorizatie : projekt Zeebrugge

De voorgaande beschrijving toont aan dat de toepassingsmogelijkheden van LNG menigvuldig zijn. Wil men ze volwaardig laten uitgroeien dan doet men er goed aan een globaal industrialiseringsplan van Zeebrugge voor ogen te hebben. Stapsgewijze kunnen dan de nodige beslissingen genomen worden die allen convergeren naar een groter geheel. Bedenken wij daarbij dat de aanwezigheid van afvalwarmte een rechtstreekse invloed kan hebben op het concept van de LNG-terminal, wat de werkingskosten en het investeringsniveau kan mede bepalen, dan begrijpt men ten volle de noodzakelijkheid van meer duidelijkheid met betrekking tot sommige industriële initiatieven.

Berekeningen hebben aangetoond dat de meest economische hervergassing van het LNG geschiedt door vervanging van het zeewater met afvalwarmte, afkomstig uit een of ander industrieel proces. Besprekingen bewijzen dat België nood heeft aan de vernieuwing van zijn kookproductie en dat een dergelijke eenheid voldoende afvalwarmte aan de LNG-terminal ter beschikking kan stellen om de gekontrakteerde hoeveelheid LNG te vergassen in een monotoon ritme.

Wat enig is voor België is de mogelijkheid tot synergie tussen de LNG-terminal en de kookfabriek. Door toevoeging van een luchtsplittingsseenheid wordt de basis gelegd van een nieuwe carbo-chemische industrie. Een cryogene behandeling van het kooksofengas laat verder de uitsplitsing toe in zijn samenstellende bestanddelen. Te Zeebrugge kan de waterstoffraktie uit het kooksofengas ofwel afzonderlijk ofwel gemengd met gasvormige stikstof gevaloriseerd worden en kan het restgas gevaloriseerd worden los van de elektriciteitsproductie.

Dit voorstel kadert in de doelstellingen die met betrekking tot de evolutie van het primair energieverbruik van Europa gesteld werden. Op de Europese top van Venetië 1980 werden door de EEG nieuwe objectieven voor een rationeel gebruik van de primaire energie opgesteld. Het was de bedoeling om de Europese energiebevoorrading minder afhankelijk te maken van de invoer van petroleumprodukten. De verwachtingen opgesteld door het 'International Energy Agency' voor het primair energieverbruik in 1990 voorzien dan ook een stijgend verbruik van kolen en aardgas, een grotere afhankelijkheid van de nucleaire energie met een dalend verbruik van olie. Gezien de kolen- en gasproductie in Europa eerder stagneert dan stijgt zal de toename van het verbruik een verdubbeling van de import van beide energiedragers tot gevolg hebben. De industriële rekonversie naar steenkolen is echter afhankelijk van de kapitalen die daartoe ter beschikking kunnen gesteld worden.

5. Besluiten

De strategie voor Zeebrugge, gezien in het licht van een diepzeehaven voor energie-aanvoer, is duidelijk op de invoer van aardgas en steenkolen te richten. De beschikbare industriegronden kunnen de steenkoolverwerkende nijverheid toegewezen worden. Het geheel sluit aan met de internationale belangstelling die de carbochemie opnieuw verkregen heeft.

In dit licht en rekening houdend met de lokale bekommernissen voor milieu- en vizuele hinder wordt met betrekking tot de LNG-koudevalorizatie voorgesteld om :

- 1) de LNG-terminal te voorzien van een luchtsplittingsseenheid als natuurlijke partner in de voorgestelde industrialisering ;
- 2) de uitwisseling koude tegen afvalwarmte te realiseren tussen de LNG-terminal en de nieuwe kookfabriek ;
- 3) daardoor de mogelijkheid te scheppen om de overige LNG-koude te valoriseren door omzetting van het koudepotentieel in elektrische energie.

De aanwezigheid van vloeibare stikstof kan dan aanleiding geven tot het toepassen van de hoger beschreven cryogene technieken zowel in de verwerking en recyclage van afvallen als in de voedingsnijverheid. Voor de valorizatie van het kooksofengas staat een brede waaier van mogelijkheden open.

Indien echter om een of andere reden dit projekt niet kan verwezenlijkt worden, dan ware het denkbaar de valorizatie van de LNG-koude te realiseren door omzetting in elektrische energie via een warme cyclus. In het licht van een dwingende eis tot diversifikatie voor wat de afhankelijkheid van de primaire energievoorzieningen betreft kan men hier ten volle de rendementsverbetering bij de elektriciteitsproductie benutten die volgt uit de aanwending van de LNG-koude.

de waterzuiverings- maatschappijen en de financiële implicaties

R. Devadder,

Eerste adviseur bij de

Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken

Inleiding

De wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging betekende de doorbraak in België voor de organisatie van de waterzuivering en het waterzuiveringsbeleid in het algemeen.

Oorspronkelijk voorzag voornoemde wet in de oprichting van drie Waterzuiveringsmaatschappijen voor het ganse land, namelijk één voor het Kustbekken, één voor het bekken van de Schelde en één voor de bekkens van Maas, Seine en Rijn. Per bekken was aldus een autonome gedecentraliseerde instelling voor de waterzuivering voorzien.

Thans is de afvalwaterzuivering volledig geregionaliseerd, zodat voortaan elk van de drie gewesten (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) autonoom de structuren voor de waterzuivering binnen dat gewest bepaalt.

De wet van 1971 werd dan ook gewijzigd door het dekreet van 18 december 1980 dat de oprichting voorziet van twee maatschappijen over gans het Vlaamse land, namelijk de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken (WZK) bevoegd voor de Provincie West-Vlaanderen en een deel van Oost-Vlaanderen (het Meetjesland) en de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij (VWM) voor de rest van het Vlaamse Gewest.

De eerste maatschappij is in werking sedert 16 juni 1975, de tweede sedert 28 oktober 1981. De bestuursorganen van de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij zijn samengesteld. De beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve stelt in dat verband, dat het operationeel maken van de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij tot de prioriteiten behoort.

Het is pas wanneer beide maatschappijen de hun door de wet en de uitvoeringsbesluiten opgedragen taak, zullen kunnen uitvoeren, dat het mogelijk zal zijn een echt waterzuiveringsbeleid in het Vlaamse land te ontwerpen en uit te voeren.

Deze nota behandelt de verschillende financiële middelen die de waterzuiveringsmaatschappijen ter beschikking staan om dit beleid te ondersteunen. In drie hoofdstukken worden achtereenvolgens het maatschappelijk kapitaal, de toelagen voor de investeringsuitgaven en tenslotte de werkingskosten toegelicht.

I. Kapitaal

Overeenkomstig artikel 9 van de wet van 26 maart 1971, zijn de maatschappijen 'publiekrechtelijke verenigingen' waarvan deel uitmaken :

1° de provincies waarvan het grondgebied geheel of gedeeltelijk tot het gebied van de maatschappij behoort. Het gebied werd omschreven bij KB van 26 juli 1972, gewijzigd bij KB van 9 maart 1981 ;

2° de openbare instellingen die oppervlaktewater winnen voor distributiedoeleinden en waarvan de watervang in het gebied van de maatschappij gelegen is ;

3° de vervuilers, namelijk de ondernemingen (a) waarvan het afvalwater een grotere verontreinigende belasting heeft dan het bij KB van 23 januari 1974 bepaalde minimum, namelijk 5.000 eenheden en (b) die de behandeling ervan aan een zuiveringsinstallatie van de maatschappij opdragen omdat zij zelf niet voor de zuivering van hun afvalwater wensen in te staan.

Aldus heeft de wetgever de participatie van de privé-sektor in de waterzuiveringsmaatschappijen willen verzekeren.

Op het *maatschappelijk kapitaal* van de waterzuiveringsmaatschappijen dient bijgevolg ingeschreven, bij de oprichting of bij de toetreding, door :

(a) de provincies, naar evenredigheid van het aantal inwoners van de provincie die in het gebied van de maatschappij verblijven, zoals dit blijkt uit de jongste officiële opgave van het bevolkingscijfer van het Rijk, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad ;

(b) de waterdistributiemaatschappijen, naar evenredigheid van het opgenomen volume water, uitgedrukt in kubieke meters per jaar, gedeeld door 350 ;

(c) de hoger bedoelde ondernemingen, naar evenredigheid van hun verontreinigende last, uitgedrukt in eenheden verontreinigende belasting (inwonerequivalenten).

De waterdistributiemaatschappijen en ondernemingen die niet meer in termen van de toetredingsplicht vallen, verkrijgen de *terugbetaling* van hun kapitaalbijdragen binnen 18 maanden te rekenen vanaf de aanvraag.

Overeenkomstig de koninklijke besluiten tot vaststelling van de Statuten van de WZK (KB 9 april 1975) en van de VWM (KB van 17 april 1981) zijn de inschrijvingsbedragen voor beide maatschappijen berekend op basis van een grondbedrag van 50,— F :

(1°) per inwoner van de provincie, die in het gebied van de maatschappij verblijft, wat de provincie aangaat ;

(2°) per volume van 350 m³ opgenomen oppervlaktewateren per jaar wat de instellingen betreft, met dien verstande dat in aanmerking wordt genomen het volume dat voorkomt op de jongste statistieken van de dienst der waterleidingen, die afhangt van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ;

(3°) per eenheid verontreinigende belasting wat de ondernemingen aangaat, met dien verstande dat in aanmerking wordt genomen de verontreinigende belasting vastgesteld aan de hand van de gegevens betreffende het jongste afgesloten boekjaar.

Wat meer bepaald de ondernemingen betreft : in principe dient de kapitaalsdeelname berekend op grond van

analyses, waarbij de verontreinigende last nauwkeurig wordt gemeten en dit volgens de formule bepaald in artikel 1 van het ministerieel besluit van 15 februari 1974, gewijzigd bij besluit van 16-12-1981, waarbij rekening wordt gehouden met het gemiddeld volume geloosde afvalwater tijdens de maand van de grootste bedrijvigheid van het jaar en met de gemiddelde totale oxydeerbaarheid.

Tot 31 december 1982 wordt echter een vereenvoudigde methode toegepast waarbij gebruik gemaakt wordt van omzettingcoëfficiënten. De verontreinigende last wordt aldus bepaald aan de hand van een formule, waarin voorlopig de produktie en de tewerkstellingsgraad als criteria gelden.

De vennoten storten binnen de 30 dagen vanaf de publikatie van de inschrijvingsbedragen, één vijfde ; de rest nadien op verzoek van de Raad van Beheer.

De *verhogingen van het maatschappelijk kapitaal* geschieden bij beslissing van de algemene vergadering, door verhoging van het grondbedrag van 50,— F.

Op de verhogingen van het maatschappelijk kapitaal wordt ingeschreven door alle vennoten ; bij deze gelegenheid worden hun respectieve aandelen in het gezamenlijk kapitaal opnieuw berekend op grond van bovengenoemde omslagcriteria toegepast op de datum van de kapitaalverhoging.

Werd het kapitaal niet verhoogd binnen een periode van vijf jaar van de kapitaalvorming of na een vorige kapitaalvorming, dan worden de respectieve aandelen van elke vennoot opnieuw berekend op grond van de omslagcriteria die gelden aan het einde van die periode. Terugbetaling van het kapitaal ingevolge de vermindering van het aandeel van een vennoot na herberekening, geschiedt binnen de 9 maanden vanaf het KB tot herziening van de inschrijvingsbedragen.

Als *beginkapitaal* voorziet de wet een bedrag van 10 miljoen F, te stellen door het Rijk binnen de 3 maanden na de eerste algemene vergadering.

Wat meer bepaald de *toetredingsplicht* betreft van de ondernemingen, is er ons inziens een tegenstrijdigheid tussen bovenstaande wetsbepalingen en de koninklijke besluiten van 16 april 1975 en van 7 juli 1981 die het aandeel van de vennoten vaststellen in het kapitaal respectievelijk van de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken en de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij. Inderdaad, artikel 9 van de wet stelt de toetredingsvoorwaarden duidelijk positief, namelijk :

(1°) een verontreinigende last boven een bepaald minimum (5.000,— IE) en

(2°) de behandeling van het afvalwater toevertrouwen aan de overheid.

De voornoemde koninklijke besluiten stellen echter twee negatieve voorwaarden waarbij de zaken gewoon omgekeerd worden, vermits de ondernemingen :

(1°) zelf het bewijs moeten leveren dat zij beneden het gestelde minimum blijven. Hoe zullen die ondernemingen dat bewijzen ? Bovendien geldt volgens het KB dergelijke verplichting ook voor de ondernemingen die lozen in oppervlaktewateren. Het heeft helemaal geen zin dat zelfzuiverende ondernemingen laten weten dat zij beneden de 5.000,— IE lozen ;

(2°) zelf binnen de 6 maanden vanaf de stichting van de waterzuiveringsmaatschappij moeten laten weten dat zij de

behandeling van hun afvalwater *niet* aan de overheid zullen toevertrouwen. Meer duidelijkheid hierover is ten zeerste gewenst.

Hieronder volgt de kapitaaltoestand van de beide Waterzuiveringsmaatschappijen. Deze kapitalen werden vastgesteld bij koninklijk besluit.

KAPITAAL

	Totaal	Gestort (1/5)
1° WZK (a)	46.190.550,—	
1. Provincies (KB 16-4-75)		
West-Vlaanderen	28.754.000,—	5.751.000,—
Oost-Vlaanderen	4.371.000,—	874.200,—
2. Waterdistributiemaatschappijen		
Regie Ieper (KB 16-4-75)	209.000,—	41.800,—
Nationale Maatschappij (KB 7-6-78)	332.000,—	66.400,—
3. Ondernemingen (clf)		
(KB 23-9-76 - 12-4-77)	12.524.550,—	954.400,—

	Totaal	Gestort
2° VWM (KB 7-7-1981)	240.936.000,—	
1. Provincies	223.870.750,—	
2. Waterdistributiemaatschappijen		
Antwerpse Waterwerken	16.259.000,—	
Nationale Maatschappij	805.000,—	
3. Ondernemingen :		
nog niet vastgesteld.		

(a) Ingevolge de uitbreiding van het ambtsgebied tot de ganse provincie West-Vlaanderen, dient het kapitaal WZK ceerlang herzien.

II. Toelagen voor de investeringsuitgaven

Eén van de belangrijkste opdrachten van de maatschappijen is het afvalwater te verzamelen en te zuiveren om het daarna af te voeren naar de waterlopen.

De Vlaamse Executieve draagt financieel bij in deze investeringsuitgaven van de Waterzuiveringsmaatschappijen, hetzij door toelagen om niet bij de uitvoering van de werken, hetzij door deelneming in de lasten van rente en aflossing van de leningen die de maatschappijen hebben opgenomen voor de financiering van hun werken.

Het bedrag van deze toelagen is vastgesteld op 100 pct van het bedrag der investeringen. Aldus worden o.m. toelagen verleend voor :

zuiveringsinstallaties, rioolgemalen en kollektoren, zowel nieuwbouw als verbouwing en aanpassing ;
 uitrustingsgoederen, reserve- en wisselstukken, vereist voor de rationele en de veilige werking van de installaties ;
 studiekosten ;
 verwerving van de nodige gronden.

Voor de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken worden de voorwaarden en de modaliteiten voor de toekenning van deze toelagen zeer uitvoerig geregeld door het Koninklijk Besluit van 20 december 1976.

Vóór de oprichting van de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij, waren in het overige deel van het Vlaamse Gewest de gemeentebesturen bevoegd om de zuiveringsinstallaties en bijhorende werken uit te voeren. Het koninklijk besluit van 20 december 1976, tot wijziging van het besluit van de Regent van 2 juli 1949 betreffende de staatsussonkomst voor werken van de ondergeschikte besturen, regelde het verlenen van de toelagen aan de gemeenten voor deze werken.

Dit besluit is thans vervangen door het koninklijk besluit van 23 juli 1981 dat de subsidiëring regelt van allerlei werken uitgevoerd door ondergeschikte besturen.

Daarin wordt o.m. ook de betoelaging bepaald voor werken tot het bouwen, vergroten of verbouwen van zuiveringsinstallaties en bijhorende werken, ook deze uit te voeren door de waterzuiveringsmaatschappijen, die in dit besluit als 'ondergeschikte besturen' worden beschouwd.

Daarbij valt op te merken dat het eerste geciteerde besluit van 20 december 1976 betreffende de betoelaging van de werken uitgevoerd door de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken niet uitdrukkelijk werd opgeheven.

Wat hierboven is uiteengezet over de regeling voor het toekennen van toelagen aan de Waterzuiveringsmaatschappijen, kan wellicht ingewikkeld lijken. De toepassing van deze reglementering in de praktijk is nog veel moeilijker en leidt ongetwijfeld tot rechtsonzekerheid.

Immers, ofschoon het bedrag van de toelagen door voormelde besluiten eenvormig vastgesteld werd op 100 pct van het bedrag der investeringen, verschilt het voorwerp van de investeringen, zoals nader omschreven in beide besluiten, zeer grondig. Zo worden bijvoorbeeld de betalingen die eventueel verschuldigd kunnen zijn voor de overname van gemeentelijke zuiveringsinstallaties, betoelaagd aan de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken maar niet aan de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij. De procedure voor het bekomen van de toelagen is gedetailleerd beschreven voor de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken. Dit is evenmin het geval voor de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij.

Het is bijgevolg wenselijk en noodzakelijk om de betoelaging van de investeringsuitgaven voor de twee waterzuiveringsmaatschappijen op dezelfde wijze in een afzonderlijk besluit te regelen.

Daarin kunnen eveneens een aantal maatregelen worden opgenomen om de moeilijkheden op te lossen voor de betoelaging van de zuiveringswerken die door talrijke gemeenten of interkommunale verenigingen werden uitgevoerd, en zelfs nu nog worden uitgevoerd, in een overgangperiode vanaf de inwerkingtreding van de wet van 26 maart 1971, die alle bevoegdheden inzake afvalwaterzuivering aan de gemeenten ontnemt, tot de oprichting en de werking van de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij.

III. Werkingskosten

Zoals reeds gezegd zijn de Waterzuiveringsmaatschappijen autonome gedecentraliseerde maatschappijen met een eigen financieel-ekonomisch beleid.

Overeenkomstig art. 19 van de wet van 26 maart 1971 moeten zij zelf hun kosten bestrijden van beheer en

werking, met inbegrip van de kosten van exploitatie, onderhoud en afschrijving van de installaties. Deze kosten worden uitsluitend gedekt door de bijdragen van :

(1°) de geassocieerde provincies ;

(2°) de ondernemingen waarvan het afvalwater, behandeld in een installatie van de waterzuiveringsmaatschappij, een verontreinigende belasting heeft van meer dan 7 eenheden ;

(3°) de ondernemingen waarvan het afvalwater, behandeld in hun *eigen* installaties, een grotere verontreinigende belasting heeft dan de minima door de Koning vastgesteld voor elke categorie van ondernemingen. Tot op heden werden deze minima niet bepaald.

De Waterdistributiemaatschappijen moeten enkel intekenen op het kapitaal van de maatschappijen, maar zijn niet bijdrageplichtig.

Het artikel 21 van de wet bepaalt dat de Algemene Vergadering van de Waterzuiveringsmaatschappijen, op voorstel van de beheerraad, ieder jaar de bedoelde bijdragen vaststelt op een forfaitair bedrag berekend op basis van de gegevens over het vorig jaar.

Op welke basis geschiedt de berekening van de bijdragen ?

(1°) Wat betreft de bijdragen verschuldigd door de provincies, geschiedt de bijdrage van de geassocieerde provincies op basis van het aantal inwoners van de provincie die in het gebied van de waterzuiveringsmaatschappij verblijven.

Deze bijdrage wordt door de provincies omgeslagen op de bevolking door middel van een provinciale belasting.

(2°) De bijdragen verschuldigd door de ondernemingen die de zuivering van hun afvalwaters toevertrouwen aan de Waterzuiveringsmaatschappij en waarvan de verontreinigende last 7 eenheden overschrijdt, zijn berekend naar rato van hun verontreinigende last.

Een eenheid verontreinigende belasting is de verontreiniging veroorzaakt door de lozing van het afvalwater van één inwoner gedurende een etmaal.

Deze verontreinigende belasting wordt vastgesteld aan de hand van analyses, en dit volgens de formule bepaald in artikel 2 van het reeds genoemd ministerieel besluit van 15 februari 1974, waarbij ondermeer rekening gehouden wordt met :

het gemiddeld volume geloosde afvalwater tijdens de maand van de grootste bedrijvigheid van het jaar ;

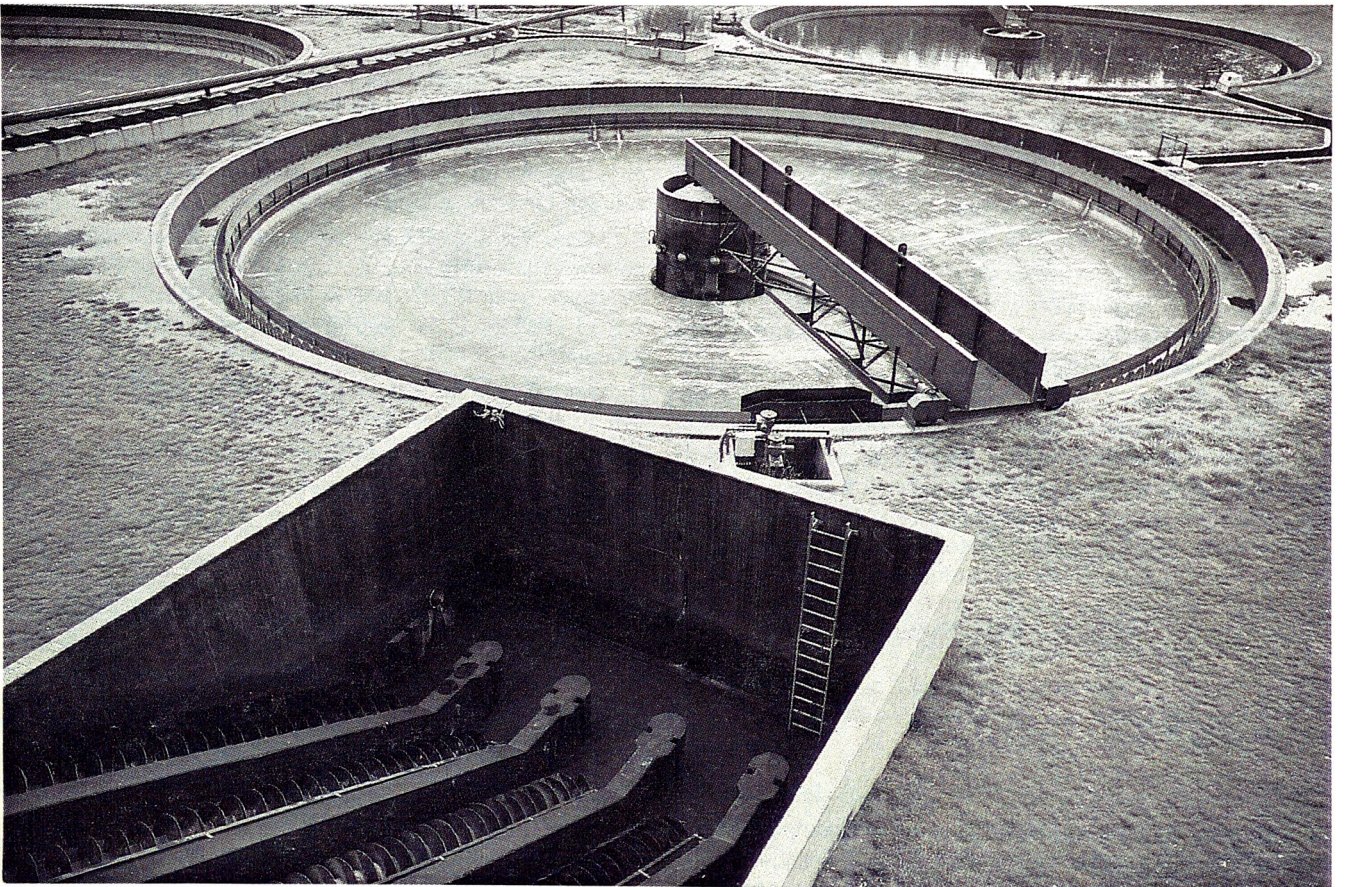
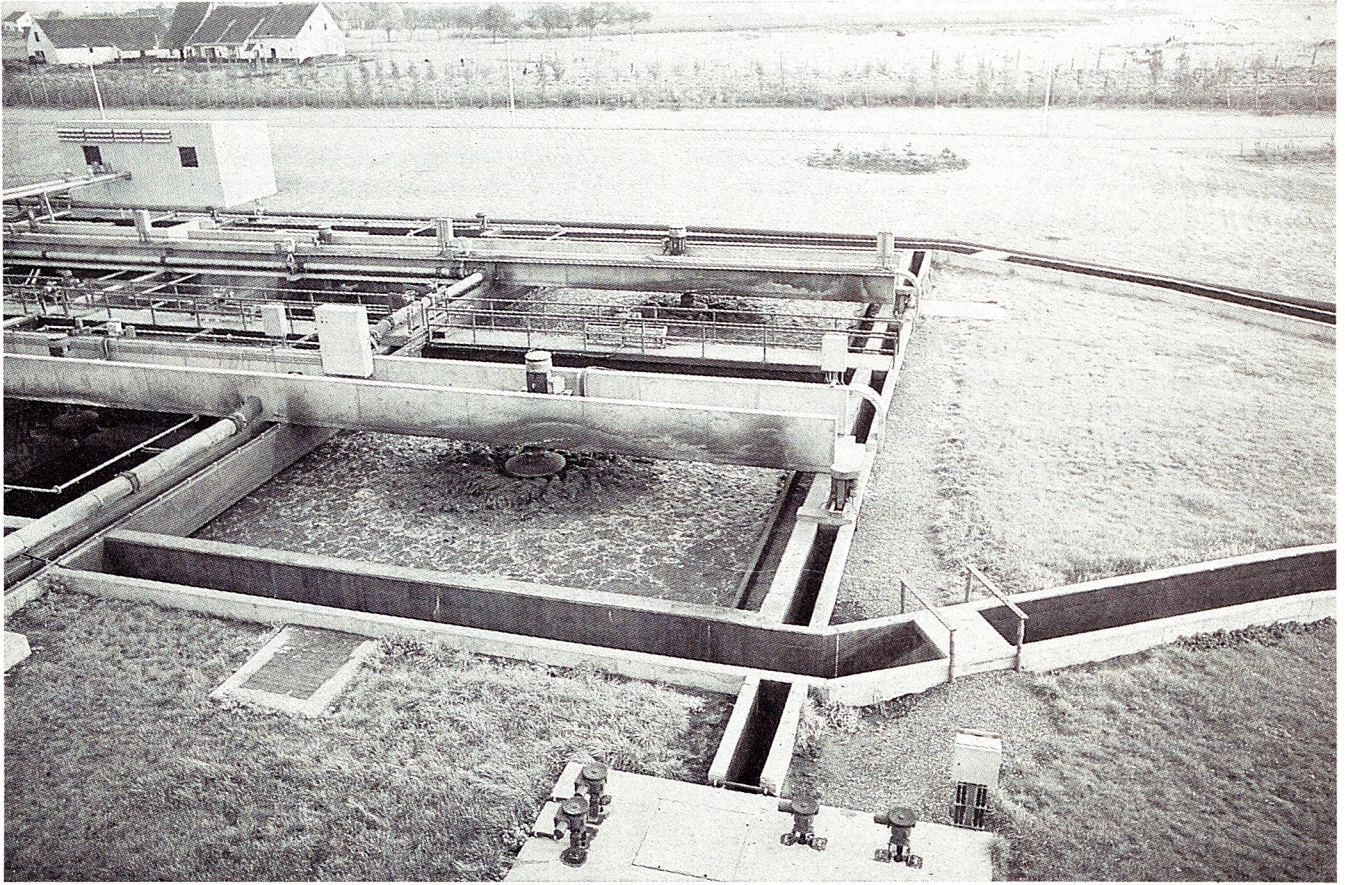
het gemiddelde gehalte aan stoffen in suspensie ;

de gemiddelde gedeeltelijke oxydeerbaarheid.

De vereenvoudigde methode, namelijk het gebruik van de omzettingscoëfficiënten op basis van tewerkstelling of produktie, zoals deze geldt voor de berekening van de inschrijving op het kapitaal (zie supra), mag eveneens worden toegepast voor een overgangperiode, die verstrekt op 31 december 1978, voor de vaststelling van de bijdragen in de kosten van beheer en werking.

Op te merken valt daarbij dat het ministerieel besluit van 1981, de overgangperiode verlengt waarin de vereenvoudigde methode mag toegepast worden, voor de berekening van de inschrijvingen op het kapitaal, maar *niet* voor het vaststellen van de bijdragen in de werkingskosten.

De waterzuiveringsmaatschappijen moeten dus de industriële vuilvracht, die als basis moet dienen voor de

berekening van de werkingskosten, vaststellen aan de hand van analyses. Dit zal ongetwijfeld aanleiding geven tot vele praktische moeilijkheden voor het nemen van de monsters en het tijdig uitvoeren van de talrijke analyses.

Overigens kan de vraag worden gesteld of het wenselijk of zelfs haalbaar is, om de verontreinigende belasting te berekenen aan de hand van analyses voor *alle* ondernemingen, zowel grote als kleine (d.w.z. ondernemingen met een verontreinigende belasting vanaf 7 eenheden); daartoe zal veel mankracht nodig zijn en deze gehele operatie zal erg tijdrovend zijn. Dit moet bovendien elk jaar opnieuw gebeuren.

Naar ons oordeel zou het veeleer wenselijk zijn de berekening van de verontreinigende belasting met analyses te beperken tot de ondernemingen met een geraamde vuilvracht vanaf 2.000 eenheden verontreinigende belasting. Voor de ondernemingen met een verontreinigende last onder de 2.000 eenheden, kan dan best de vereenvoudigde methode toegepast worden op basis van tewerkstelling en produktie. Dit zal heel wat werk besparen.

Zo wordt in het gebied van de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken een meetput alleen verplichtend gesteld voor de bedrijven vanaf 2000 inwonerequivalenten.

Het zou tenslotte wenselijk zijn om de verschillende formules voor het berekenen van de verontreinigende belasting, niet alleen deze welke voorzien zijn in voornoemd ministerieel besluit, maar ook deze welke worden toegepast voor de dimensionering van de zuiveringsinstallaties, te herleiden tot één en dezelfde formule. Ook dat zou de zaak veel kunnen vergemakkelijken. De vereenvoudigde formule waarvan hierboven sprake, moet vanzelfsprekend van toepassing blijven.

Een spoedige aanpassing van de reglementering terzake dringt zich ook hier op.

(3°) De bijdrage van de ondernemingen die hun afvalwaters behandelen in hun *eigen* installaties, moet gezien worden in het licht van de toepassing van het art. 35, § 1, van de wet. Volgens deze bepaling vergoedt iedere waterzuiveringsmaatschappij aan de in haar gebied gevestigde ondernemingen, op hun verzoek, geheel of ten dele de werkingskosten van hun zuiveringsinstallaties, voor zover dat afvalwater niet in de installaties van de maatschappij kan worden gezuiverd. Zulks echter op voorwaarde dat deze ondernemingen dan de bijdragen betalen in de werkingskosten, zoals de andere ondernemingen die niet zelf zuiveren.

(4°) Voor de ondernemingen die *zelf* hun afvalwaters zuiveren, maar nog een effluent met een al of niet belangrijke 'restvervuiling' lozen in de openbare waterlopen, bestaat geen bijdrageplicht. Het volstaat dat zij de voorwaarden van de lozingsvergunning op oppervlaktewater naleven.

Wat omvatten de kosten voor beheer en werking?

Na het bepalen van de berekeningsbasis voor de bijdragen in de werkingskosten van de maatschappijen, lijkt het ons wenselijk even nader in te gaan op het begrip 'kosten voor beheer en werking'.

Daarin zijn volgens ons begrepen :
de beheerskosten : lonen en sociale lasten, bezoldiging van

beheers- en controle-organen, bureau- en aanverwante kosten ;

de kosten voor de technische exploitatie : vooral het energieverbruik en de specifieke aankopen en kosten voor de bedrijfsvoering der installaties ;

de afschrijvingen op niet gesubsidieerde activa ;

de dotaties voor het afschrijvings- en vernieuwingsfonds met betrekking tot de installaties ;

de rentelasten, vooral prefinancieringskosten : ofschoon de investeringsuitgaven 100 pct betoelaagd worden, geschiedt de uitbetaling van deze toelagen met een zekere vertraging, zodat soms belangrijke prefinancieringskosten ontstaan.

Dienen er *afschrijvingen* toegepast op de *gesubsidieerde* investeringen van de Waterzuiveringsmaatschappijen ? Deze vraag is zeker relevant indien men weet dat deze kost ongeveer de helft belooft van het totale bedrag van de bijdragen in de kosten voor beheer en werking.

Volgens ons moeten de afschrijvingen in rekening worden gebracht, en dit om de hiernavolgende redenen :

(1°) Artikel 19 van de Wet op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging van 26 maart 1971, bepaalt dat de waterzuiveringsmaatschappijen zelf hun kosten van beheer bestrijden met inbegrip van de kosten van exploitatie, onderhoud en afschrijving van de installaties. In het verslag namens de kommissie voor de Volksgezondheid uitgebracht door de heer Beghin, naar aanleiding van de behandeling van het wetsontwerp dat leidde tot de wet van 26 maart 1971, wordt de draagwijdte van dit artikel nader toegelicht. Daaruit blijkt dat de afschrijvingen moeten gebeuren op de totale waarde van de installaties, zonder rekening te houden met de rijks-toelagen.

(2°) Afschrijvingen worden trouwens ook door de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut voorzien (de waterzuiveringsmaatschappijen zijn gerangschikt onder de parastatale instellingen, categorie B). Uit het verslag aan de Koning, gevoegd bij het uitvoeringsbesluit van 1957, blijkt : 'Van de andere kant, heeft men het nuttig geoordeeld een einde te maken aan de soms betwistbare methoden die thans gehuldigd worden bij het bepalen der winsten, der afschrijvingen, der bijzondere reserves en der verschillende provisies alsook bij de wijze van schatting der bestanddelen van het patrimonium. De aanvaarde regelen verschillen, in zekere gevallen, inderdaad van jaar tot jaar, en hun keuze is dikwijls funktie van uitslagen die men wenst te zien verschijnen'.

Bijgevolg moeten de volgens objektieve criteria berekende afschrijvingen jaarlijks en regelmatig toegepast worden en de *kostprijsberekening en de resultaten beïnvloeden*.

De afschrijvingspolitiek heeft tot doel een fonds samen te brengen, teneinde een vast activa, dat door zijn gebruik of door zijn economische veroudering verdwijnt, terug aan te schaffen.

Het is duidelijk dat, buiten het bedrag van de gewone waardevermindering, die als afschrijving ten laste van de resultaten wordt gelegd, een *vernieuwingsfonds* dient te worden voorzien teneinde een groter fonds aan te leggen dat de wederinkoop van een nieuw vast goed, *tegen een hogere prijs dan het eerste*, moet mogelijk maken.

Het boekhoudkundig reglement van de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken voorziet volgende percentages in dit verband :

Afschrijvingen :

burgerlijke bouwkunde 2,5 % (40 jaar)

elektro-mechanica 6,66 % (15 jaar)

leidingen 2,5 % (40 jaar).

Vernieuwingsfonds : berekend op een jaarlijkse herwaardering (inflatie) van 4 % :

burgerlijke bouwkunde 3,5 %

elektro-mechanica 2,5 %

leidingen 3,5 %.

De inning op basis van deze *volledige* kostprijs stemt overeen met de twee basisprincipes van de wet van 1971, met name dat de vervuiler betaalt en deze van de financiële verantwoordelijkheid van het beheer van gedecentraliseerde diensten.

De gedecentraliseerde maatschappijen zullen de afschrijvings- en vernieuwingsfondsen aanwenden, zodanig :

(1°) dat ze *zelf* kunnen instaan voor de *vervanging* van installaties waarvoor initieel 100 % staatstoelage werd bekomen ;

(2°) ofwel dat, naargelang de fondsen het toelaten, voor bepaalde of alle nieuwe investeringen, een verminderd betoelagingspercentage zal worden toegepast. Op die manier kan met dezelfde kredieten het programma sneller worden uitgevoerd.

Indien in de toekomst opnieuw wordt overgegaan tot de inning der bijdragen bij de ondernemingen, zal het probleem van het al of niet in rekening brengen van de afschrijvingskosten vooraf dienen opgelost.

Om de financiële lasten van de bevolking en de industrie voor de afvalwaterzuivering niet te hoog te laten oplopen kan misschien overwogen worden om in den beginne de dotaties voor het vernieuwingsfonds niet te voorzien ; bij de berekening van de bijdragen zou dan enkel rekening worden gehouden met de afschrijvingskost op de actuele waarde van de installaties.

Hoe wordt het bedrag berekend van de bijdragen (tarief) in de werkingskosten ?

De totale kosten voor beheer en werking die de verschillende componenten omvatten zoals hierboven weergegeven, worden uiteindelijk omgeslagen op de provincies en de ondernemingen pro rata van de bevolking en de eenheden verontreinigende belasting. Vooraf wordt de kostprijs (P) per eenheid verontreinigende last berekend als volgt :

$$P = \frac{\text{Totale werkingskosten}}{\text{Totale verontreinigingslast}^1}$$

Dit bedrag van de bijdrage wordt vastgesteld door de Algemene Vergadering, op voorstel van de beheerraad.

¹ Totale verontreinigingslast is de som van het aantal inwoners en het aantal inwonerequivalent (voor industriële vuilvracht).

RAIFFEISENKAS

een volledige bankservice voor gezin en beroep

PROVINCIAAL KANTOOR : ZUIDSTRAAT 15 8800 ROESELARE

VOOR ADRESSEN - ZIE GOUDEN GIDS - RUBRIEK SPAARKASSEN

Ter illustratie volgen hieronder deze tarieven zoals ze werden berekend voor de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken :

	Bedrag met afschrijving	Bedrag zonder afschrijving
1975	50 F (a)	— F
1976	131 F	— F
1977	210 F	— F
1978	195 F	93 F
1979	220 F	96 F
1980	305 F	148 F
1981	336 F	180 F
1982	440 F (raming)	228 F (raming)
	244 F (b)	126 F (b)

(a) Per inwonerequivalent.

(b) Het tarief per IE voor 1982 wordt sterk beïnvloed door de stijging van de totaal in aanmerking komende verontreinigende last wegens de uitbreiding van het amtsgebied van de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken. Aldus dient voor 1982 de globale werkingskost verdeeld over 1.741.318 IE's in plaats van over 1.012.498 IE's voor 1981, wat een grote vermindering per IE insluit.

Vanaf 1978 werden, op verzoek van de Minister van Volksgezondheid, twee tarieven opgelegd, ofschoon de wet dit onderscheid niet maakt :

een tarief voor huishoudelijke afvalwaters, zonder rekening te houden met de afschrijvingen ;

een tarief voor industriële afvalwaters, met inbegrip van de afschrijvingen.

De bijdrage van de provincie West-Vlaanderen, werd tot op heden bepaald aan de hand van het tarief, zonder afschrijvingskosten.

Om het aandeel van de provincie West-Vlaanderen in de werkingskosten van de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken te betalen, wordt een belasting geïnd waarvan het bedrag als volgt is bepaald :

1975 : 25 F/inw. max. 100 F

1976 : 150 F/gezin

1977 tot 1980 : 250 F/gezin

1981 : 375 F/gezin

1982 : voorstel : 425 F/gezin.

Bij beslissing van de Minister van Volksgezondheid werd de inning van de bijdragen der *ondernemingen* geschorst vanaf 1975, zulks in afwachting van een eenvormig nationaal of regionaal tarief of tarieven. Ondertussen worden de kosten gedekt via terugvorderbare voorschotten van het Vlaamse Gewest. Bij de berekening van deze voorschotten wordt eveneens het tarief gebruikt zonder afschrijvingen.

De Vlaamse Gewestbegroting wordt aldus van jaar tot jaar bezwaard met steeds stijgende schatkistvoorschotten. De terugbetaling ervan door de waterzuiveringsmaatschappijen zal onmogelijk zijn, daar in dat geval, het tarief buitensporig fors zal moeten stijgen, wat niet haalbaar is.

Het is bijgevolg dringend noodzakelijk dat de bedrijven hun aandeel in de werkingskosten betalen. De basisprincipes van de wet van 26 maart 1971 'inspraak van de vervuiler' en 'de vervuiler betaalt' dienen geëerbiedigd, zonet zet men het ganse waterzuiveringsbeleid terug op de helling.

Besluiten

De strijd tegen de waterverontreiniging is een zaak die ons allen aanbelangt en waarvoor noodzakelijkerwijze de nodige offers moeten gebracht. Het instrument in deze strijd is de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en haar uitvoeringsbesluiten. Het waterzuiveringsbeleid dat daaruit moet groeien, is geregionaliseerd en de Vlaamse Executieve heeft reeds beslist de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij zo snel mogelijk operationeel te maken.

Uit dit artikel blijkt tevens de dringende noodzaak om de thans geldende reglementering op sommige punten aan te passen. Dit is inzonderheid van belang voor de betoelaging van de investeringsuitgaven van de waterzuiveringsmaatschappijen en voor het bepalen van de bijdragen van de ondernemingen in de kosten van beheer en werking van deze maatschappijen.

Nu de structuren bestaan, moet ook dringend werk gemaakt worden van de uitvoering van één van de belangrijkste hoekstenen van de wet, namelijk van het principe 'de vervuiler betaalt'. De bevolking draagt reeds bij door de toepassing van een provinciale belasting. Ook van de zijde van de ondernemingen mag een inspanning worden verwacht. De inning van deze bijdragen in het Kustbekken blijft opgeschort tot een oplossing voor tarifiëring wordt gevonden voor het Vlaamse Gewest. De bestaande wetgeving biedt de mogelijkheid dit probleem op te lossen.

Afgezien van het financiële aspekt, mag men hierbij de incitatieve functie van deze bijdragen niet onderschatten. Het is zo dat in toenemende mate door de bedrijven geïnvesteerd wordt in zuiveringsinstallaties, maar daarnaast en zeker zo belangrijk is er het feit dat kan verwacht worden dat onder invloed van de heffingen, de hoeveelheid geproduceerd afvalwater belangrijk zal dalen, zelfs in zodanige mate dat het het effect van de zuiveringsinspanningen overtreft.

Zoals gezegd bestaan er geen pijnloze remedies voor de financiering van de waterzuivering.

west-vlaanderen: bevolking, tewerkstelling, inkomens per gemeente

	Bevolking			Tewerkstelling (c)								Gemiddeld inkomens (x 1.000) per	
	Bevolking (a)	Oppervlakte (b) ha	Dichtheid inw./km ²	Totaal		Industrie		Bouw		Handel en diensten		in-wo- gifte ner	
				M	V	M	V	M	V	M	V		
West-Vlaanderen	1.080.400	313.438	344	198.917	103.990	80.494	32.739	29.713	782	86.499	69.929	137	393
<i>Arrondissement Brugge</i>	254.332	65.146	390	51.374	26.848	17.715	6.100	7.081	187	25.757	20.517	146	415
Beernem	13.504	7.167	188	1.560	861	567	202	276	5	690	639	129	404
Blankenberge	14.700	1.741	844	1.588	1.433	142	43	224	3	1.187	1.387	138	368
Brugge	118.212	12.805	923	31.440	16.279	9.508	2.878	3.650	106	17.950	13.285	154	426
Damme	9.907	8.962	110	972	571	138	55	151	—	643	514	123	391
Jabbeke	10.674	5.370	198	841	281	268	90	262	8	305	179	140	420
Knokke-Heist	28.907	5.695	507	3.666	2.455	249	57	881	23	2.226	2.375	156	419
Oostkamp	19.709	7.962	247	3.381	2.170	2.395	1.689	332	6	615	464	137	414
Torhout	17.142	4.522	379	2.706	1.375	637	383	757	27	1.296	965	139	403
Zedelgem	19.209	6.031	318	5.073	1.400	3.807	701	445	8	814	689	132	406
Zuienkerke	2.368	4.886	48	147	23	4	2	103	1	31	20	128	398
<i>Arrondissement Diksmuide</i>	47.603	36.244	131	5.092	2.748	1.561	829	1.370	24	2.070	1.860	114	343
Diksmuide	15.400	14.939	103	2.120	1.089	632	390	486	13	979	684	117	348
Houthulst	8.932	5.591	159	642	437	107	64	243	2	278	367	102	315
Koekelare	7.562	3.918	192	476	262	41	10	155	2	272	250	117	342
Kortemark	12.509	5.499	227	1.592	891	650	340	459	7	449	516	122	365
Lo-Reninge	3.200	6.295	50	262	69	131	25	27	—	92	43	98	311
<i>Arrondissement Ieper</i>	103.846	54.962	188	14.123	8.164	5.073	3.125	3.052	71	5.804	4.903	117	344
Heuvelland	8.510	9.424	90	727	400	197	152	252	3	264	245	99	309
Ieper	34.516	13.061	264	7.443	4.172	3.089	1.453	1.297	30	2.996	2.672	128	365
Langemark-Poelkapelle	7.079	5.252	134	805	313	200	188	343	8	252	113	109	325
Mesen	1.045	357	292	23	13	—	—	7	—	15	13	115	329
Poperinge	19.864	11.933	166	2.447	1.708	806	604	283	15	1.300	1.068	113	342
Vleteren	3.670	3.813	96	185	57	51	4	19	2	106	50	97	299
Wervik	18.076	4.361	414	1.551	1.149	431	584	572	9	529	538	120	343
Zonnebeke	11.086	6.757	164	942	352	299	140	279	4	342	204	109	332

(a) Bron : Bevolkingsstatistieken NIS : 1 januari 1981.

(b) Bron : Ministerie van Financiën : 1 januari 1981.

(c) Bron : Rijksdienst voor Sociale Zekerheid : 30 juni 1980.

(d) Bron : Fiskale statistiek van de inkomens NIS : 1978.

	Bevolking			Tewerkstelling (e)								Gemiddeld inkom- (x 1.000) per	
	Bevolking (a)	Opper- vlakte (b) ha	Dicht- heid inw./ km ²	Totaal		Industrie		Bouw		Handel en diensten			
				M	V	M	V	M	V	M	V		
<i>Arrondissement Kortrijk</i>	271.851	40.343	673	57.757	28.995	29.970	12.018	7.692	219	19.905	16.653	143	410
Anzegem	13.070	4.178	312	1.994	1.265	1.393	950	309	12	283	302	137	399
Avelgem	8.511	2.178	390	906	728	287	320	170	5	441	402	133	388
Deerlijk	10.755	1.679	640	2.210	1.062	1.429	757	446	13	319	290	142	422
Harelbeke	25.243	2.912	866	4.301	1.631	2.126	806	744	35	1.422	778	142	388
Kortrijk	76.072	8.009	949	20.961	12.470	7.788	3.071	2.401	72	10.717	9.325	159	440
Kuurne	12.560	1.000	1.255	3.355	1.766	1.710	948	495	4	1.145	813	133	383
Lendelede	5.349	1.314	406	700	438	421	245	99	3	171	169	127	382
Menen	33.810	3.319	1.018	4.906	2.759	2.078	1.058	1.004	29	1.811	1.671	128	374
Spiere-Helkijn	1.885	1.077	174	133	31	23	9	40	2	66	20	111	324
Waregem	32.591	4.491	725	7.003	3.439	3.813	1.790	1.037	22	2.115	1.602	145	418
Wevelgem	29.190	3.856	756	4.281	1.908	2.680	1.089	632	15	958	779	127	387
Zwevegem	22.815	6.323	360	7.007	1.498	6.222	975	315	7	457	502	148	432
<i>Arrondissement Oostende</i>	132.932	29.156	455	22.517	11.854	3.492	954	3.085	92	15.593	10.803	140	385
Bredene	10.560	1.308	807	687	501	56	70	235	4	341	427	138	384
De Haan	8.608	4.223	203	773	822	23	12	119	4	625	806	144	412
Gistel	9.512	4.224	225	992	524	349	164	295	7	340	353	128	372
Ichtegem	12.265	4.533	270	699	278	187	44	214	3	293	231	122	348
Middelkerke	14.224	7.563	188	992	856	60	42	287	13	619	799	122	349
Oostende	69.678	3.764	1.850	17.587	8.642	2.782	599	1.633	53	12.927	7.987	150	396
Oudenburg	8.085	3.537	228	787	231	35	23	302	8	448	200	129	393
<i>Arrondissement Roeselare</i>	136.887	27.163	503	27.639	13.965	14.734	5.491	3.505	92	9.185	8.231	138	396
Hooglede	8.966	3.783	236	1.708	1.046	906	615	123	2	660	416	128	376
Ingelmunster	10.477	1.615	648	1.793	778	1.077	354	376	9	332	373	132	384
Izegem	26.369	2.484	1.061	6.308	2.698	3.996	1.374	774	23	1.488	1.287	145	419
Ledegem	9.229	2.475	372	1.071	353	611	152	177	3	268	189	127	373
Lichtervelde	7.876	2.592	303	1.222	320	737	123	259	6	220	188	124	370
Moorslede	10.917	3.534	308	915	528	246	178	265	7	384	318	116	347
Roeselare	51.945	6.052	858	13.228	7.764	6.462	2.463	1.210	34	5.498	5.232	150	418
Staden	11.108	4.623	240	1.394	478	699	232	321	8	335	228	120	352
<i>Arrondissement Tielt</i>	84.982	32.900	258	13.008	6.719	6.722	3.608	2.652	57	3.457	2.920	127	372
Ardooi	9.474	3.456	274	1.375	725	688	419	332	12	305	206	126	364
Dentergem	7.291	2.598	280	872	556	459	396	215	7	174	151	118	357
Meulebeke	10.487	2.934	357	1.761	793	969	546	470	10	306	220	130	369
Oostrozebeke	6.713	1.663	403	1.146	356	687	149	260	7	194	197	139	408
Pittem	6.240	3.440	181	744	361	340	175	159	1	237	178	118	369
Ruiselede	5.159	3.020	170	603	231	222	100	97	1	274	130	108	334
Tielt	19.177	6.850	279	3.155	2.273	1.263	812	503	10	1.365	1.451	135	386
Wielsbeke	8.216	2.095	392	2.025	823	1.592	665	201	3	227	143	135	389
Wingene	12.225	6.838	178	1.327	601	502	346	415	6	375	244	117	352
<i>Arrondissement Veurne</i>	47.967	27.522	174	7.407	4.697	1.227	614	1.276	40	4.728	4.042	131	372
Alveringem	5.252	8.001	65	331	100	107	7	73	1	126	92	97	296
De Panne	9.567	2.390	400	1.068	918	110	47	153	4	794	866	129	367
Koksijde	13.672	4.395	311	1.975	1.569	91	24	391	12	1.487	1.533	145	400
Nieuwpoort	8.239	3.101	265	1.750	658	303	69	177	8	1.169	581	135	376
Veurne	11.237	9.633	116	2.283	1.452	616	467	482	15	1.152	970	129	374

TERUGLOOP VAN DE
BEZOLDIGDE WERKGELEGENHEID IN
WEST-VLAANDEREN VRIJ GROOT
TUSSEN 1980 EN 1981

De GOM - West-Vlaanderen analyseerde de eerste gegevens die beschikbaar kwamen inzake het aantal bezoldigden onderworpen aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) op 30 juni 1981.

Het jaar 1981 is geen goed jaar geweest. Het aantal bezoldigden onderworpen aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid werkend in inrichtingen in West-Vlaanderen daalde van 299.617 op 30 juni 1980 tot 292.939 op 30 juni 1981 ; hierin zijn de tewerkgestelden in het bijzonder tijdelijk kader (BTK) niet opgenomen. Dit is de grootste terugloop die sinds de aanvang van de huidige depressie werd waargenomen ; tussen juni 1974 en juni 1975 was er een daling van 2.288 bezoldigden en tussen juni 1977 en juni 1978 een vermindering van 850 personen, terwijl de overige jaren een lichte aangroei vertoonden. Over de gehele periode 1974-80 beliep de vermindering in West-Vlaanderen 439 bezoldigden en thans is de terugloop gestegen tot 7.117 bezoldigden voor de periode 1974-81.

Zoals tijdens elk van de jaren sinds 1974 was de werkgelegenheid in de industrie (inclusief energie en water-huishouding) dalend tussen juni 1980 en juni 1981 ; de vermindering beliep 4.032 bezoldigden. De terugloop in de industrie was zeer groot geweest tussen 1974 en 1975, met een daling van 7.779 bezoldigden ; zij bedroeg in de periode 1976-79 gemiddeld 4.542 per jaar, doch was tussen 1979 en 1980 gering geweest (— 861).

In het bouwbedrijf was er in de periode 1974-79 nog telkenjare een aangroei geweest, zij het zeer gering tussen juni 1978 en juni 1979 (+ 60). Tussen juni 1979 en juni 1980 was er een daling van 805 en tussen juni 1980 en juni 1981 van niet minder dan 3.546 bezoldigden.

Waar aanvankelijk de terugloop in de industrie nog volledig of grotendeels werd gekompenseerd door een stijging in het bouwbedrijf en de handels- en dienstensektor is dit thans niet meer het geval.

In de periode 1974-79 bedroeg de toename in de handels- en dienstensektor jaar na jaar nog 3.700 à 4.500 personen ; tussen juni 1979 en juni 1980 was er nog slechts een aangroei van 2.617 personen en tussen juni 1980 en juni 1981 was de toename nog amper 980 bezoldigden.

Tussen juni 1980 en juni 1981 is de daling in de industrie aanzienlijk geweest in de metaalnijverheid (— 1.648), de houtnijverheid (— 577), steenbakkerijen, pannenfabrieken en dergelijke (— 518), de konfektie-nijverheid (— 515) en de textielnijverheid (— 430).

Wat de tertiaire sektor betreft, valt te wijzen op een daling in de handel (groothandel, rekuperatie, tussenpersonen in de handel, kleinhandel) die tussen juni 1980 en juni 1981 394 bezoldigden bedroeg ; in de periode 1974-81 was er voordien enkel een lichte terugloop (— 250) tussen juni 1974 en juni 1975 en werd tussen 1975 en 1980 nog een aangroei bereikt van 1.614 bezoldigden. In vervoer en verkeer was er tussen juni 1980 en juni 1981 een daling van 362 bezoldigden, in tegen-

stelling met elk van de voorgaande jaren. Ook in de sektor dienstverlening aan ondernemingen, verhuur van roerende en van eigen onroerende goederen (NACE-kode 83 t/m 85) was er een terugloop met 276 bezoldigden, wat niet het geval was in de vorige jaren. Een gelijkaardige vaststelling geldt voor de reparatiebedrijven, waar voor het eerst een daling voorkomt (— 52). Groei was er in de horecabedrijven (+ 301), in zeer geringe mate in bank- en verzekeringswezen (+ 55) en verder praktisch alleen nog in overheidsdiensten zoals onderwijs (+ 493), volksgezondheid (+ 323), andere maatschappelijke dienstverlenende instellingen (+ 429), algemeen overheidsbestuur (+ 235) en dienstverlening inzake recreatie en cultuur (+ 91).

DE NIEUWE WET OP HET AFVALSTOFFENBEHEER

Naar aanleiding van de ingebruikstelling van de nieuwe verbrandingsoven te Oostende schetste de heer J. Lenssens, gemeenschapsminister van Leefmilieu, waterbeleid en onderwijs de hoofdlijnen van de nieuwe, toekomstige wet op het afvalstoffenbeheer.

De meest prioritaire beleidsopdracht was het uitvoeren van de nodige uitvoeringsbesluiten bij het afvalstoffendekreet van 2 juli 1981. Deze besluiten verschijnen nu in het Belgisch Staatsblad.

Er wordt een sluitend vergunningssysteem geïntroduceerd voor alle inrichtingen waar afvalstoffen verwijderd worden.

Deze vergunningen zullen door de Bestendige Deputaties dienen afgeleverd te worden op basis van een uitgebreid dossier en na inwinning van adviezen van diverse instanties. Naast de instellingen die in het verleden eveneens dienden gekonsulteed te worden, komen nu ook de GOM's, de waterzuiverings- en waterwinningsmaatschappijen en de openbare afvalstoffenmaatschappij OVAM voor. In het spoor van dit vergunningsbesluit situeren zich een vijftal andere besluiten waarin algemene normen opgelegd worden die in de vergunning dienen opgenomen te worden.

Twee besluiten regelen het storten.

De stortplaatsen worden ingedeeld in 3 klassen, nml. : stortplaatsen voor industriële afvalstoffen, voor huishoudelijke afvalstoffen en voor inerte materialen.

Voor ieder van deze stortplaatsen wordt gedetailleerd bepaald hoe men te werk moet gaan.

De milieuaspekten vormen hiervoor het belangrijkste uitgangspunt en de controle en het toezicht worden eveneens doelgericht uiteengezet.

Een nieuwigheid is het opleggen van een waarborgsom. Deze som betekent een financiële garantie om de afwerking en nabestemming van ieder stortterrein mogelijk te maken.

De drie andere besluiten betreffen de mechanische installaties met name de verkleiningsinstallatie, de komposteringsinstallaties en de verbrandingsinstallaties.

Aan deze installaties worden strenge technische normen opgelegd en er wordt beschreven hoe ze geëxploiteerd moeten worden.

Bij de verbrandingsovens wordt speciaal aandacht besteed aan de voorkoming van luchtverontreiniging door rookgassen. De Duitse normen worden daartoe overgenomen.

Een ander belangrijk besluit voert de meldings- en afgifteplicht in voor industriële afvalstoffen. Alle voortbrengers van industriële afvalstoffen zullen daarvan jaarlijks melding moeten geven aan de OVAM. Op de meldingsformulieren zal de aard, hoeveelheid en samenstelling van de afvalstoffen voorkomen. De informatie uit deze formulieren zal toelaten een planmatig beleid te voeren. Deze informatie moet een efficiënte controle en toezicht mogelijk maken. De overdracht van afvalstoffen zal aan de hand van afgifteformulieren moeten gebeuren. Aan dat toezicht wordt zeer veel belang gehecht. De gestrengheid van het toezicht bepaalt immers in welke mate het doel van het dekreet, namelijk de gezondheid van de mens en het vrijwaren van het leefmilieu tegen de schadelijke invloed van afvalstoffen, kan gerealiseerd worden.

Daarom werd een aantal ambtenaren van OVAM met het toezicht belast en dit onverminderd de bevoegdheden van de gerechtelijke politie.

Andere latere besluiten hebben ondermeer betrekking op landbouwafvalstoffen, ziekenhuisafval, oliën, problemen toxische afvalstoffen, autowrakken en de zogenaamde bijzondere afvalstoffen.

Voor de toepassing van al deze besluiten zal de *vervuiler* de kosten betalen. Ieder van ons zal zijn bijdrage moeten leveren, overeenkomstig de mate waarin hij afval voortbrengt en dus oorzaak kan zijn van vervuiling.

Het dekreet voorziet daartoe in de instelling van milieuheffingen die eigenlijk retributies zijn, dus een betaling voor een dienst die de gemeenschap levert.

Een ontwerp-dekreet waarin het heffingsbedrag moet vastgesteld worden is thans in voorbereiding. De heffingen zullen krachtens het dekreet van 2 juli 1981 geïnd worden bij elkeen die in toepassing van het dekreet over een vergunning dient te beschikken, bij de producenten of invoerders van produkten waarvan de verpakking of het gebruikte produkt problemen stelt bij de verwijdering of bijzonder milieubelastend is en bij industrieën die afvalstoffen voortbrengen die hetzij om technische of economische redenen een verwijderingsprobleem opleveren.

De bedragen zullen van die aard zijn en zodanig gedoseerd worden dat ze door iedereen beschouwd kunnen worden als een rechtvaardige en nodige prijs voor een gezonder en aangenamer leefmilieu. Het is de prijs die de welvaart verschuldigd is aan het welzijn.

DE WIER IN EN NA 1981

De Westvlaamse Intercommunale voor Economische Expansie en Reconversie hield op 14 mei 1982 haar achttiende statutaire jaarvergadering te Heuveland.

Overeenkomstig haar doelstellingen ontwikkelt de WIER haar activiteiten voornamelijk op het vlak van de complete realisatie van industrieparken en ambachtelijke zones.

Daarbij wordt metterdaad de economische expansie in de kustprovincie beoogd én wordt ondermeer het behoud

*Bekinox van Bekaert:
één van de vele facetten
van de Bekaert-Groep*

Chirurgische kleding met Bekinox[®] van Bekaert sluit bij operaties het risico voor elektrostatische vonken uit

Statische elektriciteit ontstaat wanneer twee niet-geleidende stoffen tegen elkaar wrijven en dan gescheiden worden. Door contact met een geleider vindt een ontlading plaats die gepaard gaat met een vonk wat bij een operatie niet te overziene gevolgen kan hebben. Dank zij kleding met Bekinox van Bekaert wordt dit risico vermeden.

Om de kleding antistatisch te maken zou ze metaal moeten bevatten. Dat was het uitgangspunt bij Bekaert om een vezel te ver-

vaardigen uit zuiver staal. Langdurig onderzoek leverde Bekinox op: een metaalvezel - 6 tot 8 keer dunner dan mensenhaar! - die geschikt is om met elk soort vezel verwerkt te worden, zonder de structuur en het uitzicht ervan te wijzigen. Textiel met Bekinox schakelt aldus elk gevaar voor ontlading uit. Daarom zijn fatale vonken bij een operatie, in laboratoria of in de industrie uitgesloten.

Bekinox is een van de vele voorbeelden uit de reeks ont-

wikkelingen bij Bekaert waar mensen onafgebroken werken aan nieuwe ideeën, projecten en toepassingen. Op de meest uiteenlopende gebieden, met de meest gevarieerde problemen, met vrijwel elke bedrijfstak. Met als doel producten te verwezenlijken of te helpen verwezenlijken, die het leven van iedereen beter, veiliger en aangenamer maken.

BEKAERT

B-8550 Zwevegem - Tel. 056/75 61 11

van de bestaande tewerkstelling evenals het scheppen van nieuwe arbeidsplaatsen in de hand gewerkt. Uit de goed-gekeurde verslagdocumenten over de verenigingsactiviteiten in 1981, werd gekonkludeerd dat het vooropgestelde jaarresultaat ongeveer werd bekomen, doch dat dit in niet geringe mate te danken is aan de verhoudingsgewijze omvangrijke grondvervreemding voor allerlei oogmerken van openbaar nut.

Tegenover een strikt beperkte grondverwerving van amper 16 hektaren bedroeg de gerealiseerde verkoop ruim 41 hektaren. Dit verkoopcijfer bevat evenwel ook de 18 hektaren die werden overgedragen en verkocht aan diverse openbare besturen.

Daarnaast werden 8 hektaren ingepalmd voor de uitbreiding van bestaande bedrijven en slechts 15 hektaren verkocht voor nieuwe bedrijfsvestiging, met name aan 37 KMO-bedrijven.

Aan de hand van de vastgestelde resultaten besloot de vergadering het door de WIER gevoerde beleid ongewijzigd voort te zetten en verder te streven naar een goed over het aktieveld gespreide bouwrijpe grondvoorraad, die zeker ook een ruim aanbod van kleinere percelen dient te blijven bevatten.

In de thans vrij beschikbare oppervlakte (ongeveer 550 hektaren op samen meer dan 40 projecten, gespreid over de provincie) zal daaraan derhalve worden voort-gewerkt en tevens zal er daarbij verder naar gestreefd worden de grondprijzen zo laag mogelijk te houden.

PROVINCIALE TEGEMOETKOMINGEN INZAKE HUISVESTING EN WATERVOORZIENING

Inzake huisvesting verleent de provincie West-Vlaanderen volgende premies :

Wederhuisvestingspremie : voor ongezond wonenden en voor gehandicapten bij het betrekken van een gezonde of aangepaste woning (20.000 fr.).

Verbeteringspremie : voor het verbeteren van ongezonde verbeterbare woningen en voor het geschikt maken van onaangepaste woningen voor gehandicapten (maximum 40.000 fr.). Mogelijkheid tot het bekomen van een bijkomende premie van 15.000 fr. voor termische isolatie en 5.000 fr. voor bad en douche.

Bouwpremie : voor het oprichten van een nieuwe gezonde woning ter vervanging van een ongezonde onverbeterbare woning (40.000 fr.). Mogelijkheid tot het bekomen van een bijkomende premie van 15.000 fr. voor termische isolatie en 5.000 fr. voor bad of douche.

Aanvullende lening van maximum 250.000 fr. tegen 8,25 % over ten hoogste 20 jaar voor het bouwen, aankopen en/of verbeteren van een woning.

Lening van maximum 250.000 fr. tegen 8 % over maximum vijf jaar, voor het aankopen van bouwgrond, voor het oprichten van een ééngezinswoning.

Inzake watervoorziening zijn de volgende premies nog geldig :

Premie van maximum 30.000 fr. voor de *aansluiting op waterdistributie* van woning, nijverheids-, land- en tuinbouwuitbatingen gelegen op meer dan 50 meter van de openbare waterleiding.

Premie van maximum 25.000 fr. voor het aanleggen van een *eigen waterbevoorradingsinstallatie* wanneer aansluiting op het openbaar waterdistributienet niet mogelijk is.

Voor nadere inlichtingen en aanvragen : Provinciaal Administratief Centrum, Domein Boeverbos, 7^e Afdeling, Koning Leopold III-laan, 41, 8220 Brugge 2 (050/31.29.01).

Sommige gemeenten, alsook het Bestuur voor de Huisvesting te Brussel, verlenen eveneens premies inzake huisvesting. Alle inlichtingen dienaangaande kunnen ingewonnen worden respektievelijk bij de betrokken gemeentebesturen of bij het Bestuur voor de Huisvesting, Vlaamse Gewest, Trierstraat, 49, te 1040 Brussel. (02/230.21.25).

HET INDUSTRIEPARK AUTOSTRADEN STENE TE OOSTENDE

Weerszijden de snelweg E5 te Oostende strekt zich een uitgebreid industriegebied uit op het grondgebied van de vroegere gemeente Stene. Dit gebied, met een totale oppervlakte van circa 60 hektaren, is één van de vele realisaties van de Westvlaamse Interkommunale voor Economische Expansie en Rekonversie (WIER) te Brugge.

Het initiatief inzake de realisatie van dit projekt startte in 1964, onmiddellijk nadat de koninklijke besluiten inzake de onteigeningsmogelijkheid ervan werden getroffen.

Reeds in het daaropvolgende jaar werd een eerste perceel — gelegen langs een bestaand weggetje — doorverkocht voor bedrijfsvestiging. Thans zijn er nog niet-ingenomen gronden beschikbaar in het zuidelijk deel van de zone, hetzij tussen de autoweg en de Gistelse Steenweg; nog ruim 25 hektaren deels volledig bouwrijpe percelen liggen er klaar voor industriëlen die er wensen met een nieuw initiatief te starten of die met expansie- of andere ruimtelijke en praktische problemen hebben af te rekenen in hun bestaand bedrijf.

Het grootste gedeelte van die 25 hektaren — die gelegen zijn aan weerskanten van de Zandvoordeschorredijkweg — vormt één groot blok die weinig mogelijkheden biedt tot inplanting van kleine en middel-grote ondernemingen ; evenwel zijn juist die bedrijven procentueel het grootst in aantal in de schaarser geworden vestigingsvragen. Om aan dit euvel te verhelpen werden bijkomende wegen- en rioolwerken ontworpen.

De uitvoering van deze aanneming in opdracht van de WIER, startte deze maand (april 1982) voor een bedrag van 11 mln frank.

Door de realisatie van deze werken — en de direkt daarna aan te leggen diverse nutsleidingen — zullen alvast een 15-tal initiatiefnemende ondernemers straks opnieuw hun gading kunnen vinden op dit industriegebied van nationaal belang.

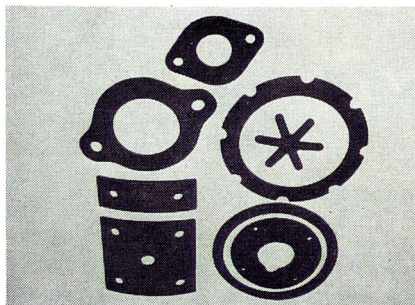
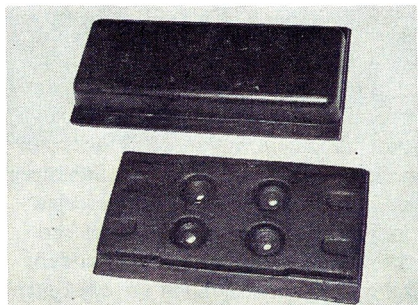
In totaal zijn er reeds 41 grondinkopen verricht in het Industripark Oostende-Stene (zones Zuid en Noord).

Sinds 1919

DE KORTRIJKSE VERZEKERING N.V.

Dynamische Verzekeringsmaatschappij van eigen bodem :

STREEKGEBONDEN en PRIJSGUNSTIG !

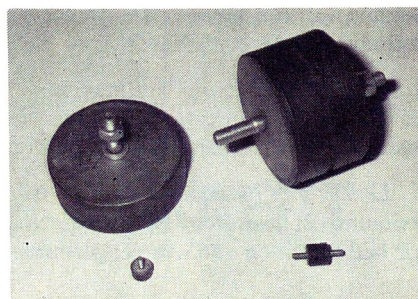
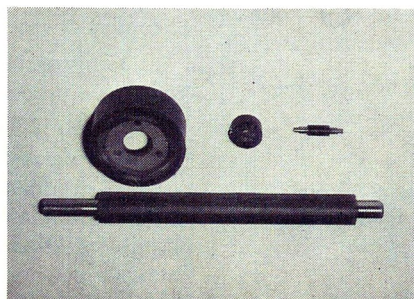
TENAX

NV

WIJ VERVAARDIGEN O.A.: SPECIALE VORMSTUKKEN VOOR
DE NIJVERHEID — RUBBER- en METAALVERBINDINGEN —
DICHTINGEN — STROKEN — RUBBERBLADEN

14, Meiboomstraat, 8830 HOOGLEDE

(051) 20 26 57

DE IVAW IN 1981

In 1981 beschikte de IVAW over 100 % van zijn investeringskredieten, zijnde 1.450 mln fr. Deze werden gebruikt voor investeringen in nieuwe werken (964 mln fr.), onteigeningen (95 mln fr.) en diverse nutsvoorzieningen (391 mln fr.).

Sinds 1971-72 werden in totaal reeds 13,2 mld fr. investeringskredieten toegestaan ; 10 mld daarvan gingen naar de eigenlijke werken. Met deze sommen werden reeds 68 km autosnelwegen opengesteld (sekties van de A17, A18 en A19) en 12 km expressweg (rijksweg 905). Er wordt verder nog gewerkt aan 20 km autosnelweg.

In kaart wordt de toestand van de drie autosnelwegen per december 1981 weergegeven.

A17 : Brugge-Kortrijk-Doornik

Het vak E3-RW 308 te Roeselare is over de 17 km in dienst. Tussen Roeselare en RW 323 te Ardoorie zijn 4,9 km wegeniswerken voltooid. De veiligheidsvoorzieningen

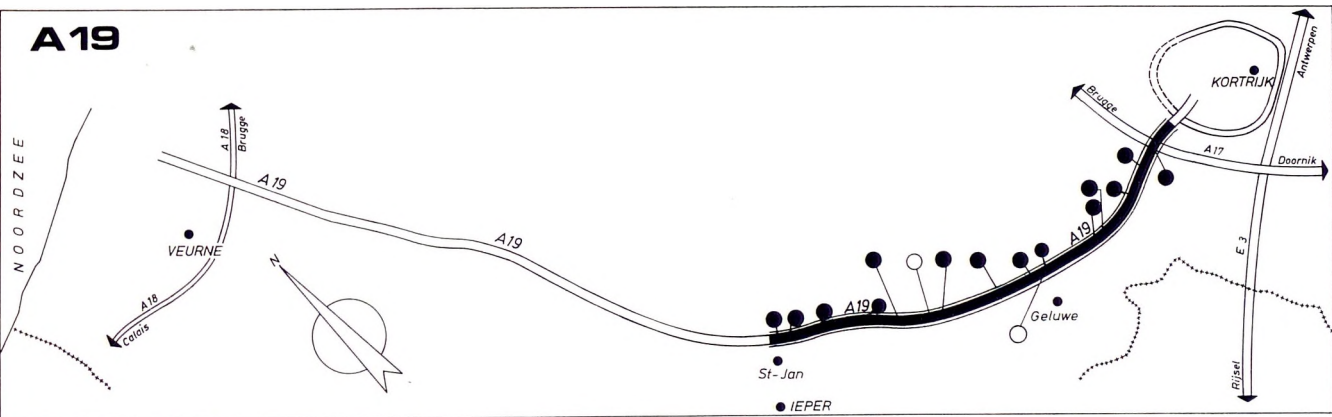
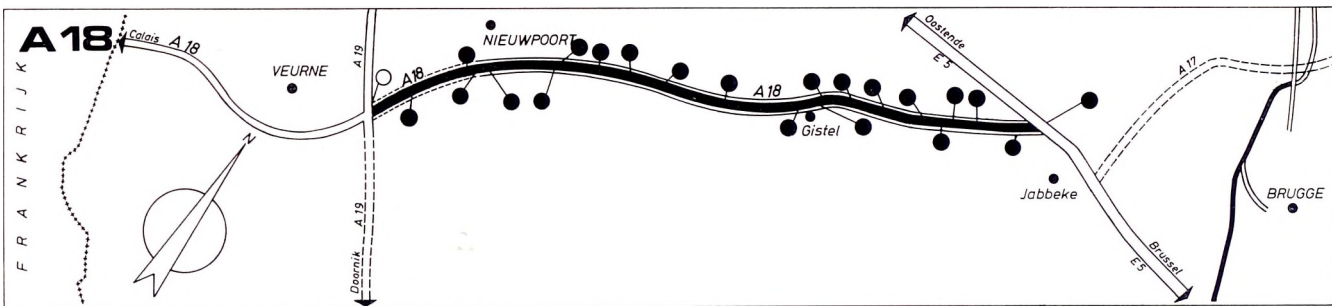
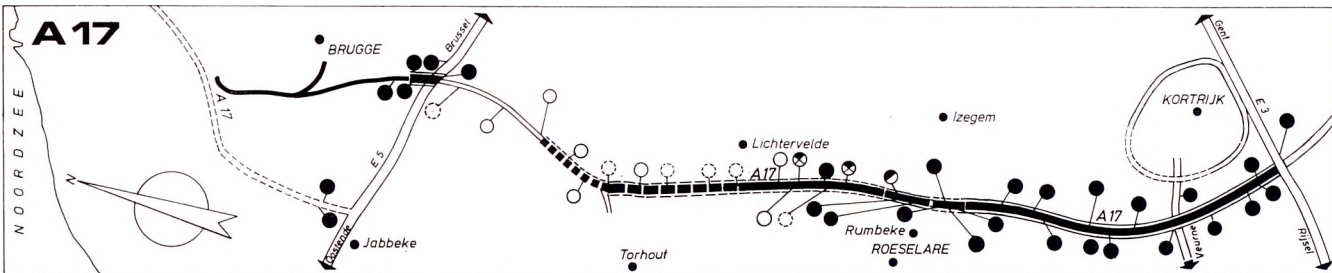
en een verkeerswisselaar A17 - RW 308 bepalen de datum van openstelling.

Tussen Ardoorie en de RW 70 te Lichtervelde zijn 8,2 km wegeniswerken bijna beëindigd. De openstelling zal samen met de vorige sectie gebeuren. Dit is voorzien vóór het verlot 1982 ; het gaat over 13 km (totale lengte tussen E3 en Lichtervelde is 30 km).

Tussen Lichtervelde en Torhout (4,3 km) zijn de werken in uitvoering. De verhardingen worden op één strook aangelegd, begin 1983 wordt de tweede helft aanbesteed.

In het voorjaar 1982 namen de werken tussen Torhout en Veldegem (4,7 km) een aanvang. Het einde is gesteld in september 1983. Het laatste stuk Veldegem - E5 te Oostkamp (5 km) werd aanbesteed begin 1982. Normaal moet ook dit vak vóór einde 1983 beëindigd zijn.

Op deze wijze is de verbinding tussen de E3 te Kortrijk en de E 5 te Oostkamp te voorzien voor het einde 1983. Parallel daarmee betracht het Wegenfonds ook de openstelling van de verbinding tussen de E3 te Kortrijk en Doornik.

grondwerken	verhardingen	kunstenwerken	grondwerken	verhardingen	kunstenwerken
—	—	●	—	—	⊗
—	—	○	—	—	○
		<i>in dienst of werken beëindigd</i>			<i>aanbesteed - niet in uitvoering</i>
		<i>in uitvoering</i>			<i>aan te besteden programma 1982.</i>

A18 : E5 - Jabbeke-Veurne-Calais

In 1981 werd de regio- en rijkswachtpost te Jabbeke opengesteld. De baan zelf is reeds in gebruik over 23 km, tussen Jabbeke en Nieuwpoort. Van Nieuwpoort tot RW 330 te Veurne gaat de grondzetting goed vooruit. De aanbesteding van de grondwerken zelf, de bouw van een brug aan de RW 330 en de verhardingen tussen Nieuwpoort en Wulpen zitten in het reserveprogramma 1982.

A19 : Kortrijk-Ieper-Veurne

Op 17 november 1981 werd de A19 volledig opengesteld tussen de A17 (Wevelgem) en het voorlopig eindpunt Ieper.

Vanaf de verkeerswisselaar A17 - A19 te Wevelgem werd de A19 doorgetrokken over 2 km, tot aan de Ring over Kortrijk (R8). Deze openstelling gebeurde in april 1982. In totaal is aldus 25 km autosnelweg in gebruik gesteld.

Ontbinding

Door het KB van 9.12.81 werd de IVAW ontbonden met ingang van 1.1.1982. In totaal kan worden teruggekeken op 80 km gerealiseerde km, terwijl nog 20 km in uitvoering zijn. Deze werken dienen nu verder door het Ministerie van Openbare Werken te worden gerealiseerd, evenals nog tal van nutsvoorzieningen, groenaanplanting e.a.d.

MODERNIZERING VAN DE GRENSLEIE

Op 3 februari 1981 werd door de Belgische en de Franse regering de overeenkomst ondertekend over de modernisering van de Grensleie tussen Deulémont (Fr.) en Menen.

De overeenkomst heeft tot doel dit vak van de rivier bevaarbaar te maken voor schepen van het 1.350-ton-type en terzelfdertijd de waterafvoer langs de Leie te verbeteren.

Een akkoord tussen beide landen is noodzakelijk omdat de Leie tussen Armentières en Menen de grens vormt tussen België en Frankrijk en daardoor onderworpen is aan een internationaal statuut waarvan de regels werden vastgelegd op het Kongres van Wenen in 1815. De toepassing van deze regels heeft geleid tot het verdrag van Kortrijk van 28.3.1820 en tot verscheidene bilaterale overeenkomsten sedertdien.

De aanleiding tot vele van deze overeenkomsten waren de moeilijkheden die de scheepvaart ondervond op het bochtige en smalle tracé van de Grensleie en het optreden van herhaalde rampzalige overstromingen. Deze zelfde twee redenen liggen aan de basis van de huidige overeenkomst.

De scheepvaart

Sedert het opstellen van de basisprincipes voor de klassifikatie van de waterwegen en de waterwegen van Europees belang in oktober 1953, is de scheepvaart op de Leie op indrukwekkende wijze toegenomen, zoals blijkt uit onderstaande tabel (bron : NIS) :

Jaar	Totaal vervoerde tonnaam op de Leie	Index	Vervoerde tonnaam aan de grens	Index	% v. totaal grensverkeer te water met Fr.
1953	1.224.372 ton	100	203.867 ton	100	5,1
1962	2.705.716 ton	221	1.043.828 ton	512	13,1
1968	4.065.000 ton	332	2.373.000 ton	1.164	20,2
1980	4.554.000 ton	372	2.765.000 ton	1.356	27,2

De Leie is zonder twijfel in heel het land de drukst bevaren waterweg van het 300-ton-type en misschien zelfs in geheel Europa. Uit de aangehaalde cijfers valt duidelijk af te leiden dat de toename van het scheepvaartverkeer op de Leie bijna uitsluitend het gevolg is van de spektakulaire toename van het grensverkeer met Frankrijk. Om deze reden is de modernisering voor schepen tot 1.350 ton ook op de Grensleie noodzakelijk. De scheepvaart (ook de waterafvoer) wordt daar nog bijkomend gehinderd door de verouderde infrastructuur van sluizen en stuwen die nog dateert van de periode 1861-1880. De afmetingen van de sluizen laten slechts schepen toe van 300 ton, die daarenboven met handbediening, één per één moeten worden versast. Hierdoor had de capaciteit van de Grensleie reeds vóór 1970 haar verzadigingspunt bereikt. Aan de sluizen te Menen en te Komen vormen zich dan ook kilometerlange files, waarbij de wachtende schepen soms meer dan één etmaal op versassing moeten wachten.

De waterafvoer

De direkte aanleiding tot de modernisering van de Leie waren de wassen op de Leie in 1965 en 1966 die verschillende bewoonde gedeelten van de steden Kortrijk en Menen overspoelden en voor miljoenen F schade veroorzaakten. Het waterpeil te Kortrijk overschreed voor het eerst het peil dat werd bereikt in 1926 en het debiet van deze wassen kwam nagenoeg overeen met het debiet dat eens in de twintig jaar mocht worden verwacht. De voortschrijdende urbanisatie, het aanleggen van rioleringsnetten en verbreden van grachten, beken en bijrivieren, alsook sommige rechte trekkingen van de Leie stroomopwaarts van Armentières hebben de evacuatie van het water naar de Leie versneld, de frekwentie van deze debieten aanmerkelijk vergroot en de piekdebieten kunnen, zoals in november 1974 vroeger nooit gekende waarden bereiken. Het direkte gevolg van de reeds uitgevoerde moderniseringswerken stroomafwaarts van Kortrijk is, dat tijdens voornoemde was en zeker bij de wassen van 1980 en 1981 die gelijkwaardig waren met deze in 1965 en 1966, de agglomeraties van Kortrijk en in mindere mate van Menen, grotendeels gevrijwaard zijn gebleven.

De besprekingen die aan het akkoord zijn voorafgegaan werden in den beginne gevoerd tussen de Direkties van de Waterwegen van Rijsel en Kortrijk en vanaf 1977 onder leiding van afgevaardigden van de Franse en Belgische Ministeries van Buitenlandse Zaken met de Besturen van het Ministère des Transports en van de Waterwegen. Ook ambtenaren van de Ministeries van Justitie, Buitenlandse Zaken en Financiën, hebben zekere artikels uit het akkoord op punt gezet.

De overeenkomst behelst de modernisering tussen Deulémont en Menen (vak Armentières-Deulémont dat

voor de scheepvaart minder belangrijk wordt geacht, werd buiten het akkoord gelaten) voor schepen van 1.350 ton, met het bouwen van een nieuwe stuwsuis te Menen, het indienststellen van deze te Komen, een aantal recht-trekkingen op Belgisch en op Frans grondgebied en het bouwen of verhogen van bruggen te Halluin, Wervik en Waasten.

De overeenkomst omvat een nauwkeurige verdeling van de door Frankrijk en België uit te voeren werken met de eraan verbonden kosten. De voltooiingstermijn van alle werken is gesteld op vijf jaar. Er zijn geen grenskorrekities voorzien, daar deze eventueel het voorwerp moeten uitmaken van een afzonderlijke overeenkomst.

De overeenkomst moet, alvorens van kracht te worden, nog worden geratificeerd door het parlement in Frankrijk en in België.

3 JAAR SCHIAFFINO-LIJN TE OOSTENDE

In juni 1979 startte de Schiaffino-lijn te Oostende het vervoer naar Engeland met twee ro/ro-schepen. In 1980 was er eerder een gebrek aan lading, maar in 1981 ging de export duidelijk omhoog. De eerst ingelegde Schiaffino verdween, maar de Catherine Schiaffino (50 wagens) en de Rose Schiaffino (40 wagens) werkten op volle kracht. In 1982 werden er twee afvaarten per dag gerealiseerd in beide richtingen, wat zowel een uitvoer als een invoer betekent van telkens 80 stuks.

Deze ro/ro-vracht in ferry-dienst gebeurt vanuit de Oostendse achterhaven naar Dover.

De rederij Schiaffino heeft haar zetel te Parijs en bedient op het vasteland de havens van Dieppe en Oostende. Vóór de onafhankelijkheid van Noord-Afrika van Frankrijk was Schiaffino sterk op deze bestemming gericht. Momenteel wordt deze vracht behandeld door Sudcargo.

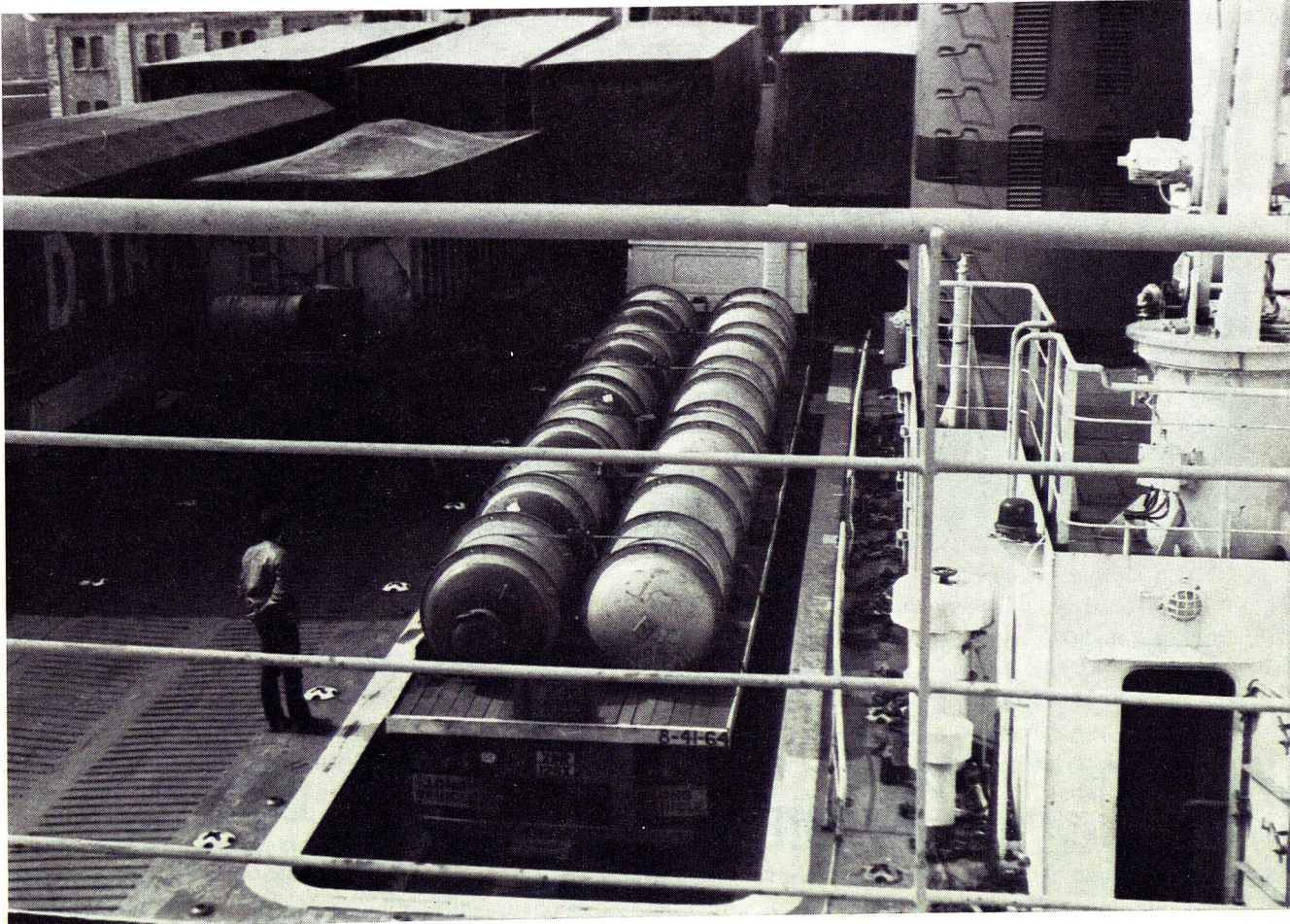
Schiaffino heeft zowel begeleid als onbegeleid vervoer en is praktisch onbepaald — binnen de reglementaire normen natuurlijk — voor het vervoer van gevaarlijke goederen, dit door de ontstentenis van passagiers op deze lijn.

De uitvoer uit Oostende is groter (gemiddeld 70 stuks per dag) dan de invoer uit Engeland (45-50 stuks per dag). Op deze wijze zijn de schepen uit Oostende voor 75 % van hun capaciteit geladen, tegenover 40 % uit Engeland. De transit-goederen overtreffen in Oostende duidelijk de Belgische produkten.

Schiaffino stelt 12 bedienden tewerk in de commerciële functies; Dens port operations, waarvan Schiaffino agent is te Oostende, stelt nogmaals 12 personen tewerk voor het stevedoring-werk aan de ferry. De bemanning van de schepen schommelt tussen de 15 en de 18 personen per schip.

De firma beschikt te Oostende over een zeer ruime parking (30.000 m²) voor zwaar vervoer en zij verzekert er een 24-uur-ontvangst en bewaking.

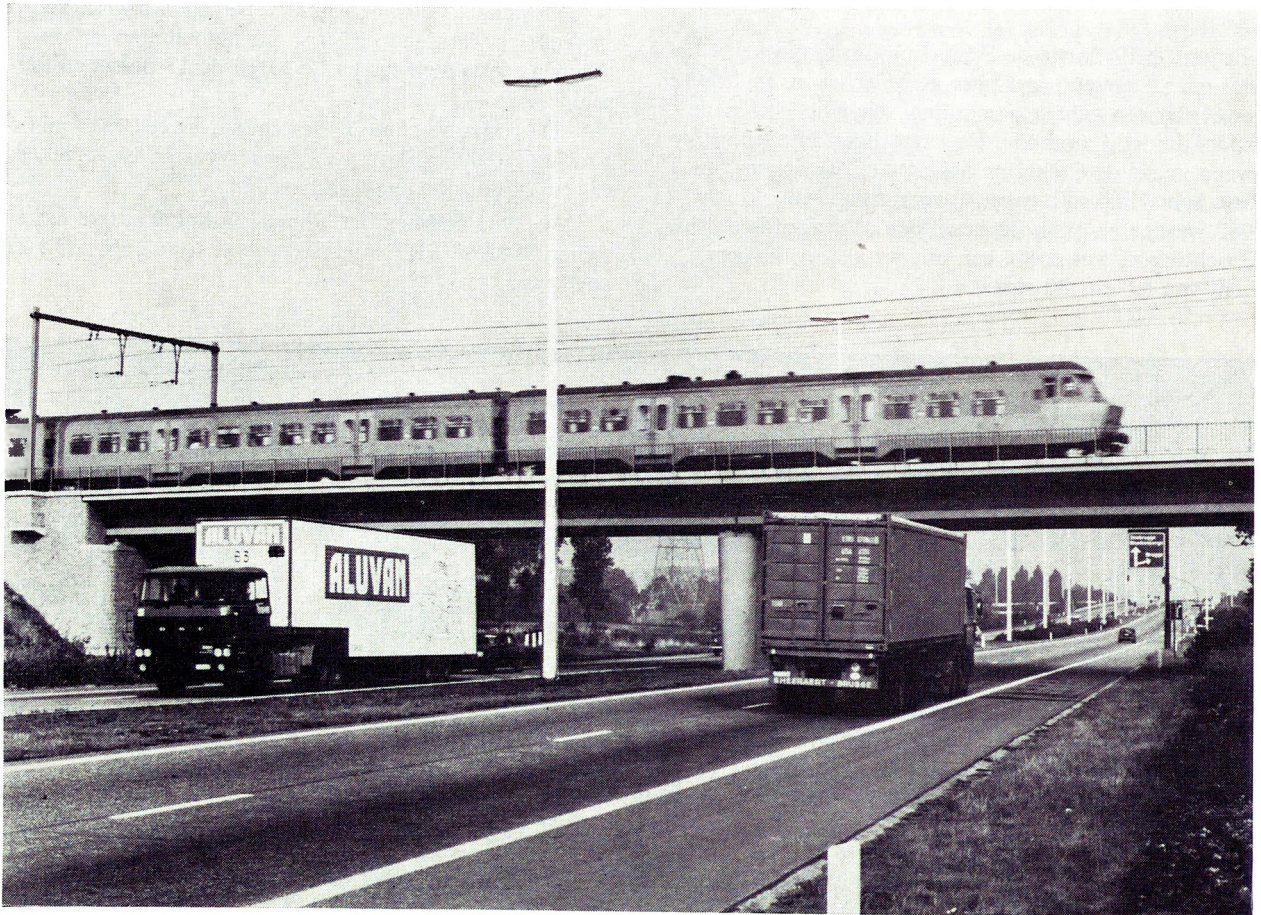
In 1981 bedroeg het binnen- en buitengaand verkeer samen 988.988 BRT, met 656 overvaarten en 61.952 Ton goederen.

SPOORWEGMATERIEEL EN METAALCONSTRUCTIES

voorheen : « La Brugeoise et Nivelles » en « Constructions Ferroviaires du Centre »

**Spoorwegmaterieel
Kamionkasten ALUVAN
Containers**

IN DIENST VAN ALLEN

MINIMALE PRIJSSTIJGINGEN AAN DE KUST

Onder invloed van de steeds dieper ingravende economische crisis en de hoge energiekosten wordt het hoe langer hoe meer duidelijk dat het prijselement verder aan belang wint in het vakantiebeslissingsproces van de toerist.

In die optiek volgt het Westvlaams Economisch Studiebureau van nabij de evolutie van de prijsontwikkeling aan de Belgische Kust in vergelijking met deze van enkele belangrijke buitenlandse vakantiebestemmingen.

De prijsevolutie tussen 1981 en 1982 werd, voor wat het buitenland betreft, nagegaan op basis van een vergelijking van volledig identieke touroperator-produkten. Het betreft hoofdzakelijk pakketten waarbij een reis naar een verblijf in een buitenlandse vakantiebestemming voor twee weken gedurende het hoogseizoen wordt aangeboden.

Voor zes belangrijke touroperators werd de prijsontwikkeling tussen 1981 en 1982 nagegaan op een viertal vakantiebestemmingen, met name Spanje, Italië, Griekenland en Tunesië. Voor de zes touroperators samen werd een gewogen gemiddelde prijsstijging van 10,3 % waargenomen voor de vier voornoemde vakantiebestemmingen. Dit gemiddelde is de resultante van 640 individuele waarnemingen, dit wil zeggen vergelijkbare pakketten.

Hierbij dient opgemerkt dat bij deze berekening de eventuele verhogingen die voortvloeien uit de prijsaanpassingen als gevolg van de recente devaluatie van de Belgische frank buiten beschouwing werden gelaten.

In vergelijking met 1980 is de gemiddelde prijs van een doorsnee buitenlandse pakketreis toegenomen met 22,5 %, exclusief het effect van de devaluatie van de Belgische frank. Het lijkt dus geenszins overdreven te stellen dat de gemiddelde prijs van een buitenlandse pakketreis in twee jaar met één vierde is toegenomen.

De prijsstijgingen lopen niet parallel voor de vier beschouwde vakantiebestemmingen :

	1981-82	1980-82
Spanje	+ 9,7 %	+ 20,0 %
Italië	+ 4,7 %	+ 24,1 %
Griekenland	+ 17,7 %	+ 29,6 %
Tunesië	+ 12,4 %	+ 26,2 %

In vergelijking met vorig jaar vertoont Italië slechts een beperkte prijsverhoging, terwijl Spanje en Tunesië een tussenpositie innemen. Vooral Griekenland vertoont een forse prijsstijging.

Beschouwd over de laatste twee jaar, variëren de prijsstijgingen voor de vier beschouwde vakantiebestemmingen tussen 20 en 30 %.

De terugslag van de devaluatie van de Belgische frank op de prijzen van de touroperators komt dit jaar om meerdere omstandigheden (vastgelegde kontrakten, indekken van wisselkoersrisiko's, concurrentiële overwegingen) slechts gedeeltelijk tot uiting.

Daarentegen zullen de individuele toeristen die hun

deviezen nog moeten aankopen op de vrije wisselmarkt, de weerslag van de devaluatie volledig ondergaan.

Dit betekent dat het wisselkoerseffect op het normale inflatie-effect moet gekumuleerd worden. Gaat men uit van de vereenvoudigde veronderstelling dat het inflatieritme in de toeristische sektor even hoog is als dit van de gehele economie, dan bekomt men voor de individuele toerist volgende prijseffecten per vakantiebestemming :

Land	Inflatie-effect jan. '81- jan. '82	Wisselkoers-effect 18.3.81- 17.3.82	Gekumuleerd inflatie- en wisselkoerseffect 1981-82
Frankrijk	13,9 %	+ 12,9 %	+ 28,6 %
Spanje	14,2 %	+ 14,3 %	+ 30,5 %
Italië	17,5 %	+ 11,3 %	+ 30,8 %
W.-Duitsland	6,3 %	+ 23,4 %	+ 31,1 %
Zwitserland	6,1 %	+ 41,6 %	+ 50,2 %
U.K.	12,0 %	+ 12,9 %	+ 26,5 %
Nederland	6,9 %	+ 24,7 %	+ 33,3 %
U.S.A.	8,4 %	+ 40,9 %	+ 52,7 %

Uit deze gegevens blijkt dat de individuele Belgische toerist, die voornoemde landen bezoekt, in vergelijking met vorig jaar tegen prijsstijgingen (in BF) zal moeten opzien van 25 tot 33 %. Voor twee bestemmingen, met name Zwitserland en de U.S.A., loopt de prijsstijging (in BF) in vergelijking met vorig jaar op tot ruim 50 %.

De evolutie van de prijsontwikkeling van de buitenlandse reizen steekt schril af met deze van de Belgische Kust.

Voor de kusthotellerie werd de prijsevolutie nagegaan van een tweepersoonskamer met ontbijt tijdens het hoogseizoen, op basis van een steekproef bij 147 hotels. De gemiddelde prijsstijging tussen 1981 en 1982 bleek hierbij beperkt te zijn gebleven tot 2,5 %.

Naast de hotelsektor werd ook de appartements- en villaverhuur aan de Kust in beschouwing genomen. Deze sektor is qua logieskapaciteit veruit het belangrijkste aan de Belgische Kust. Hiertoe werd bij 10 belangrijke verhuurkantoren een vergelijking doorgevoerd van het integrale aanbod van huurappartementen en -villa's, op basis van de gepubliceerde katalogi.

In vergelijking met 1981 werd hierbij een gemiddelde stijging van de hoogseizoenprijzen waargenomen met 2,1 %.

De bijzonder matige prijsstijging van de huurappartementen en villa's aan de Kust komt nog duidelijker tot uiting wanneer men de prijsontwikkeling gedurende de laatste 4 jaar beschouwt. Voor de juli-periode is de prijs aan de toerist voor een vakantiewoning met slechts 14,9 % toegenomen, hetzij gemiddeld met 3,3 % per jaar.

Daarentegen is een gemiddelde Spanje-reis bij de touroperators over dezelfde periode met 58,5 %, hetzij gemiddeld met 12,2 % per jaar toegenomen.

Samenvattend kan men stellen dat de toeristische sektor aan de Kust, via een bewust beleid van prijsmatiging en geholpen door de relatief lage inflatiegraad in België, de verlaging van de belastingsvoeten in de toeristische sektor en de recente devaluatie van de Belgische frank, in prijsconcurrentieel opzicht meer dan ooit een uitstekende positie heeft ingenomen.

Aan de hand van de Jaarverslagen van de drie belangrijkste verenigingen voor distributie van energie kan een vrij duidelijk beeld opgehangen worden van de evolutie op gebied van energieverbruik (elektriciteit en gas). De gegevens van Gaselwest worden verstrekt voor Oost- en West-Vlaanderen samen.

In hetzelfde overzicht worden de gegevens inzake teledistributie behandeld, gezien de groepering van deze distributievorm rond dezelfde energieverdelers.

Belangrijk is het te vermelden hoe, als interkommunale vereniging voor energieverdeling, nog slechts drie interkommunales werkzaam zijn in West-Vlaanderen : Gaselwest, Imewo en de Westvlaamse Elektriciteitsmaatschappij. Inelgas is immers, ingevolge een buitengewone algemene vergadering van 10 mei 1981, ontbonden en dit met ingang van 7 juni 1982. Drie deelgemeenten (Diksmuide-Centrum voor elektriciteit en gas en Oostende-Zandvoorde en Oostende-Raversijde voor gas) sloten aan bij de WVEM ; de stad Blankenberge (elektriciteit en gas) sloot aan bij Imewo, maar de meesten bleven bij Gaselwest.

Een ander belangrijk gegeven is de immanente komst van het rijk aardgas, eerst van Ekofisk (betekent nu reeds 20 % van de Belgische bevoorrading), later van het Algerijns aardgas over Zeebrugge (1986). Ten einde voorbereid te zijn op deze toestand hebben de drie interkommunale verenigingen de nodige voorzieningen getroffen voor de aanpassing van de apparaten, parallel met een promotie-aktie voor de vervanging van niet-aanpasbare apparaten.

Gaselwest

Inzake *elektriciteitsverbruik* stagneerde het hoogspanningsverbruik in 1981, tegenover een daling met 1,2 % op nationaal vlak. In het gebied van Gaselwest (voor beide Vlaanderen, inbegrepen Inelgas) daalde het verbruik immers lichtjes van 1.160 GWh in 1980 tot 1.156 GWh in 1981. Dit blijft een index 123 tegenover 1975. Voor het eerst sinds 1971 werd in 1981 de stijgende trend van het hoogspanningsgebruik verbroken.

De belangrijkste industriële verbruikers (voor de beide Vlaanderen) waren in 1981 : textiel (324 GWh ; index 102 ten opzichte van 1980), voeding (247 GWh ; index 104), metaal (1.136 GWh ; index 100) en hout (141 GWh ; index 98).

In laagspanning werden er 1.114 GWh verbruikt in 1981, tegenover 1.096 GWh in 1980. De index (1975 = 100) bedroeg 146. Het laagspanningsverschil steeg in 1981 met 1,5 % tegenover 1980 en bedraagt 1.505 GWh per inwoner. De toename van het huishoudelijk verbruik (+ 1 %) ligt aanzienlijk lager dan vorige jaren ; in 1970 en 1980 waren daar nog stijgingen van 6 % en 4 % te noteren.

De investeringen daalden in 1981 met 1 % en zij beliepen 735 mln fr.

Het *gasverbruik* bij Gaselwest (inbegrepen Inelgas) en dit voor beide provincies bedroeg in 1981 14,7 mld MJ, tegenover 13,7 mld MJ in 1980. Tegenover 1975 is dit een index van 229 ; de index voor het Rijk was 183.

In huishoudelijk verbruik ligt de index (1980 = 100) op 101, de kleine niet-huishoudelijke verbruikers hebben een index 102. De grotere niet-huishoudelijke verbruikers

DE EUROCHEQUEREKENING EN DE ORANJE REKENING, DE ZICHTREKENINGEN VAN HET GEMEENTEKREDIET

- ★ EENVOUDIG
- ★ VEILIG
- ★ PRAKTISCH

VOOR EEN VERANTWOORD GELDBEHEER

Vraag hierover meer informatie aan uw agent van het Gemeentekrediet.

sparen bij het
Gemeentekrediet
zeker en vast

Rodenbach

Een fris bruintje... pittig en apart

Brouwerij RODENBACH

8800 Roeselare

(051) 20.28.31

zijn : de land- en tuinbouw (index 129), de voeding (123), de textiel (186), de metaalverwerking (98), de houtverwerking (160), de bouw (84), de chemie en de diensten (elk 108). De stijgingen in de nijverheid zijn meestal een gevolg van nieuwe kontrakten : het huishoudelijk verbruik lijkt te stagneren.

De investeringen daalden met 1,3 %, dit ingevolge een vroegere zeer intense uitbouw van het net. In 1981 werd er in totaal toch nog 697 mln fr. geïnvesteerd.

In 1981 waren er inzake kabeltelevisie 179.283 aansluitingen, tegenover 158.265 in 1980, dit is een stijging met 16.018 eenheden of 10 %. Nationaal was de stijging nog slechts 7 % van de aansluitbare woningen. In het Gaselwest-gebied zijn reeds 73 % aangesloten. De investeringen bedroegen 159 mln fr.

Imewo (Groep West-Vlaanderen)

Het *elektriciteitsverbruik* steeg in 1981 tot 1.301 GWh tegenover 1.266 GWh in 1980, wat een verhoging van 2,8 % betekent. Het hoogspanningsverbruik bedroeg 270 GWh, wat 1,9 % meer is dan in 1980 ; de laagspanning verhoogde met 3,4 % tot 519 GWh in 1981. De derde verdelers kochten 512 GWh aan, wat 2,4 % méér is dan het vorig jaar.

Het *aardgasverbruik* nam in totaal toe met 2,7 % tot 6,9 mld MJ in 1981. Het huishoudelijk verbruik bedroeg daarvan 4,5 mld MJ (+ 3,9 %), niet-industrieel gebruik 1,9 mld MJ (+ 6,4 %) en het gebruik in openbare diensten en gebouwen 0,4 mld MJ (daling met 20 %).

Inzake *teledistributie* waren er bij Tevewest 96.493 klanten aangesloten in 16 gemeenten. Die stijging bedroeg

5.094 klanten. Er werd een penetratiegraad van 73 % van de aansluitbare cliënteel bereikt. Het net werd met 2 km primair en 49 km junktie- en distributienet aangevuld. Dit betekent een investering van 65 mln fr. Sinds de stichting werd reeds 1,1 mld fr. geïnvesteerd.

WVEM

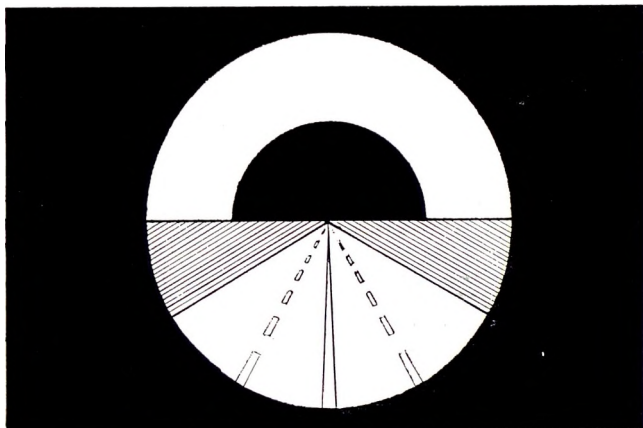
Het *elektriciteitsverbruik* in de 28 bij de WVEM aangesloten gemeenten steeg met 0,14 % ; in laagspanning was er een stijging met 5 % (van 238 mln kWh in 1980 naar 250 mln kWh in 1981) en in hoogspanning was er een vermindering met 6 % (van 183 mln kWh in 1980 tot 149 mln kWh in 1981).

In 1980 werden er voor de elektriciteitsdistributie voor 116 mln fr. geïnvesteerd. De nettowinst bedroeg in 1981 186 mln fr., dit is 5,4 % hoger dan in 1980.

Voor de *gasdistributie* zijn er 10 gemeenten met 11.570 abonnees aangesloten bij de WVEM. Zij verbruikten 42,9 mln m³ aardgas of 2,8 % meer dan in 1980. De stijging bedroeg 8,7 % voor de huishoudens (889.000 GJ in 1981) en voor de middendruklevering was er een daling van 9,9 % (tot 199.474 GJ in 1981).

Er was een zeer grote toename bij de lengte der leidingen (+ 81 km) ; in totaal zijn er nu 461 km gasnetten in dienst. De winst in deze sektor bedraagt 25,6 mln fr.

In 25 gemeenten zijn er voor de kabeltelevisie 55.000 gebouwen en 64.000 TV-toestellen aangesloten bij de WVEM. In 1981 werden 392 nieuwe aansluitingen per maand gerealiseerd. Er werden 100 km nieuwe netten aangelegd, wat het totaal op 1.800 km brengt. De investering in 1981 bedroeg 73 mln fr.

industriepark sappenele
POPERINGE
opent
nieuwe perspectieven
voor
U

INFO STADSBESTUUR POPERINGE
 tel. 057 / 334081
 W.I.E.R. - BRUGGE
 tel. 050 / 358128

S. & S.S.

SHIPPING- & SIGNALLING SERVICES NV

- Scheepsrapportage Brugge/Zeebrugge - Vlissingen - Antwerpen
- Uitgevers « Scheepvaartbulletijn » en « Havenagenda »
- Meteodienst & V.H.F.-informatie, enz...

Zeedijk 1
 8380-BRUGGE 5 (Zeebrugge)
 tel. : (050) 54.40.26
 54.52.15
 54.67.56
 telex : 82.039

KNG & SF TE BRUGGE VERWERKT VAST AFVAL

De Koninklijke Nederlandse Gist- en Spiritusfabriek uit Brugge gaat binnenkort over tot zuivering van haar afvalwater in een eigen zuiveringsinstallatie.

De vaste afvalstoffen van het bedrijf, die nu nog naar zee worden afgevoerd, zullen in de nabije toekomst een nieuwe bestemming krijgen. 8 miljoen kg per jaar zullen verwerkt worden tot een bodemverbeteringsmiddel. Het nodige opzoekingswerk terzake is geschied in samenwerking met de RUG. Na uitgebreide pot- en veldproeven heeft het Ministerie van Landbouw toelating gegeven om deze verwerkte afval als bodemverbeteringsmateriaal te gebruiken.

Binnen één jaar dient het geheel operationeel te zijn.

De KNG & SF startte reeds in 1810 te Assebroek. In 1897 werd er reeds gist gemaakt, gist die nu niet meer te Brugge, maar te Delft wordt geproduceerd. Wel te Brugge is er nog de produktie van alcohol en, sinds 1970, van enzymen. Per 31 maart 1982 waren er 363 medewerkers: 212 arbeiders en 151 bedienden; einde 1970 waren er slechts 298 tewerkgesteld.

Van 1970 tot 1979 was er te Brugge een verviervoudiging van de omzet. Er wordt uitgevoerd naar 35 landen. 33 % van het produktiepakket is voor het binnenland, 51 % gaat naar andere EG-landen en 16 % gaat naar overige landen. In 1970 waren deze percentages 63, 34 en 3 %. De omzet bereikt 2 miljard fr., exclusief BTW en accijnsrechten.

SCHEEPSWERVEN BELIARD OOSTENDE NV BOUWT NIEUWE MONTAGEHAL

Aan het kanaal te Plassendale wordt door de SBO (Scheepswerven Beliard Oostende) nv een nieuwe montagehal opgetrokken voor de bouw van polyester scheeprompen met een militaire bestemming.

SBO ontstond eind 1979 als afsplitsing van Beliard Murdoch nv, scheepsherstellingsbedrijf te Antwerpen. Dit gebeurde in het kader van een regeringsvraag die de scheepsbouw en de scheepsherstelling duidelijk afgescheiden wenste te zien. In dit geheel koos SBO duidelijk voor de scheepsbouw, tak waarin de vestiging Oostende sinds 1923 werkzaam was. Te Oostende werden immers in de loop van de jaren stalen vissersschepen gebouwd en middelgrote zeeschepen van diverse aard (sleepboten, baggerboten en off-shore-schepen) tot 100 m lang en 17 m breed (zijnde de afmetingen van de bestaande sluis). Deze diverse werkschepen werden te Oostende zowel gebouwd als afgewerkt. Dit is ook nu nog het geval met een laatste baggerboot (75 m lengte) voor de Firma Decloedt nv. Deze baggerboot wordt gebouwd in de overgangperiode, waarin de werkschepen verzekerd kan blijven en de omscholing kan worden uitgewerkt.

SBO zal in de toekomst inderdaad alleen nog polyesterboten vervaardigen en dit na een omschakelings- en voorbereidingsperiode van twee jaar. Deze glasvezel-

versterkte rompen uit kunststof kunnen, op de voorziene grote maat, slechts op 7 werven ter wereld worden gerealiseerd, wat voor SBO duidelijk nieuwe concurrentiële perspectieven biedt.

Voor deze omschakeling heeft het MKESK een terugvorderbaar voorschot van 65 miljoen fr. toegekend, waarvan het saldo van 28 miljoen fr. in april 1982 werd vrijgegeven. Daarenboven werd er 6 miljoen fr. gereserveerd om de sociale gevolgen van de afvloeiingen op te vangen.

De eerste opdracht bestaat in de bouw van 10 mijnenjagers voor de Belgische Zeemacht, aantal dat later wellicht tot 15 zal worden opgedreven. De rompen (47 m lengte, 8,9 m breedte en een waterverplaatsing van 540 T) worden vervaardigd volgens de kwaliteitsvoorschriften van de NATO (AQAP-Allied Quality Assumer Publications). De opdracht werd toegekend aan een tijdelijke vereniging rond Beliard, waarbij de afwerking zal gebeuren op de scheepswerf van Rupelmonde.

Op de nieuwe werf worden de werkzaamheden gestart op 1 januari 1983. De eerste romp dient de nieuwe loodsen te verlaten in april 1984, na één werkjaar bouwtijd. Aangezien er parallel zal kunnen gewerkt worden, zal er verder om de 6 maand een nieuwe romp tewater gelaten worden. De rompen zullen, eenmaal klaar, in de lengte naar buiten worden geschoven op luchtkussens om daarna, dank zij een gespecialiseerde scheepslift, horizontaal te water te worden gelaten. De totale afwerking van de schepen en de nodige proeven nemen dan nogmaals een jaar in beslag, uiteraard buiten Oostende.

Nieuwe montagehal in opbouw

Voor deze nieuwe activiteit worden nieuwe loodsen gebouwd aan het kanaal, op een terrein van 5 ha, waar dus uitbreidingskansen voor de toekomst open blijven. Op dit terrein komen twee grote halls en een verbindingsgebouw. De eerste hall is 78 m lang, 35 m breed en 24 m hoog. Daarin kunnen twee rompen worden gebouwd. De tweede loods, voor het vervaardigen van prefab-schotten en dekken, is 108 m lang, 30 m breed en 18 m hoog. De verbindingloods van 40 m lengte en 20 m hoogte omvat, verdeeld over drie verdiepingen, magazijnen, burelen en sociale diensten.

Het geheel vraagt een investering van 400 miljoen frank. De brandveiligheid is er grondig bestudeerd, evenals de klimatizatie (minimum 18°), de konstante vochtigheidsgraad, de stofdensiteit en het styreenvrijmakende afzuigingsysteem. De bouwwerken werden eind december 1981 gestart, nadat het terrein 3 meter hoog werd opgespoten met zand uit de zwaaiikom.

Dank zij zowel de overbruggingsopdracht (baggerboot), de bedrijfsopleiding en de toekomstige schepen hoopt SBO op lange termijn een tewerkstelling van 200 à 250 personen te kunnen garanderen. Op heden daalde de tewerkstelling immers van 300 tot 70-80 personen; dit mede door een systeem van voordelige bruggensioenen. Naargelang de werkzaamheden aan de baggerboot vorderen, worden de vrijkomende arbeiders in het bedrijf herschoold, dit in samenwerking met de RVA van Oostende. Het bedrijf beschikt daartoe, in een oude bedrijfshall, over een proefloods voor de scholing en de experimenten. Daarnaast bestaat er een eigen beperkt laboratorium voor metingen,

Proefmontage van een kielsegment

terwijl de grotere stukken zowel naar de laboratoria van de RU Gent als van de CRIF te Luik worden gestuurd.

Op deze wijze wil SBO overschakelen van de staalbouw naar een nieuw produkt met toekomst maar ook met een hoge spijtstechnologische waarde met zeer hoge kwalitatieve eisen.

HET BELGISCH VERPAKKINGSINSTITUUT

Sinds 1954 beschikt ons land over een Instituut dat gespecialiseerd is in alle vraagstukken van verpakking: het Belgisch Verpakkingsinstituut (BVI) vzw, Picardstraat 15, 1020 Brussel — tel. 02/427.25.83). Dit instituut nam de activiteiten over van een vroeger bestaand Beproevingslaboratorium Verpakkingen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

Het Instituut centraliseert en verspreidt op diverse manieren alle inlichtingen en dokumentatie inzake verpakking, konditionering en voorstelling van de goederen. Het streeft, onder meer in proeflaboratoria, naar verbetering van de verpakkingstechnieken, vooral voor verzending naar tropische streken. Het houdt verder contact met alle mogelijke instellingen die zich met goederendistributie inlaten.

Daartoe beschikt het Instituut over een dokumentatiecentrum dat inlichtingen inwint en wedstrijden, studiedagen en seminars inricht. Het Centrum voor vorming en kursussen en stages organiseert deze diverse activiteiten. Een technisch departement staat in voor de wetenschappelijk verantwoorde onderzoeken rond technische specificaties, belastingen, berekenen van verpakkingstypes. Het kan beproevingen en kwaliteitskontroles uitvoeren, prototypes bestuderen, verpakkingproeven voor gevaarlijke stoffen inrichten.

De Dienst Waarmerken en Controle levert het gedeponeerde waarmerk IBE-BVI af, dat geldig is in verschillende Europese landen.

De Dienst Promotie en Externe Betrekkingen zorgt voor de geregelde doorstroming naar openbare besturen, beroepsfederatie e.a.. Tevens verzorgt zij de technische bijstand voor de ontwikkelingslanden en is zij promotor voor de export van onze verpakkingstechnologie.

Het BVI is aanvaard zowel door de openbare als door de privé-sektor.

Het BVI beschikt over een ganse reeks zeer gespecialiseerde uitgaven, inbegrepen verslagen van gespecialiseerde studiedagen.

Een recente uitgave is de 'Belgische Verpakkingskatalogus' (Prijs 1.850 fr., excl. BTW), waarin een produktenregister, een merkenregister en een firmaregister voorkomen. Het geheel omvat meer dan 300 verpakkingsprodukten en -diensten, het merkenregister omvat 800 merknamen en het firmaregister geeft adres, telefoon, telex, BTW en enkele technische en kommerciële inlichtingen.

Een tweede uitgave is het 'Verpakkingshandboek' (prijs 5.100 fr., excl. BTW), dat de diverse types verpakkingen vermeldt, evenals de diverse hulpmaterialen en hulpmiddelen. Het handboek bestaat voorlopig alleen in het Frans.

INVENTARIS VAN CHEMISCHE STOFFEN

In het raam van het in toepassing brengen van de richtlijn 79/831/EEG inzake de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke stoffen en preparaten, is de Commissie van de Europese Gemeenschappen begonnen met het opstellen van een inventaris van de chemische stoffen die tussen 1 januari 1971 tot en met 18 september 1981 in de Europese Gemeenschap in de handel zijn gebracht.

De stoffen opgenomen in de inventaris zullen niet onderworpen zijn aan de kennisgevingsplicht met indienen van een dossier over de eigenschappen van de stof, die vanaf 18 september 1981 volgens genoemde richtlijn zal gelden voor de nieuwe chemische stoffen.

Ter voorbereiding van deze inventaris heeft de Europese Commissie een, uiteraard onvolledige, basisinventaris opgesteld met daarin de stoffen waarvan zij het voorkomen op de markt van de EEG in de hierboven bedoelde periode aanneemt.

De in België gevestigde personen of firma's die hetzij na import, hetzij na fabricatie, stoffen voor wezenlijke handelsdoeleinden in de handel brengen, worden verzocht :

(1°) na te gaan of de stoffen die zij in de handel brengen al dan niet in de basisinventaris voorkomen ; het gaat hier zowel om de stoffen als zodanig als om deze die in een preparaat verwerkt zijn ;

(2°) na zich van de te volgen procedure en de regels

nopens het al dan niet meiden van bepaalde stoffen voor de opname in de inventaris vergewist te hebben, de stoffen die zij in de handel gebracht hebben en die niet in de basisinventaris voorkomen, enkel door gebruik te maken van de daartoe speciaal ter beschikking gestelde formulieren laten kennen bij het contactpunt voor België : Het Bestuur voor de Volksgezondheid, Farmaceutische Inspectie, Afdeling Bestrijdingsmiddelen, Vesaliusgebouw - kamer 304 - Rijksadministratief Centrum, Postbus 11, 1010 Brussel.

Dat contactpunt zal enkel de behoorlijk ingevulde speciale meldingsformulieren in ontvangst nemen die het toegestuurd krijgt binnen een termijn van 9 maanden die een aanvang neemt met de publikatie van de basisinventaris in het officiële publikatieblad van de Europese Gemeenschappen, eind maart 1982.

In een meer gedetailleerde omzendbrief aan de betrokken middens zal uiteengezet worden hoe zij de nodige formulieren kunnen bekomen en wanneer de termijn voor het insturen van die formulieren zal aanvangen.

Nadere inlichtingen omtrent deze inventarisering kunnen bekomen worden bij genoemd contactpunt (tel. 02/564.11.19).

Indien zij de basisinventaris en de bijgaande informatieve documenten nog niet besteld hebben kunnen de belangstellenden deze verkrijgen tegen de prijs van 6.000 fr. bij het Bureau voor officiële publikaties der Europese Gemeenschappen, L 2934 Luxemburg, of door bestelling bij de Diensten van het Belgisch Staatsblad, Leuvenseweg, 42, 1000 Brussel.

GASELWEST

intercommunale voor
elektriciteit
aardgas
teledistributie

Exploitatiezetel:
Rijsselsestraat 57
8500 KORTRIJK
Tel. (056) 35 57 21

Groep
G.M.I.C.
vennootschappen

THE GATEWAY
TO YOUR SAFETY...

Factory Protection
Patrol Services
Static-Guards
Pay-Roll escort
Exhibition Security
etc...

- 1982 -

G. M. I. C.

**SCHEEPVAART, NIJVERHEIDS- &
HANDELSWACHT nv**
(Garde Maritime, Industrielle & Commerciale)

Zetel West-Vlaanderen :
Zeedijk 1, B.8380-BRUGGE 5 (Zeebrugge)
tel. : (050) 54.40.26 - 54.52.15 - 54.67.56
telex : 82.039

bijkantoor te Kortrijk
Eveneens te Antwerpen - Brussel - Gent - Hasselt -
Liège - Mons - Namur en Vlissingen

KAASMAKERIJ PASSENDALE 50 JAAR

Op 6 april ging te Zonnebeke (deelgemeente Passendale) de plechtige opening door van de nieuwe gebouwen van de Kaasmakerij Passendale nv.

Deze kaasmakerij startte daarenboven 50 jaar geleden in de familiale hoeve waar de eerste kazen werden gerijpt. Dit was een soort 'Pont l'Evêque', wat duidelijk wijst naar het produkt van uitgeweken familieleden naar Normandië.

De kaasmakerij werd geschraagd door een melkerij die melk ophaalde in de omgeving. Naast de kaas kwam daar dan boter, konsumptiemelk en karnemelk van. In 1936 werd voor deze produktie zelfs een melkerijtje gebouwd, naast de hoeve.

In 1940 werd de produktie stopgezet, maar zij werd in 1946 hernomen, met een volwaardig zuivelbedrijf. De gamma bestond uit boter, melk, yoghurt, karnemelk, melkpoeder, maar voornamelijk kaasproduktie: Pont l'Evêque et St. Paulin (Paterskaas), Gouda en Cheddar. Tegen 1952 werden er 5 miljoen liter melk opgehaald.

De melkafname bedraagt nu reeds 85 miljoen liter. Deze melk ligt aan de basis van de drie kaassoorten die momenteel door het bedrijf worden voortgebracht: de klassieke 'Père Joseph', de in 1978 gecreëerde 'Grand Ferme' of 't Groot Hof', thans 'Passendale' genoemd en de in 1981 uitgebrachte harde 'Beauvoorde'.

De 'Passendale' was van bij het begin een voltreffer. Zij werd als nieuwkomer bekroond te Parijs en te Brussel, verwerfde in 1980, 1981 en 1982 een gouden medaille;

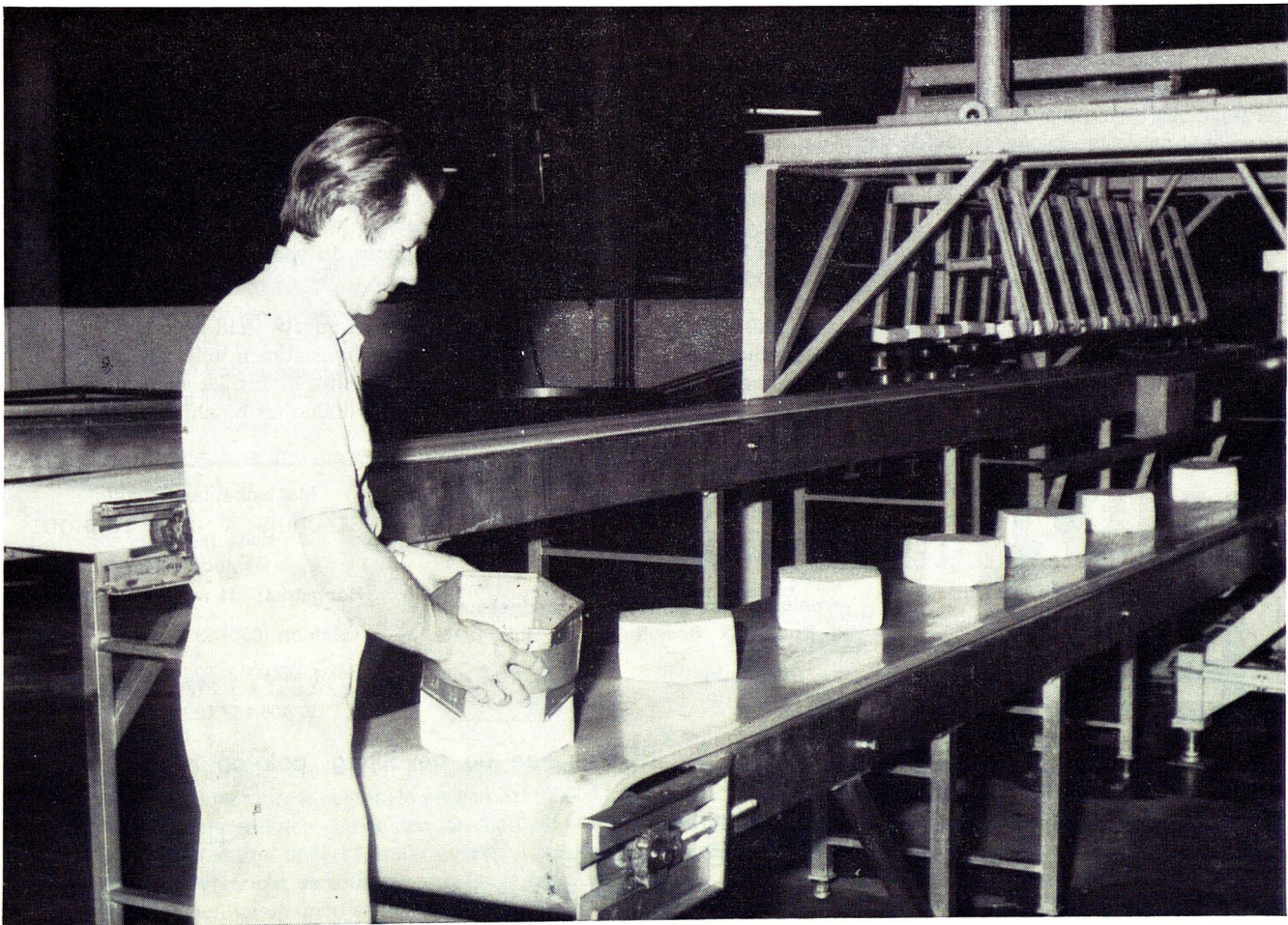
ook de 'Beauvoorde' kreeg in 1981 en 1982 goud.

De Kaasmakerij Passendale nv maakt sinds 1979 deel uit van een polyvalente groep, waarin zij haar autonomie en gespecialiseerde produktie bewaart, maar waar het algemeen beleid door Comelco Management Service Company sv wordt waargenomen. De Kaasmakerij stelt ongeveer 100 personen tewerk. Zij had in 1980 een kapitaal van 29,5 miljoen fr. en 21,183 miljoen fr. reserves. De omzet steeg van 634 miljoen fr. in 1978, naar 689,5 miljoen fr. in 1979 en naar 765,5 miljoen fr. in 1980. Van 1976 tot 1981 steeg de index van de kaasproduktie te Passendale tot 334; de index voor België steeg in dezelfde periode naar 124. Sinds kort is er voor de diverse merkkazen een uitvoer naar Nederland, Frankrijk en Duitsland.

Kaasdorp Passendale

Door de gemeente Zonnebeke zelf wordt deze gestadige groei aangegrepen als een flink promotiemiddel om zichzelf ook meer kenbaar te maken. Passendale werd uitgeroepen tot kaasdorp en dit ging gepaard met het organiseren — voor het eerst in 1981 — van de Passendale Kaasfeesten. Meer dan 35.000 personen waren toen zelfs aanwezig op de nieuw gecreëerde Internationale Kaasstoet.

In 1982 staan er de tweede verkiezing van een Kaasgraaf en Kaasgravin op het programma en een speciale namiddag voor de ouden van dagen. Op zondag 22 augustus gaat dan voor de tweede maal de Internationale Kaasstoet door met 1.200 figuranten en deelnemers uit onder meer Nederland, Frankrijk, Groot-Brittannië en Zwitserland. De stoet zelf wil in de eerste plaats een historiek van deze bedrijvigheid geven.

STRUKTUURANALYSE VAN DE WESTVLAAMSE METAALNIJVERHEID

Half april verscheen, in de reeks 'Facetten van West-Vlaanderen', uitgegeven door het Westvlaams Economisch Studiebureau, de brochure 'Strukturanalyse van de Westvlaamse metaalnijverheid'.

In opdracht van de Subregionale Tewerkstellingskomitees Brugge-Oostende en Kortrijk-Roeselare-Ieper werd een studie uitgevoerd over de metaalnijverheid in West-Vlaanderen. Deze studie werd beëindigd in 1981 en bevatte twee grote delen.

In het eerste deel werden de voornaamste structuurkenmerken en de evolutie van de werkgelegenheid geanalyseerd. De Westvlaamse metaalnijverheid werd gesitueerd enerzijds ten opzichte van de andere provincies en het Rijk en anderzijds ten opzichte van de andere industriële bedrijfstakken in deze provincie.

Verscheidende structuurkenmerken van de tewerkstelling in de Westvlaamse metaalnijverheid, zoals de werkgelegenheid per bedrijfs- en grootteklasse, het geslacht en de sociale stand van de werknemers en de geografische spreiding van de tewerkstelling werden nader ontleed. De evolutie tussen 1956 en 1979 van de bezoldigde werkgelegenheid werd onderzocht en vergeleken met deze in de andere provincies. Deze evolutie werd dan verder gedetailleerd per bedrijfs- en grootteklasse, naar geslacht en sociale stand en naar arrondissement en gemeente. De studie van de werkgelegenheid werd afgesloten met een volledige analyse per bedrijfsklasse.

Het tweede deel bevatte een financiële analyse van de Westvlaamse metaalbedrijven. Aandacht werd besteed aan de financiële structuur, de rentabiliteit, de solvabiliteit, de likviditeit en de toegevoegde waarde van deze ondernemingen. De financiële analyse had zowel betrekking op de ganse sektor als op een aantal subsectoren en een aantal bedrijfsgrootteklassen. Dit financieel onderzoek werd afgerond met een klassifikatie van de bedrijven op basis van hun financiële resultaten voor het boekjaar 1979.

De 'Strukturanalyse van de metaalnijverheid in West-Vlaanderen' verscheen als nummer 21 van de reeks 'Facetten van West-Vlaanderen' en zij kan bekomen worden bij het WES.

DE WIH-WERKING IN 1981

Het jaarverslag van de Westvlaamse Intercommunale voor Huisvestingsbeleid (WIH) uit Brugge, welke maatschappij tot taak heeft de sociale huisvesting in de provincie te bevorderen, werd voorgedragen op de Algemene Vergadering van de aandeelhouders (aangesloten gemeenten en provincie) van 14 mei te Heuvelland.

Uit het verslag blijkt dat ook deze vereniging onderhevig was aan de algemene teruggang van de bouwsector maar toch haar activiteiten op behoorlijk peil kon handhaven.

Inzake aankoop van niet-uitgeruste gronden en in overeenstemming met het uitgestippeld beleid dat vooreerst de realisatie voorziet van het eigen patrimonium (337 ha), werd enkel 22 ha nieuwe grond aangekocht, wat het laagste aankoopcijfer van de laatste 15 jaar is. In 1981 had de interkommunale voor ongeveer 150.000.000 fr wegenwerken in uitvoering zodat ook zij heeft bijgedragen tot de tewerkstelling in de wegenbouwsector.

De verkoop van uitgeruste bouwgronden (251 percelen) kan als bevredigend worden aanzien maar bleef niettemin 15 % onder het verkoopcijfer van 1980 en zelfs ruim 40 % onder dat van 1979. De voornaamste redenen hiervoor zijn: de crisis in de woningbouwsector met haar hoge intresten, werkonzekerheid, geschokt vertrouwen in het vastgoed. Voor de WIH komt daar een andere belangrijke reden bij, namelijk deze veroorzaakt door allerhande administratieve en planologische verplichtingen waardoor de vooropgestelde opvolging van de diverse projecten — noodzakelijk voor een goed management — vaak verkeerd loopt door een uitgestelde en dus duurdere uitvoering.

De stads- en dorpsherwaardering geniet reeds geruime tijd de volle aandacht van de WIH. Mede dank zij het besluit van de Vlaamse deelregering om de interkommunale verenigingen te betrekken bij de stads- en dorpsrenovatie, hoopt de WIH binnenkort dit voor haar nieuw werkterrein te kunnen aansnijden.

Het voorbije jaar was ongetwijfeld geen gemakkelijk jaar voor de WIH. Door de genomen initiatieven en beslissingen bleef het mogelijk in talrijke gemeenten goed gelegen uitgeruste bouwgronden ter beschikking te stellen.

C.V. WEST-VLAAMSCHE ELEKTRICITEITSMATSCHAPPIJ

Vereniging van gemeenten goedgekeurd
bij Koninklijk Besluit van 22 juli 1924

Maatschappelijke zetel :

STADHUIS - 8100 TORHOUT

Bestuurszetel :

Hoogstraat 41 - 8000 BRUGGE

Telefoon (050) 33 79 51

Regk. 000-0121596-55

B.T.W. 405.157.122

De intercommunale in West-Vlaanderen ten dienste van de bevolking, ook op meest landelijke gebieden en dit met :

- ELEKTRICITEIT
- AARDGAS
- KABELTELEVISIE
- VERBRUIKERSVERENIGING vzw

PRIJS ARTHUR OLIVIER 1981 UITGEREIKT AAN DE STAD TIELT

De prijs Arthur Olivier, ingesteld door het Provinciaal Tuinbouwcomitee om de gemeenten en andere ondergeschikte besturen er toe aan te zetten hun patrimonium te verfraaien door het aanplanten van blijvend groen, werd in 1981 in competitie gesteld tussen de Westvlaamse gemeentebesturen en intercommunale verenigingen voor de inkleding van industrieterreinen of ambachtelijke zones. Als speciale voorwaarde was gesteld dat gans in het bijzonder moest rekening worden gehouden met de aanleg en het onderhoud van de groeninkleding.

Een industrieterrein is uiteraard nooit afgewerkt. Het is een dynamisch geheel waar in de regel vrijwel bestendig gebouwen worden opgericht of verbouwd. Industriële gebouwen en loodsen bieden daarenboven vaak een minder aantrekkelijk uitzicht. Door het aanbrengen van een aangepaste beplanting kan hieraan veel worden verbeterd. Dank zij een passende groenvoorziening wordt vermeden dat de industriële uitbouw van het gewest geschiedt ten koste van het leefmilieu.

In West-Vlaanderen hebben niet alleen talrijke steden en gemeenten maar ook de belanghebbende industriële zelf het belang van de groenvoorziening van industrieterreinen niet uit het oog verloren. Er werden veel mooie realisaties tot stand gebracht waarin zowel het privé-initiatief als de overheid een ruim aandeel heeft.

Van de talrijke industrieterreinen die de laatste jaren in de provincie werden opgericht, werden er door de jury drie weerhouden, met name Roeselare (Beveren), Gullegem-Moorsele en Tielt. De jury was eenparig van oordeel dat het industrieterrein Tielt het best beantwoordde aan de betrachting van het Komitee. Op voorstel van de jury werd de prijs Arthur Olivier 1981 aan de Stad Tielt toegekend.

De beplantingen op de industrieterreinen Tielt gelegen in de omgeving van de Ringlaan en de weg op Ruiselede vormen een aaneensluitend geheel. Niettegenstaande de meeste aanplantingen nog vrij jong zijn, geschiedde de aanleg op zulke wijze dat reeds spoedig een mooi effect werd bereikt. Een oordeelkundige combinatie werd tot stand gebracht tussen opgaand groen, schermheesters en rustig gazon. Alles wijst op een goede samenwerking tussen overheid en privé-initiatief. De aanplantingen aangelegd door de ondernemers rond de bedrijfsgebouwen worden krachtig ondersteund door adequate beplantingen van overheidswege. Een gevarieerde plantenkeuze en een keurige aanleg scheppen een heerlijk kader rond de diverse industrieterreinen en doen deze beter tot hun recht komen. Ook het onderhoud is zeer goed.

JAARVERSLAG LEIEDAL

In 1981 heeft Leiedal als belangrijkste activiteiten-domein de begeleiding van de regionale en gemeentelijke uitbouw voor zijn aangesloten gemeenten beschouwd. Leiedal stelde daartoe zijn beperkt, maar ervaren team ter beschikking om doelgericht de uitbouw van de gemeenten en het arrondissement te steunen en te begeleiden. Deze

begeleiding sloeg op economische bedrijvigheden, vraagstukken van infrastructuur en verkeer, milieu en speciale voorzieningen. ruimtelijke planning.

De gemeentelijke uitbouw gebeurde door het verlenen van advies en bijstand aan de gemeenten onder vorm van nota's, rapporten, dossiers, opmaken van schetsontwerpen, voorontwerpen of ontwerpen voor bpa's en stedenbouwkundige projecten. Tevens werden de gemeenteraden rechtstreeks geadviseerd of werden informatie- en participatie-initiatieven begeleid.

Tot de directe realisaties van Leiedal behoren in eerste instantie de bedrijventerreinen. In totaal heeft Leiedal, sinds zijn ontstaan reeds 680 ha aangekocht en 396 ha verkocht aan samen 292 bedrijven. In 1981 werd er slechts 9,4 ha verkocht aan 17 bedrijven.

Inzake woonzones werden er 157,4 ha gronden aangekocht sinds het ontstaan ; 111,5 ha werden doorverkocht aan 582 geïnteresseerden. Op 511 waren er geen woningen aanwezig. in 71 gevallen ging het over uitgeruste gronden met woning. In 1981 bedroeg de verkoop slechts 2,9 ha, voor 28 gegadigden ; 5 daarvan waren met woning.

Op het vlak van de bouwactiviteiten begeleidde Leiedal sinds zijn ontstaan de bouw van reeds 4 zwembaden, 7 sporthallen, 82 woningen en verder een werkplaats voor aangepaste arbeid, lokalen voor sociaal-kulturele activiteiten en een eigen kantoorcomplex. Momenteel zijn er nog 5 woningen in opbouw, evenals een ontmoetingscentrum en een vormings- en herscholingscentrum van de RVA.

WERKEN TE ZEEBRUGGE

Naar aanleiding van een persbezoek, georganiseerd door het Ministerie van Openbare Werken te Zeebrugge, werd medegedeeld dat tot op heden ongeveer 20 mld fr. werd geïnvesteerd in de voorhaven en 17 mld fr. in de achterhaven, de zeesluis en de toegang tot de zeesluis. Er zal in de toekomst nogmaals ongeveer eenzelfde som worden uitgegeven (in actuele prijzen) voor de afwerking.

De sluis wordt in principe in september 1983 opengesteld. Ondertussen zullen de baggerwerken voor het verbindingsdok tussen de sluis en het zeekanaal beëindigd zijn en zullen ook de wegeniswerken rond de sluis zijn voltooid. De MBZ is tevens druk bezig aan de voorbereiding van de bouw van koelloodsen voor bederfelijke waren op het noordelijk insteeddok in de achterhaven.

In de voorhaven schiet de bouw van de westelijke havendam zeer goed op. Zij ligt reeds meer dan 1.300 m in zee. Deze dam dient voor de bescherming van de reeds gerealiseerde Distrigas-LNG-terminal op de oostelijke dam. Deze terminal wordt nu gebouwd en dient klaar te zijn tegen eind 1985. Deze opdracht wordt door Distrigas gerealiseerd.

Voor de verdere uitbouw van de voorhaven heeft de Kabinetsraad van 15 mei 1982 de eerste fase bevolen van de intensieve baggerwerken in de vaargeul en de opspuiting van zand tegen de westelijke havendam. Dit deelkontraat 6 A wordt geraamd op 3,7 mld fr. Dit bedrag wordt vrijgegeven in diverse schijven : 1,2 mld fr. in 1982, 1,6 mld fr. in 1983 en 829 mln fr. in 1984, voor de eindafwerking.

1981 ZEER BEVREDIGEND VOOR PICAÑOL

Vooral tijdens het tweede semester 1981 bereikte de Picañol-activiteit in de getouwensektor een hoog peil. In de sektoren gietwerk en bewerkte gietstukken werden er rekordcijfers bereikt.

In 1981 werd er 132,6 mln fr. geïnvesteerd : in terreinen en gebouwen (28,2 mln), installaties, machines en uitrusting (80,4 mln), meubilair en rollend materieel (11 mln), materieel in leasing (8,6 mln) en investeringen in uitvoering (4,3 mln). De zwaartepunten lagen bij de serieproductie van luchtgetouwen en bij de bouw van de installatie van een produktie-eenheid voor de automatische bewerking van versnellingsbakken.

Voor de toekomst is er een investeringsdossier ingeleid met 335 mln fr. direkt-produktieve investeringen. De uitvoering van een eerste schijf van 50 mln fr. werd reeds aangevat.

Picañol heeft een kapitaal van 295 mln fr. en 165 mln fr. reserves en een tewerkstelling van ongeveer 1.900 personen. De omzet bedroeg in 1981 4,3 mld fr., de winst 41 mln fr.

De weefgetouwen

De airtronic-luchtgetouwen van Picañol vertegenwoordigen de derde-generatie inzake weefgetouwen. Na

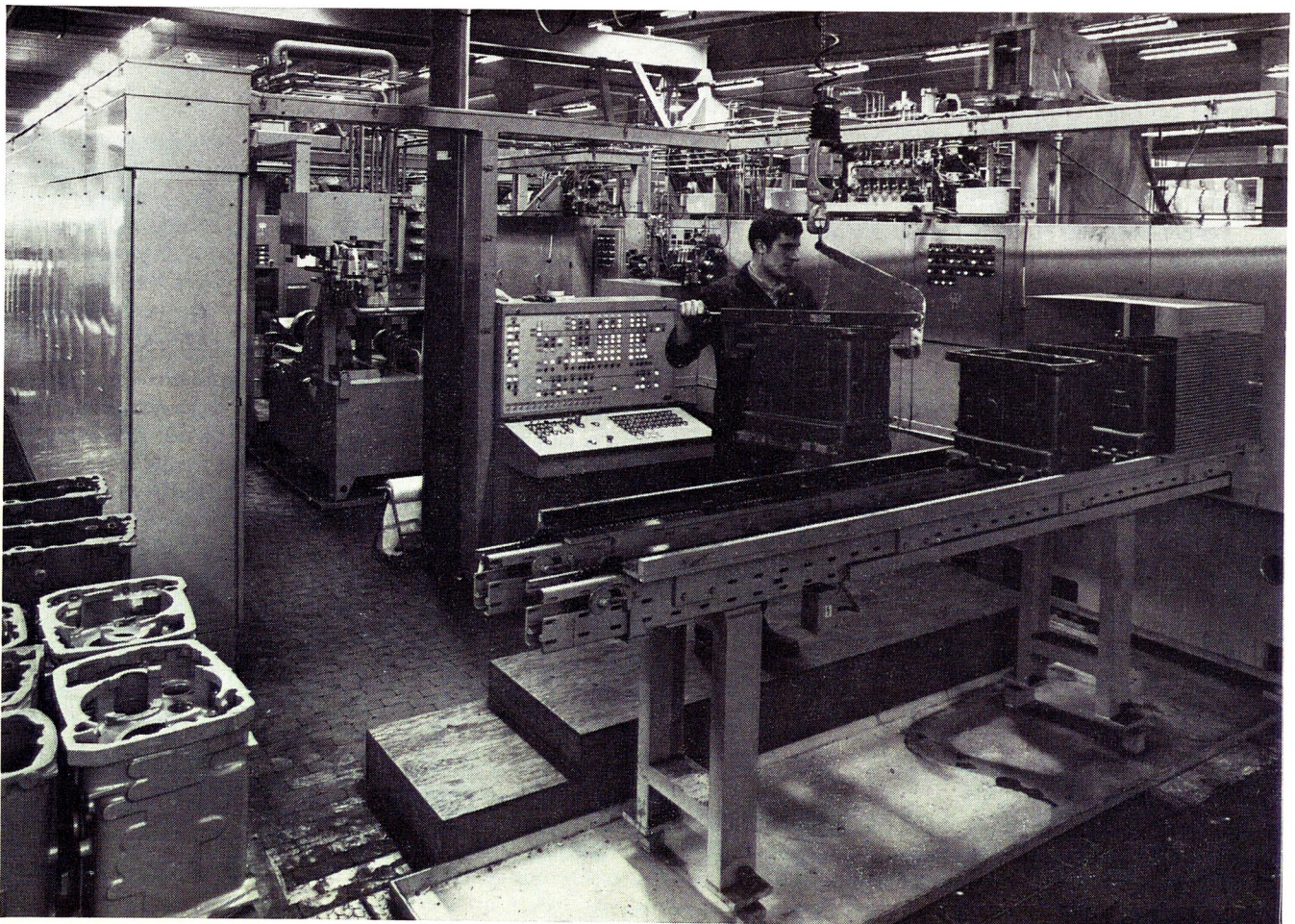
de klassieke schietspoelgetouwen, kwamen de grijper-getouwen en daarna de airtronics.

Terwijl de rapiergetouwen PWG zeer goed lopen op de nationale en internationale markt, gaan ook de bestellingen voor de airtronics hoge cijfers boeken. Er zijn in België 33 bedrijven met tot nu toe in totaal 617 rapierweefgetouwen. De belangrijkste klanten buiten ons land zijn de VS, Frankrijk en de meer-geïndustrialiseerde landen in de derde wereld.

De airtronics, enkele maanden geleden officieel voorgesteld te Brussel, komen nu reeds met een ritme van 3 tot 4 getouwen per dag van de montageketting. Dit wordt later 10 getouwen per dag : voor 1982 is het aantal op 800 gesteld. De eerste 10 werden in UCO-Brugge ingezet, naast de 200 nieuwe PWG-rapiergetouwen van hun vernieuwde weefzaal. De 10 airtronics maken deel uit van een groep van 150 dergelijke getouwen die daar op te stellen zijn.

De automatische gietrij

Sinds 1960 heeft Picañol een vernieuwde eigen gietrij, die ook werk toelevert aan derden, vooral uit de sektor bedrijfswagens. Op 5 november 1981 werd officieel een nieuwe ZF-straat in bedrijf genomen. Deze automatische gietstraat voor versnellingsbakken voor bedrijfswagens wordt gemeenschappelijk gebruikt met de Westduitse firma Zahnradfabrik Friedrichshafen. De samenwerking startte langs een economisch kompensatie-

Gietstraat van 48 m lengte voor grote stukken

kontraat rond de levering van MAN-wagens aan het leger. Na de compensatieopdracht liep de samenwerking door, gezien het gunstige prijsniveau, de flexibiliteit bij de produktie en de bereikte kwaliteit. Ook andere uitbesteders kwamen aan bod : Daimler-Benz, Carterpillar, Clark automotive, Sperry New Holland.

De huidige produktie van de gieterij bedraagt nu 15.000 T/jaar voor derden en 12.000 T/jaar voor eigen gebruik. Steeds wordt daarbij gezocht naar verdere bewerkingen. Eerst werden de giestukken afgewerkt op de klassieke manier. Eind 1978, begin 1980, werden de nieuwe series van versnellingsbakken afgewerkt op flexibele numerisch bestuurd machines. In juni moet de nieuwe uitrusting klaar zijn voor het gieten en bewerken van de middenstukken, waardoor Picañol zal kunnen instaan voor de volledige afwerking van de versnellingsbakken. De huidige 32.000 versnellingsbakken per jaar zullen tegen 1984-85 dienen opgevoerd te worden tot 45.000/jaar. De tewerkstelling, die nu anderhalve ploeg bedraagt, zal dan ook verhoogd worden tot 2 ploegen.

Research

De ganse bedrijfsfilosofie steunt duidelijk op een zware research-aktiviteit. Méér dan 6 % van de totale omzet gaat naar de research, met 90 personen, tewerkgesteld in het eigen onderzoekcentrum. Hun bedrijfsruimte werd overigens onlangs met 3.000 m² vergroot. De research gaat zowel naar de ontwikkeling van bestaande machines, als naar de realisatie van nieuwe types.

DE WITAB IN 1981

De Westvlaamse Interkommunale voor Technisch Advies en Bijstand voor Ruimtelijke Ordening (WITAB), kwam op 14 mei 1982 te Heuvelland in gewone Algemene Vergadering bijeen.

Bij deze gelegenheid werd het jaarverslag 1981 voorgesteld.

Stedebouwkundige taak

Kwantitatief gezien maakt het opmaken van bijzondere plannen van aanleg (BPA's) in opdracht van gemeentebesturen de hoofdbezigheid uit van de stedebouwkundige dienst van de WITAB.

Circa 140 BPA's waren in de loop van 1981 in behandeling, hetzij als schetsontwerp, voorontwerp of ontwerp. 15 BPA's werden goedgekeurd bij koninklijk besluit. Voor 16 BPA's werd de herziening bij koninklijk besluit bevolen.

In 1981 werd ook voor het eerst gebruik gemaakt van de Vereenvoudigde procedure voor BPA's, zoals uiteengezet door Staatssecretaris P. Akkermans in zijn nota 'Beleidsaspecten Ruimtelijke Ordening'.

Waar het juridisch mogelijk is, pleit de WITAB voor de vervanging van het instrument BPA door een structuurstudie. Een structuurstudie laat een meer soepele interpretatie toe : enkel de hoofdlijnen van de gewenste structuur worden grafisch vastgelegd. In verbale zin worden de betrachte doelstellingen aangegeven en worden de criteria geformuleerd, waaraan de verkavelaar moet beantwoorden.

Op gemeentelijk niveau is de WITAB actiever geworden in de stadsvernieuwing en de verkeersplanning.

In de verkeersplanning wordt de nadruk gelegd op de verkeersbeheersing en de verkeersveiligheid. Vooral het verkeer binnen de bebouwde gebieden moet meer en meer aandacht krijgen en aangepast worden aan de wonende mens. In die zin kan de beheersing van het verkeer eveneens een actieve bijdrage zijn tot een werkelijke Stadsvernieuwing. In Menen werd hiertoe een eerste stap gezet : voorbereidende onderzoeken — uitgevoerd door een BTK-ploeg — met het oog op het verkeersveiliger en aangenamer maken van het openbaar domein in de Menense binnenstad. De herinrichting van de markten te Menen zijn hiervan een eerste concreet resultaat.

Op het vlak van de stadsvernieuwing hoopt de WITAB in de toekomst een actieve coördinerende rol te kunnen spelen : als raadgever en inspirator van de gemeentebesturen en als begeleider van sociale bouwmaatschappijen en privé-promotoren. In die optiek heeft de WITAB deelgenomen aan werkvergaderingen en informatievergaderingen, ingericht door de Stadsvernieuwingscampagne.

Toeristisch-recreatieve activiteiten

In opdracht van de Provincie West-Vlaanderen werd een Structuurstudie aangevat voor het toeristisch recreatiepark op het grondgebied Oostende en Middelkerke.

Begeleiding werd verleend aan projekten in de volgende gemeenten : Wenduine, Westende en Wingene.

Sportinfrastructuur

Twee sporthallen werden in 1981 verder afgewerkt : een te Ieper en een te Zonnebeke (deelgemeente Beselare).

Anderzijds werden de voorbereidende werkzaamheden aangevat met betrekking tot de bouw van twee nieuwe sporthallen : een te Dentergem (deelgemeente Markegem) en een te Wielsbeke (deelgemeente Ooigem).

Gemeenschapsvoorzieningen

Door de WITAB werd in 1981 een definitief uitvoeringsontwerp en bestek opgemaakt voor de verbouwing van de voormalige brouwerij 'Vondel' te Meulebeke tot een ontmoetingscentrum. De bouwaanvraag werd bij het Bestuur van de Stedebouw ingeleid.

In 1982 kan de bouw aangevat worden van het nieuwe gemeentehuis te Wingene. Door de WITAB werden de uitvoeringsontwerpen en bestekken opgemaakt en de principiële belofte van goedkeuring werd bekomen van de subsidiërende overheid.

Milieusanering

De WITAB verzorgt de begeleiding van de diverse interkommunales die zich bezighouden met de vuil-verwijdering en -verwerking in West-Vlaanderen op het technisch, administratief en boekhoudkundig-financieel vlak.

Met betrekking tot de afvalwaterzuivering verzorgde de WITAB de begeleiding bij de uitvoering van de zuiveringsinstallatie in de Blankaart te Woumen.

In de sektor Menen-Wervik trad de WITAB op als coördinator tussen de gemeenten en de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken.

Informatie

Uit het hoofdstuk Externe relaties en informatie blijkt dat de WITAB ook op bovenlokaal niveau inspanningen doet om de kwaliteit van het wonen en de ordening van het leefmilieu te bevorderen. Zo heeft de WITAB zijn medewerking verleend aan diverse nationale en provinciale werkgroepen, zoals onder meer aan de Stadsvernieuwingscampagne, en heeft zij voordrachten gehouden op uitnodiging van gemeentebesturen, lokale werkgroepen, studenten en instituties werkzaam in de ruimtelijke planning.

Tevens werd deelgenomen aan diverse studiedagen en lessencycli.

TOELEVERINGSREPERTORIUM METAALSEKTOR VLAANDEREN

Vlaanderen beschikt over ten minste 520 waardevolle, gespecialiseerde toeleveringsbedrijven in de metaalsektor. Deze vaststelling is het merkwaardige en verheugende resultaat van nauwkeurig inventarisatiewerk dat, aan de hand van de Europese toeleveringsnomenclatuur van de metaalsektor, door de 5 Vlaamse GOM's in hun werkgebied werd verricht.

Het betreft doorgaans kleinere en middelgrote ondernemingen die geheel of gedeeltelijk op toelevering zijn ingesteld en die de Vlaamse GOM's op grond van hun kenmerken, als geschikte toeleveringsbedrijven voorkomen.

De uitgevers van dit repertorium — de reeds vermelde Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen uit Vlaanderen — staan reeds sinds jaren als toeleveringssekretariaat ten dienste van de ondernemingen. Hun bekommernis ging uiteraard op de eerste plaats uit naar de toeleveringsbedrijven, die er, ondanks een mooi palet van gediversifieerde aanbiedingen, niet steeds in slaagden hun kennis en hun kunnen bij de uitbestedende ondernemingen aan de man te brengen.

Met de publikatie van deze viertalige, gedetailleerde catalogus hebben de initiatiefnemers volgende oogmerken :

1. aan de toeleveringsmogelijkheden van de opgenomen bedrijven een krachtige stimulans geven door hun specialisaties op grote schaal bekend te maken ;
2. de uitbestedende industrie een praktisch hulpmiddel ter hand stellen om haar toe te laten de juiste specialisten voor haar vaak moeilijke en ingewikkelde opdrachten te vinden.

Aldus zal ongetwijfeld een passende, gestructureerde samenwerking tussen toeleveringsbedrijven en uitbesteders worden bevorderd, samenwerking die bovendien tot een versnelde technologische ontwikkeling en een duurzaam partnerschap kan leiden.

Tenslotte is het de overtuiging van de Vlaamse GOM's dat belangrijke aspecten van de economische ontwikkeling in Vlaanderen, zoals export, investeringen en werkgelegenheid, door een expansieve toeleveringsbranche gunstig zullen worden beïnvloed.

Inhoud van het repertorium

Een duidelijke gebruiksaanwijzing maakt de gebruiker gewijs in de 3 delen waaruit het repertorium bestaat. Deze delen zijn :

Deel A : Toeleveringsprodukten

Dit deel bevat de toeleveringsprodukten, onderverdeeld in 9 hoofdgroepen. Per hoofdgroep volgt dan telkens een alfabetische lijst van de bedrijven, met aanduiding van de subgroepen waarin zij gespecialiseerd zijn.

Deel B : Bewerkingen en produktiemiddelen

Dit deel bevat de bewerkingen en de produktiemiddelen (machines), onderverdeeld in 6 hoofdgroepen. Per hoofdgroep volgen dan telkens subgroepen met de verschillende bewerkingen. Elke subgroep wordt vervolgens verder uitgesplitst naar specifieke bewerking en/of machine. Per onderverdeling volgt dan een alfabetische lijst van de bedrijven, met — waar toepasselijk — een vermelding van aard van besturing of procédé. Bijzondere specificaties worden bovendien telkens afzonderlijk vermeld.

Deel C : Alfabetische lijst van de bedrijven

Dit deel bevat de alfabetische lijst van de bedrijven met hun bedrijfsstamkaart. Hierin worden tevens per bedrijf, naast de gebruikelijke identifikatiegegevens, alle referentenummers van hun toeleveringsprodukten en -activiteiten opgesomd.

Dit repertorium kan tegen de prijs van 400 F besteld worden bij de GOM - West-Vlaanderen, Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge.

**BIJ BAC MEER TIJD VOOR U!
DOOR BLIKSEMSNELLE
TELE-BANKSERVICE.**

BAC-
Persoonlijke
bankservice

BAC
PRIVATE SPAARKAS

BAC, PERSOONLIJKE TELE-BANKSERVICE.

Op 21 mei werd te Kortemark het 75-jarig bestaan gevierd van de conservenfabriek Talpe nv.

Het bedrijf heeft een produktie van 50 mln kg conserven in blik. Het verzorgt zijn grondstoffen door een eigen teeltdienst met controle over zaadselectie, uitzaai, oogst. Zijn moderne oogstmachines staan konstant in radioverbinding met het bedrijf.

De sterilizatie van de groenten gebeurt in een pneumo-hydraulische torenkonklaaf, door rotatieve of statische autoklaven en dit naargelang het produkt.

De controle van de produktie is video-bestuurd en het gehele produktieproces is maximaal geautomatiseerd en integraal beheerd via computer.

Het bedrijf beschikt over een eigen blikfabriek met hoge kwaliteitsnormen.

Aan dit geheel is nu een totaal nieuwe diepvries-afdeling toegevoegd. In totaal werden er in 1982 165 mln fr. investeringen gedaan in deze diepvries-afdeling en in de traditionele conservenfabrikatie ; in 1983 volgen dan nog eens 200 mln fr. investeringen.

Het bedrijf telt 500 werknemers en heeft een omzet van 1,5 mld fr. In 1980 was er een kapitaal van 35 mln fr. en voor 55,4 mln fr. reserves. De omzet bedroeg toen 1 mld fr. ; in 1977 was deze nog maar 660 mln fr. De winst bedroeg in 1980, 4,6 mln fr., de afschrijvingen 24 mln fr.

25 JAAR OUTBOARD MARINE BELGIUM

Outboard Marine Belgium, buitenboordmotoren is sinds 25 jaar te Brugge gevestigd. Zij beschikt daar over 15 ha industriegrond, waarvan circa 5 ha overbouwd is. Er zijn ongeveer 1.000 personen tewerkgesteld.

Na de vestiging in 1957, kwam de produktie op gang in 1958. Sindsdien werd te Brugge een ganse gamma buitenboordmotoren gebouwd, van groot tot klein, maar steeds met een hoge technologische waarde en beantwoordend aan de strengste kwaliteitsnormen.

Naast de buitenboordmotoren worden er ook brandstoftanks gemaakt, evenals motormaaiers en aanverwante toestellen voor de tuinverzorging, die worden aangedreven met een luchtgekoelde tweetaktmotor van eigen fabrikaat.

Ruim 97 % van de produkten gaan naar het buitenland. Outboard Marine Belgium fungeert voor de EEG als manager voor de Europese Outboardfilialen.

In 1981 was het kapitaal van Outboard Marine Belgium 150 miljoen fr. en de reserves bedroegen 16,6 miljoen fr. De omzet steeg van 2,9 miljard fr. in 1980 naar 3,4 miljard fr. in 1981. De winst bedroeg het laatste jaar 34 miljoen fr.

IMOG verwerkte in 1981 46,8 mln kg vuil van de 11 geheel of gedeeltelijk aangesloten gemeenten. Dit vuil bestond voor 39,8 mln kg uit huisvuil en 7 mln kg industrieel vuil. De kostprijs voor de verbranding bedroeg in 1981 729 fr. per ton t.o.v. 661 fr. in 1980. In 1982 zal voor de verbranding van industrieel vuil 740 fr. aangerekend worden. Per inwoner was er een aanvoer van 560 gram huisvuil per dag. De tewerkstelling bedroeg 11 personen in een drieploegenstelsel.

De installatie is reeds 5 jaar in dienst en verwerkte reeds 220 mln kg vuil.

Voor 10,7 mln fr. zal er in 1982 een gedeeltelijke warmterekuperatie-installatie worden aangebracht. Voor de toekomst wordt geopteerd voor een elektriciteitsopwekking langs een stoomturbine. Gedacht wordt aan een jaarlijkse produktie van 15 mln kWh. De kosten worden geraamd op 340 mln fr. De elektriciteit zal geleverd worden aan de WVEM.

Inzake *afvalwaterzuivering* zullen in 1982 de grote centra (centrum van Kortrijk en Harelbeke, Kuurne en Heule) aangesloten kunnen worden op de zuiveringsinstallatie van Harelbeke.

DIKSMUIDE : HET INDUSTRIEPARK

Op de vroeger gerealiseerde industriegronden te Diksmuide zijn thans een 40-tal bedrijven gevestigd die samen een zodanig bezettingspercentage bereikten dat in de loop van 1981 een aanvang gemaakt werd met het bouwrijp maken van de reeds door de Westvlaamse Interkommunale voor Economische Expansie en Rekonversie (WIER) verworven uitbreidingszone met een oppervlakte van ruim 25 hektaren.

De nodige wegen- en rioolwerken op deze uitbreiding zijn thans volop in uitvoering. Met een nieuwe en ruimere brug over het Sparkenvaardeken op het einde van de Polderlaan is dit gebied nu direkt aangesloten op de kwasi volzette gronden.

Door een goeddoordachte inplanting van de nieuwe industriewegen zal er straks te Diksmuide opnieuw ruime vestigingsmogelijkheid geschapen zijn voor zowel kleinere als grotere bedrijven.

Na het beëindigen van voornoemde werken ter waarde van 45 mln frank, zal ook overgegaan worden tot de plaatsing van de openbare verlichting en de aanleg van de andere nutsvoorzieningen zoals het waterbedelingsnet en de elektriciteitsleidingen.

Deze uitbreidingszone heeft het statuut van nationaal belang. Aldus kan voor de te realiseren projekten — alnaargelang de omvang en het belang ervan — het maximale geput worden uit de tegemoetkomingen en voordelen voorzien in de wetgeving op de economische expansie.

Investeringsadviseurs bezochten West-Vlaanderen

Op 4 juni 1982 bezochten een dertigtal investeringsadviseurs West-Vlaanderen. Zij deden dit op uitnodiging van de GOM - West-Vlaanderen. Zij werden verwelkomd door de heer H. De fauw, Voorzitter, en Dr. N. Vanhove, Directeur-Generaal van de GOM - West-Vlaanderen.

Hiermede knoopte de GOM - West-Vlaanderen opnieuw aan met een traditie dat op regelmatige tijdstippen investeringsadviseurs uitgenodigd worden naar West-Vlaanderen ten einde hen meer vertrouwd te maken met de economische ontwikkeling en vooral de vestigingsmogelijkheden.

In de voormiddag werden zij vertrouwd gemaakt met de ruime investeringsmogelijkheden die West-Vlaanderen op dit ogenblik biedt. De diverse Westvlaamse troeven werden hen beknopt voorgesteld. Naar aanleiding van deze werkvergadering werd de nieuwe promotie-diamontage van de GOM - West-Vlaanderen getoond.

In de namiddag werden de bezoekers meer in het bijzonder gewezen op de nieuwe investeringsmogelijkheden die nu reeds bestaan of binnenkort geschapen worden door het ingebruiknemen van de nieuwe zeesluis en de nieuwe vóór- en achterhaven half 1983. De heer F. Traen, Voorzitter MBZ, wees in zijn inleiding en de bijgaande rondgang in vóór- en achterhaven, op de ruime investeringsmogelijkheden in het Zeebrugs havengebied.

Jetfoildienst Oostende-Dover 1 jaar oud

Maandag 31 mei jl. was het precies één jaar geleden dat de eerste Jetfoil, de Princesse Clémentine van de Belgische Regie voor Maritiem Transport (RMT) in dienst kwam tussen Oostende en Dover. Een tweede Jetfoil, de Prinses Stephanie, werd precies twee maand later in gebruik genomen op deze zeevaartlijn. Tijdens dit eerste exploitatiejaar werden reeds 210.000 reizigers vervoerd.

Om deze gebeurtenis enige luister te geven werden die passagiers gevierd die het boekingscijfer van 210.000 reizigers het dichtst benaderden.

Te Huur : Vakantie aan Zee

Onlangs verscheen op initiatief van de Immobiliënkamer van de Belgische Kust, een brochure 'Vakantie-woningen Belgische Kust'.

In deze catalogus stellen een aantal immobiliën-makelaars een geselecteerde gamma te verhuren vakantie-verblijven voor.

Voorzien van enkele foto's en inleidende commentaar, vindt men er per badstad een duidelijk overzicht van de tarieven, uitgesplitst per maand of per periode van veertien dagen. Een speciale coupon maakt het mogelijk om gemakkelijk en vlot een huuraanvraag in te dienen.

Geïnteresseerden kunnen deze brochure gratis aanvragen bij Westtoerisme, Vlamingstraat 55, 8000 Brugge (tel. 050/33 73 44) of bij het IKBK-secretariaat, Witte Nonnenstraat 33, 8400 Oostende (tel. 059/50.52.94).

Het jaarverslag van de IVIO - vuilverbrandingsoven te Izegem vermeldt een toename in 1981 van 8,9 % huisvuil (in totaal 21.533 ton in 1981) en van 6,2 % industrieel vuil (3.036 ton in 1981). Dit is ten dele te verklaren door de aanvoer van huisvuil uit Pittem naar Izegem, en dit met ingang van 1 januari 1981.

De gemiddelde aanvoer vuil per dag bedraagt 99 ton. Per inwoner wordt er gemiddeld 0,509 kg vuil aangevoerd, hetzij 185,7 kg per jaar.

De rechtstreekse kosten per inwoner bedragen 34,87 fr. in 1981 of 1,21 fr. minder tegenover 1980.

In 1981 werd besloten tot de aanleg van een boorput voor koelwater voor de rookgassen. De kosten ten laste van de IVIO worden op 620.000 fr. geraamd. Een systeem van warmterecuperatie is ter studie.

De Totaalbalans van IVIO bedraagt 286 mln fr.

Affichagekampagne Westtoerisme

Op 1 maart startte de affichagekampagne 'West-Vlaanderen aan zee'.

In de 5 grote agglomeraties (Antwerpen, Brussel, Charleroi, Gent en Luik) werden 360 borden afgehuurd van 20 m²-grote affiches 'West-Vlaanderen aan zee' en 'La Flandre avec 'vie' sur mer'. Deze campagne wil de trend tot het nemen van een 'vakantie in eigen land' concreet ondersteunen.

25 jaar Transeurope

Op de recente Persdag van Westtoerisme te Blankenberge werd de heer L. Maertens, Zaakvoerder Transeurope, verermerkt ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van zijn firma.

Transeurope is een Oostends bedrijf dat zich heeft gespecialiseerd in het receptief toerisme voor de Britse cliënteel.

Transeurope telt een honderdtal medewerkers in de Tour Operating, het Hotel Management en de Coach Operating. Er werden ongeveer 2,5 miljoen overnachtingen geboekt in België, 20 miljoen km per autocar afgelegd in Europa, 750.000 klanten meegenomen op excursie en honderdduizenden reizen allerhande geboekt.

Ruilverkaveling Zande

Op 4 mei ging een voorlichtingsvergadering door over de ruilverkaveling Zande. In dit gebied is er momenteel een onderzoek aan de gang op het grondgebied van de gemeenten Koekelare en Gistel.

Er werden toelichtingen gegeven bij de wet op de ruilverkaveling uit kracht van de wet van 22 juli 1970, over cultuurtechnische werken in ruilverkavelingsverband, evenals over de financiering en subsidiëring, over de klassifikatie van gronden bij ruilverkaveling. Tevens werd er een film gedraaid over het verloop van een ruilverkaveling.

een bloeiend Westvlaams bedrijf
schenkt zijn vertrouwen
aan een
bloeiende Westvlaamse bank

BANK VAN ROESELARE EN WEST-VLAANDEREN

*de belangrijkste provinciale bank van het land
die raad weet voor al uw beroepsproblemen*

Zetel : Noordstraat 38, Roeselare
Succursale te Brugge en te Kortrijk
en meer dan 70 agentschappen in West-Vlaanderen

Dagtrips voor groepen

Westtoerisme heeft een speciale folder op de markt gebracht met 30 kant-en-klare dagprogramma's om West-Vlaanderen te ontdekken. De titel: 'Dagtrips voor groepen in West-Vlaanderen 1982'.

Reeds in 1981 verscheen er een brochure met 16 suggesties.

De groepen worden begeleid door gidsen. In de prijzen (van 150 tot 525 fr. per persoon) zijn ook alle toegangsprijzen aan musea of ontspanningscentra en de maaltijden (veelal streekgerechten) inbegrepen.

Natuurbehoud te Damme

De streek van Damme neemt sinds lang een bijzondere plaats in inzake bescherming van natuur en landschap.

Sinds een goeie twintig jaar wordt het gebied door duizenden wilde ganzen uit West-Siberië en Spitsbergen gebruikt als overwinteringsgebied. Het heeft vanuit deze optiek een internationale betekenis.

Op een geheel ander vlak liggen de inspanningen van de Provincie West-Vlaanderen. In 1971 kocht ze de Scellemolen van Damme aan. Deze molen uit 1867 werd in 1977 totaal gerestaureerd. Op het einde van de zeventiger jaren startte de Provincie een uitgebreid programma tot behoud van het landschap langs de Damse vaart: vervangen van de kaprijpe bomen, herstel van de dijken, van wegen en fietspaden, verbeteren van de waterbeheersing (kwantitatief en kwalitatief). In 1982 werd door de Provincie een schaapherder met zijn kudde langs het kanaal gestationeerd.

Ook de plaatselijke Uilenspiegelvereniging laat zich daadwerkelijk met natuurbehoud in: knotten van de landschappelijk zo karakteristieke knobomen, aanplanten van jonge populieren en wilgen, enz.

Het recentste initiatief komt van de Belgische Natuur- en Vogelreservaten. Deze instelling kocht zopas een gedeelte van de oude vestingen aan. Deze vestingen werden in 1616-19 door de Spanjaarden aangelegd in de vorm van een zevenpuntige ster. Elke sterpunt was een bastion waarin het zwaar geschut was opgesteld. Van deze versterkingen resten er nu nog slechts zachtglooiende wallen en dichtgeslibde grachten. Het globaal patroon van de versterkingen is vooral vanuit de lucht nog zeer goed herkenbaar.

Ondertussen heeft de natuur echter niet stilgestaan. Het water groeide dicht met allerlei vegetatie die kenmerkend is voor een zompig milieu. Niet te verwonderen dat in dit gebied zoveel uiteenlopende soorten vogels worden aangetroffen. Ook zeldzame zoogdieren hebben er hun thuis gevonden.

Van deze vroegere verdedigingsgrachten heeft de Belgische Natuur- en Vogelreservaten vzw thans een strook van circa 1 km aangekocht; dit komt overeen met een oppervlakte van ongeveer 4 ha. Deze strook situeert zich in de hoek tussen de Damse vaart (met de Scellemolen) en de weg Damme-Dudzele. Het nieuwe reservaat is niet vrij toegankelijk maar er worden wel geleide wandelingen voorzien.

Stuk van Oostendse haven geklasseerd

In het Belgisch Staatsblad van 5 februari 1982 verscheen het Koninklijk Besluit van 22 september 1981 waarbij een aantal gebouwen in Oostende werden geklasseerd. Enkele hiervan zijn gesitueerd in de haven; hun bescherming ligt duidelijk in de industrieel-archeologische sfeer.

Een eerste klassering betreft de de Smet de Naeyerebruggen met inbegrip van de aansluitende draaibrug aan de sluis Demey. Deze sluis verbindt de voorhaven met het Vlotdok.

De overige geklasseerde eenheden liggen langs het Vlotdok zelf. Op de Westkaai gaat het om het Koninklijk Stapelhuis, meer bepaald de gevels en de bedakingen, en om de kraan die vóór dit stapelhuis staat. Deze kraan (nummer 2) is van het halfportaal-type en is volledig bewaard en werkwaardig. Op de Oostkaai van het Vlotdok werden het douanegebouw en het stapelhuis beschermd (gevels en bedakingen).

Al deze beschermde konstrukties dateren van het begin van deze eeuw zoals trouwens ook de handelsdokken (Vlotdok, Houtdok en Zwaaidok).

Jaarverslag Westtoerisme 1981

Volgens het Jaarverslag van Westtoerisme ontving deze vereniging in 1981 15 miljoen fr. subsidies, tegenover 10 miljoen in 1980 en 8,75 miljoen fr. in 1979. Deze verruimde mogelijkheden lieten een uitbreiding van het personeelsbestand toe en een verruimde werking.

Een belangrijke wijziging in de politiek van Westtoerisme is de eigen kommercialisering. Deze zal wellicht uitlopen op het samenstellen en de verkoop van 'arrangementen'.

De verbetering van de toestand van het Kusttoerisme in 1981 is, volgens Westtoerisme, te wijten aan de afschaffing van het zegelrecht van 7,5 th. op de verhuring van vakantiewoningen, de vermindering van de BTW-aanslagvoet op 6 th. voor de logiesbedrijvigheid in hotels en campings, de invoering van verplichte affichering en toepassing van inclusief-prijzen in de toeristische sektor en de invoering op proef van herfst- en Krokusvakanties.

In de schoot van bepaalde Belgische toeristische diensten en VVV's, de provinciale federaties van toerisme en het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme wordt er gestreefd naar een uniformisering en uitbreiding van de plaatselijke reserveringssystemen voor alle deelnemende steden. Het systeem 'Relobel' startte vanaf 1 januari 1982.

Nigeriaanse handelsmissie in Oostendse haven

Op 11 maart bracht een Nigeriaanse handelsmissie een bezoek aan de haven van Oostende. Er werden besprekingen gevoerd rond een mogelijke scheepvaarttrafiek tussen Oostende en Lagos. Het betreft een trafiek van allerhande veevoerders, afkomstig van een Westvlaams bedrijf. Gedurende twee jaar zouden maandelijks 6.000 T verscheept worden.

Bevolkingscijfer in West-Vlaanderen volgens volkstelling 1 maart 1981

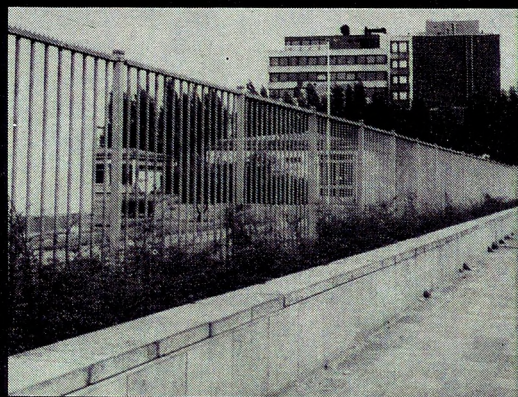
De Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij West-Vlaanderen (GOM - West-Vlaanderen) verkreeg van de onderscheiden Westvlaamse gemeenten het officieel goedgekeurde bevolkingscijfer per 1 maart 1981, datum van de jongste volkstelling.

Op 1 maart 1981 bedroeg het bevolkingscijfer van West-Vlaanderen 1.079.253 personen.

In vergelijking met 31 december 1970, datum van de vorige volkstelling, is er een aangroei van de bevolking van 24.822 personen of 2,4 %. In de arrondissementen Diksmuide en Ieper was de bevolking dalend.

Arrondissement	Bevolking op 1-3-1981	Bevolking op 31-12-1970	Index 1981 (1970 = 100)
Brugge	254.221	241.813	105,1
Diksmuide	47.680	49.191	96,9
Ieper	103.893	105.214	98,7
Kortrijk	271.613	263.840	102,9
Oostende	132.204	130.043	101,7
Roeselare	137.035	133.670	102,5
Tielt	84.727	83.645	101,3
Veurne	47.880	47.015	101,8
	1.079.253	1.054.431	102,4

HERAS

AFSLUITINGEN

voor sportvelden, die regen-, zon-, hitte- en vorstbestendig zijn.

Vrij van alle onderhoud.
Standaardhoogten : 1 m, 1,50 m, 2 m
en 2,50 m.

NV HERAS HEKWERK SA

Jacobsveldweg 14 2220 Wommelgem
Telefoon (031) 53.90.80

De aangroei van de bevolking was in relatieve termen het grootst in het arrondissement Brugge (+ 5,1 %), gevolgd door het arrondissement Kortrijk (+ 2,9 %).

Rekening houdend met het aantal geboorten, de sterfte en de geregistreerde in- en uitwijking sinds 1 maart 1981 leidt dit tot een bevolkingscijfer voor West-Vlaanderen op 1 januari 1982 van 1.081.789 personen.

Zoals bij elke volkstelling blijkt opnieuw dat de definitieve migratie niet volledig wordt geregistreerd. De gegevens afgeleid uit de bevolkingsregisters geven voor 1 maart 1981 een bevolkingscijfer van 1.080.489 personen, terwijl de volkstelling dit cijfer terugbrengt tot 1.079.253 personen, dit is een afwijking van 1.236 personen of 0,1 %.

Het industriegebied Herdersbrug te Brugge wordt operationeel

Het industriepark van regionaal belang Herdersbrug van de WIER is gelegen tussen het Boudewijnkanaal en de spoorlijnen Brugge-Zeebrugge en Brugge-Blankenbergse.

Het strekt zich uit vanaf de volzette zone Nijverheidsdok tot aan de Herdersbrug.

Circa 90 hektaren van deze zone palen direkt aan het Boudewijnkanaal en zijn dus allereerst voorbehouden aan watergebonden bedrijven. Deze gronden zijn, na ophoging, voorzien van een 2,5 km lange industrieweg, van een spoorafakking en van de nodige nutsleidingen. Zij beschikken over alle gebruikelijke nutsvoorzieningen.

Op dit terreinsgedeelte is tot op heden nog geen enkel bedrijf gevestigd.

Tussen de voornoemde spoorlijnen en de industrieweg strekt zich het laaggelegen gedeelte van dit industriegebied uit. Hier kregen al enkele tientallen hektaren hun definitieve nieuwe bestemming.

Vooreerst zijn er het aannemersbedrijf firma L. Van Eeghem en het in opbouw zijnde chemisch bedrijf Van Loocke.

Daarnaast komen de reeds in gebruik genomen huisvuilverbrandingsinstallaties van de Interkommunale voor Vuilverwijdering en -verwerking voor de sektor Brugge en Ommeland en, daaraan palend, het in opbouw zijnde waterzuiveringsstation van de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken.

Verder is er het grote pompgemaal nabij het spoor en het naastliggend ontspanningsstation van Distrigas.

Tenslotte is er nog een perceel van ruim 8 hektaren dat door de stad Brugge werd verworven voor de oprichting van een brandweerkazerne.

Op dit laaggelegen gedeelte van de zone werd gestart met de aanleg van een pijpekopweg die een gedeelte moet ontsluiten voor kleinere bedrijven.

In de loop van 1983 wordt ook nog gestart met de bouw van een brug onder de spoorlijnen, zodat dan een direkte verbinding zal ontstaan naar het industriepark Blauwe Toren, de Blankenbergse steenweg en de Expressweg. Deze bijkomende ontsluiting — ook voor de zone Nijverheidsdok met zijn duizenden tewerkgestelden — zal zeker tijd- en kostenbesparend werken en een vermindering meebrengen van de verkeersdrukke en de verkeersproblematiek in de omgeving.

Vormingsinstituut Oostende 20 jaar

Op 11 juni jongstleden hield het Vormingsinstituut een opendeur-info-avond naar aanleiding van het 20-jarig bestaan van het Instituut.

Het instituut heeft programma's op het niveau leertijd, ondernemersopleiding en beroepsvervolmaking. Daarnaast loopt er een cursus talenopleiding.

In totaal geeft het Instituut avond- of weekend-onderwijs voor meer dan 120 beroepen.

Blankenberge 1982

In 1982 komt Blankenberge met zijn nieuwe jachthaven met haar 900 aanlegplaatsen en met haar directe toegang tot de zee in het internationaal nieuws. De vroegere jachthaven telde slechts 200 ligplaatsen. Op de huidige 900 ligplaatsen zijn er nu steeds 250 voorbehouden aan bezoekende jachten.

Ook het Casino van Blankenberge voert een nieuwe politiek. Betracht wordt het Casinogebeuren in te schakelen in het ruim pakket van ontspanningsmogelijkheden dat de gewone toerist wordt aangeboden. Zonder veel formaliteiten krijgt de bezoeker toegang tot de speelzaal, waar hij, ook zonder te spelen, een maaltijd of een verfrissing kan bekomen en tevens kennis kan maken met de Franse en Amerikaanse roulette, de Black Jack, de Baccara-tafel en de Boule. Het « spelen » kan er, op voorzichtige schaal, als wezenlijk tijdsverdrif worden beoefend.

Leiedal - verkaveling te Moen

Naast de verkaveling aan de Heesterstraat, realiseert Leiedal een nieuwe verkaveling te Moen.

Het betreft hier een strook grond gelegen tussen de bedieningsweg langs het kanaal Bossuit-Kortrijk en de Bossuitstraat. De weg is reeds aangelegd. Wanneer binnenkort de riolering en nutsleidingen zijn aangelegd, zullen 16 kavels voor alleenstaande bebouwing beschikbaar zijn. De oppervlakte van de kavels varieert tussen de 800 en de 1.000 m².

Voor drie kavels bestaat de mogelijkheid om achter de woning een artisanale activiteit in te planten (handel, diensten, horeca of stapelruimte).

De verkoop van de gronden startte in de maand april van dit jaar.

Jaarboek Limburgse ondernemingen

Het jaarboek 1982 van de Kamer voor Handel en Nijverheid van Limburg is onlangs van de pers gekomen. Dit jaarboek beslaat 252 bladzijden en bevat o.m. de adressen van de Limburgse ondernemingen ingedeeld per grootteklasse alsmede per sektor.

Dit jaarboek is te bekomen op het sekretariaat van de Kamer voor Handel en Nijverheid van Limburg, Kunstlaan 20, 3500 Hasselt (011/22.18.00 & 22.73.81) aan de prijs van 250,— fr.

De Witte Lietaer en de Mundial

De firma De Witte Lietaer uit Lauwe heeft een exclusieve sportsponskollektie ontworpen voor het Belgisch nationaal elftal, ter gelegenheid van de Wereldbeker voetbal in Spanje. Deze kollektie bestaat uit een sportbadjas, een sportsjaal, een strandlaken en een handdoek. De kollektie werd uiteraard ook in de handel gebracht.

BN in 1981

Uit het jaarverslag van BN-Spoorwagematerieel en Metaalkonstrukties nv te Brugge blijkt dat — voor wat speciaal het Noordelijk gedeelte van het land betreft — BN op de binnenlandse markt bestellingen mocht noteren van 400 wagens type TADS, 70 dubbelgelede elektrische motorrijtuigen AM 80, 14 dubbelgelede sneltrams uit de intentiebestelling van 81 rijtuigen voor de periode 1981-84. Voor de export waren er 35 bijkomende achtassige LRV (Light Rail Vehicles) voor Den Haag en 90 wagens ONATRA voor Zaïre.

De Canadese vennootschap Bombardier, licentiehouder voor de VS en Canada bestelde de studie voor 26 zesassige LRV voor Portland en de levering van bepaalde componenten van deze rijtuigen.

De activiteit van BN-Brugge was in 1981 inzake containers praktisch gelijk aan 1980. Voor de Euclid-laadtrucks was er een lichte verbetering en gunstige vooruitzichten voor 1982. Bij de Aluvan vrachtwagenkasten bleef de toestand stabiel. Ook de afdeling mechaniek had een konstante activiteit.

Bekaert in 1981

Bekaert nv, hoofdenootschap van de Bekaert-Groep, met zetel te Zwevegem (België) heeft over 1981 een omzet van 17.320 mln fr. verwezenlijkt, wat tegenover het jaar 1980 een toename van 3 % betekent. Tijdens het afgelopen jaar boekte de vennootschap een nettoresultaat van 209 mln fr., in vergelijking met 189 mln fr. over het jaar 1980.

Niettegenstaande de voortschrijdende recessie en de blijvende stijging van de grondstoffenprijzen tijdens de hele beschouwde periode, kon ten opzichte van 1980 een winsttoename worden gerealiseerd. Dit is vooral te danken aan de verbetering van het omzetvolume, meer bepaald in het tweede halfjaar, en aan de eind 1980 ingevoerde maatregelen met het oog op een verhoging van de kwaliteit en de produktiviteit en op een strengere bewaking van de uitgaven, wat meteen ook het verminderd stijgingsritme van de bedrijfskosten verklaart.

De gekonsolideerde omzet van de Bekaert-Groep bedraagt 28.669 mln fr. De gekonsolideerde nettowinst ten gunste van de Groep liep terug van 293 mln fr. tot 120 mln fr. De afschrijvingen stegen van 1.154 mln fr. naar 1.181 mln fr. De investeringen bedroegen 1.422 mln fr. tegenover 1.434 mln fr. in 1980.

In de geografische spreiding van de gekonsolideerde omzet daalde het aandeel van de EEG van 64 % in 1980 naar 57 %. In de rest van Europa verkocht Bekaert 13 % van zijn omzet tegenover 12 % een jaar eerder. Het aandeel van de Noord Amerikaanse markt is gestegen van 18 naar 22 %, terwijl de rest van de wereld een stijging kende van 6 naar 8 %.

Binnen de onderscheiden aktiviteitsdomeinen waren er enkele verschuivingen. Het aandeel van de sektor draad en draadprodukten steeg van 46 % in 1980 naar 49 % in 1981. Staaldraad voor rubberwapening ging van 32 % opnieuw naar 34 %. De meubelsektor haalde 10 % ten opzichte van 11 % in 1980, terwijl ten slotte engineering en diensten 7 % voor hun rekening namen in vergelijking met 8 % in het vorige boekjaar.

In de gekonsolideerde vennootschappen van de Bekaert-Groep zijn 11.811 personeelsleden tewerkgesteld.

Regio Kortrijk

Door de Kamer voor Handel en Nijverheid van Kortrijk werd zopas een vierkleurige promotiebrochure uitgegeven over de regio Kortrijk. In deze brochure worden voorgesteld: de stad Kortrijk en de andere gemeenten van de regio, de bedrijfstakken en de diensten. De brochure is, voor promotiedoeleinden, aan te vragen bij de betrokken Kamer.

Zeebrugge, 75 jaar

Op 18 juni werd de haven van Zeebrugge aan een groot aantal officiële en gespecialiseerde bezoekers voorgesteld, naar aanleiding van de 75-jarige inwijding van de haven. De heer F. Traen, voorzitter MBZ, lichtte deze gebeurtenis in korte bewoordingen toe.

IVOO gestart

Op 4 juni werd te Oostende de verbrandingsinstallatie met energierecuperatie van IVOO te Oostende plechtig ingewijd.

De Interkommunale voor Vuilverwijdering en -verwerking van Oostende en Ommeland (IVOO) werd opgericht in 1974. Na een eerste poging tot aanbesteding, kwam er in 1978 een nieuwe algemene offertevraag voor een verbrandingsoven. Kort daarna werd er, na een korte studie, een recuperatie-installatie voor energie, onder vorm van elektriciteitsopwekking, aan de opdracht toegevoegd.

Op 19 februari 1979 werden de werken aangevat en op 19 augustus 1979 volgde de eerste voorlopige oplevering.

De twee verbrandingsovens hebben elk een capaciteit van 5,6 ton/uur afval of 135 ton/dag. De turbo-alternator heeft een vermogen van 5.500 KW op 11.000 Volt. De distributie van de opgewekte elektriciteit gebeurt langs de WVEM.

Het geheel werd tevens uitgerust met een containerpers. De containers, in het seizoen bestemd voor het vervoer van het teveel aan vuil naar een andere oven, kunnen gevuld worden door de huisvuilwagens of door de kraan van de bunker.

Westvlaams Industrieforum

Naar aanleiding van de Brugse Jaarbeurs 82 wordt van 15 tot 24 oktober aanstaande een Westvlaams Industrieforum georganiseerd. Dit forum heeft als doel het bekendmaken van de produkten, de werking en de mogelijkheden van de Westvlaamse middelgrote en grote ondernemingen, een imagoopbouw van de Westvlaamse nijverheid, een rechtstreeks contact met het publiek in het algemeen en het bevorderen van de toelevering in het bijzonder.

Daartoe wordt gebruik gemaakt van een speciale tentoonstelling binnen het kader van de Jaarbeurs en tevens is er een studiedag over de industrie in West-Vlaanderen.

Belgisch-Luxemburgse week te Oostende

Van 15 tot 24 mei greep er een Belgisch-Luxemburgse Week plaats te Oostende. De handelaars van de winkelstraten uit het stadscentrum leverden een prachtige inspanning om Luxemburg zo veel en zo goed mogelijk aan bod te laten komen.

Er werd een tentoonstelling georganiseerd, waarop enerzijds werken van Luxemburgse kunstenaars werden getoond en anderzijds een overzicht werd gegeven van de commerciële activiteiten van de provincie.

In het voorjaar van 1983 zal de Handelskamer van Oostende een Oostendse Week organiseren in Belgisch-Luxemburg.

Tavola : Delikatessen-vakbeurs in de Hallen

Van 26 tot 28 september gaat te Kortrijk in de Hallen de eerste jaarlijkse vakbeurs voor delikatessen en gastronomische specialiteiten door. Deze beurs wordt een ontmoetingspunt tussen de fabrikanten en invoerders van deze specialiteiten en de distributie- en horecabedrijven.

De delikatessenmarkt is een groeimarkt, dank zij onder meer de nieuwe reis- en eetgewoonten van onze Westerse bevolking. Tavola wenst op deze trend in te spelen.

Handelskamers van Dover en Oostende bijeen

Een belangrijke delegatie van de Handelskamer van Dover bracht half mei een bezoek aan de Kamer voor Handel en Nijverheid van Oostende. Dit gebeurde nadat Oostende vorig jaar het initiatief nam om opnieuw met de zustervereniging aan de overzijde van het Kanaal contact op te nemen, en een groep Oostendse expediteurs aan Dover een eerste werkbezoek bracht. Het ligt in de bedoeling in de toekomst te streven naar nog steviger samenwerking tussen beide Kamers.

Oostende wees op zijn belangrijke troeven voor de terugkerende Engelse toerist. Dover toonde daarenboven zeer veel belangstelling voor verkeersvrije straten en de problemen van stadskernvernieuwing. Tevens werd erop gewezen dat Oostende een dynamische aanwezigheids-politiek zou kunnen voeren te Dover.

alle
publicitair
verkiezings-
drukwerk

EGO
drukkerij
Gistelstraat 112
8202 Varsenare
☎ 31 65 69

De Panne, Kijkboek 1982

De Dienst voor Toerisme van De Panne heeft, in eigen beheer, een Kijkboek uitgegeven over De Panne. Het werk bevat 68 bladzijden kunstdrukpapier met 148 foto's over alle facetten van De Panne : het strand, het kinderparadijs, sport, shopping, feesten, logement, gastronomie, het andere seizoen. Het boek bevat drie originele benaderingen van De Panne, in het Nederlands, het Frans en het Duits, plus een Engelse vertaling van de Nederlandse tekst.

De prijs bedraagt 395 fr. Te bestellen bij de Dienst voor Toerisme van De Panne.

Vernieuwingen in het Boudewijnpark te Brugge

Het Boudewijnpark te Brugge is een 34 ha-groot recreatie- en attractiepark. Inspelend op het groeiend aantal binnenlandse gasten werden er enkele vernieuwingen doorgevoerd.

De Heirmanklok werd in maart 1982 aangevuld met twee zwaaipanelen langs beide zijden van de klok. Deze panelen geven 24 afbeeldingen van oude ambachten. Deze 24 ambachten komen ieder half uur in beweging, samen met de 48 ambachten die er vroeger reeds waren.

Ook de feestzaal werd vernieuwd in Belle-époque-stijl. De zaal kan in 3 delen worden ingedeeld en er is een tweede Hooghuysorgel ingebouwd.

Het beurzen-programma bestaat uit de Antiekbeurs (20-31 mei), Auto-Retro (expo en verkoop van old-timers), het Salon van de Gastronomie en Toerisme (19-28 november) en een tentoonstelling 'Beelden in het park' in juli en augustus 1982.

Kunstateliers Slabbinck te Brugge in expansie

De Kunstateliers Slabbinck pvba te Brugge hebben de laatste tijd een duidelijke uitbreiding genomen. Dit familiaal bedrijf, gesticht in 1903, is gespecialiseerd in gewaden voor de eredienst. Ook voor haar kunstvlaggen en banieren is het bedrijf sedert jaren gekend.

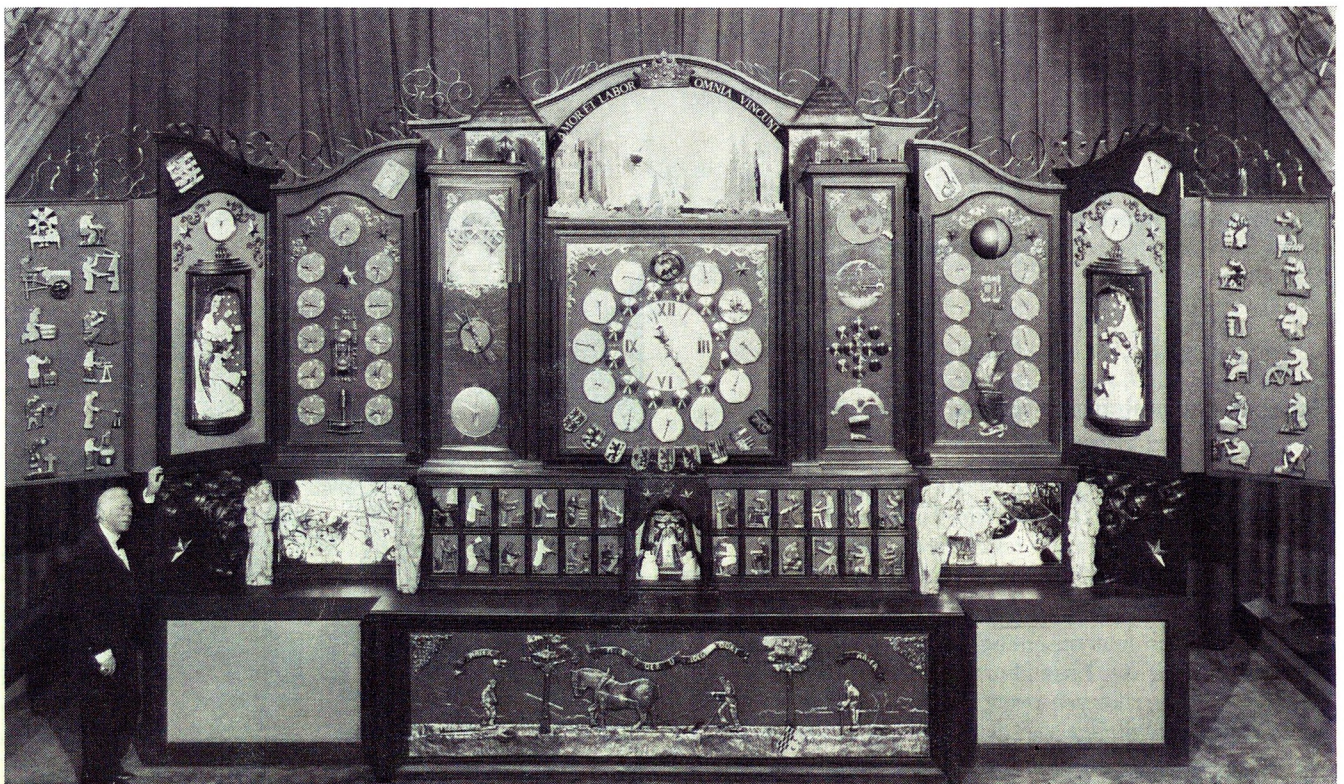
50 tewerkgestelde personen leveren enkel stukwerk ; 80 % van de produktie wordt naar het buitenland uitgevoerd.

Het bedrijf betrok in 1970 nieuwe gebouwen op het WIER-industrieterein Waggelwater te Brugge. Daar staan een reeks gesofistikeerde machines. Per jaar worden 20.000 catalogi verstuurd over de wereld, terwijl ter plaatse ruim 6.000 tekeningen van gewaden kunnen worden vorgelegd.

Nationaal Vlasmuseum te Kortrijk geopend

Op 3 april werd te Kortrijk het Nationaal Vlasmuseum officieel geopend door Eerste Minister W. Martens. Het museum is een realisatie van het Stadsbestuur van Kortrijk. De kollektie werd gedurende 18 jaar verzameld en is nu ondergebracht in een oude, typische vlassershoeve met binnenerf. In 25 taferelen worden vlasteelt en vlasbe- en verwerking getoond, zoals zij in het handwerk en in de eerste periode van mechanisatie gebeurden. Vijftig levens-echte personages in polyester uitgevoerd, geven meteen een idee over de klederdracht.

Het geheel dient in de toekomst nog aangevuld te worden met een vleugel voor een kant- en linnenmuseum, een bibliotheek, een projektiezaal en een zaal voor promotie van hedendaags linnen.

De Heirmanklok

Wegenwerken te Kortemark en Lichtervelde

Op 1 april startten herstellingswerken aan de rijksweg 66, Kortemark-Lichtervelde-Tielt.

Vanaf de spoorwegbrug te Kortemark tot ongeveer 100 m vóór het kruispunt met de weg Brugge-Roeselare te Lichtervelde worden de oneffenheden in het wegdek weggefreed en wordt er een nieuwe slijtlaag aangebracht.

Er zal gepoogd worden de werken tegen 1 juli ek. te beëindigen.

De kostprijs ervan bedraagt 6,9 mln fr.

Verderop de rijksweg 66, maar nog steeds op het grondgebied Lichtervelde, vingen op 1 april eveneens de werken aan voor de bouw van de verkeerswisselaar met de A17 Kortrijk-Brugge.

De rijksweg 66 wordt er tevens met een brug over de A17 geleid.

De verkeerswisselaar met de brug moet voltooid zijn binnen de 250 werkdagen.

De kostprijs ervan bedraagt 135,5 mln fr.

Al deze werken worden uitgevoerd onder leiding van het Bestuur van Bruggen en Wegen te Brugge.

Imewo start ombouw aardgasapparaten

Met het oog op de ontvangst van verrijkt aardgas eerst uit Ekofisk en later uit Algerië, dienen de op heden gebruikte apparaten een kleine aanpassing te ondergaan. Deze aanpassing is slechts — in tegenstelling met een vroegere ombouw — voor een gedeelte van de apparaten noodzakelijk, aangezien er reeds heel wat apparaten werden verkocht de laatste jaren, die zowel geschikt zijn voor het nu gebruikte verrijkt gas als voor het later gebruikte.

Voor Imewo werd de omschakelingsopdracht voor bi-gastoeestellen toevertrouwd aan Packo nv uit Zedelgem. Voor toestellen die vroeger reeds van stadsgas op aardgas werden omgebouwd en die nu moeilijker aan te passen zijn (ongeveer 1 ‰) heeft Imewo een financiële tussenkomst voor de cliënten uitgewerkt.

Volgens de aktuele planning van Distrigas mag het nieuwe gas tegen september 1983 in bepaalde gedeelten van West-Vlaanderen worden verwacht. De aanpassings-aktie startte te Beernem half april jongstleden.

Vernieuwingswerken aan de Visserskaai te Oostende

Aan de Visserskaai te Oostende zijn moderniseringswerken aangevangen. De werken strekken zich uit tussen de Sint-Paulusstraat en het Zeeheldenplein.

Het wegdek wordt er totaal vernieuwd en op 9 m gebracht, er worden parkeerplaatsen en wandelpaden aangelegd en er wordt een stormmuur gebouwd.

Het wandelpad aan de zijde van de bebouwing zal minimum 2,30 m breed zijn.

De werken, met uitzondering van de stormmuur, moeten voltooid zijn tegen 1 juli 1982.

De kostprijs ervan bedraagt 36 mln fr.

25 jaar Westvlaamse Textieldagen

Op 1 mei werden te Kortrijk de 25^e Westvlaamse Textieldagen geopend. Deze dagen dragen een hoofdzakelijk promoverend karakter en omvatten telkens een academische zitting, een gespecialiseerde tentoonstelling en een uitgebreid feestprogramma. In de schoot van het organisatiekomitee zijn de patroons- en werknemersorganisaties aanwezig, samen met het textielonderwijs, de RVA, het stadsbestuur van Kortrijk en het Provinciebestuur van West-Vlaanderen. Gemiddeld waren er 10.000 bezoekers. De Textieldagen 1982 gaven, onder het motto 'Textiel, kleding, vlas 1982' een overzicht van kleding en konfektie, tapijten, meubelstoffen, sponsweefsels, muurbekleding, vlas, katoen, wol, de spinnerijen, het breigoed, het textielonderwijs en een retrospectieve over 25 jaar Textieldagen.

De kledingsector

De kleding- en konfektiesektor kende sinds 1973 een ernstige crisis door de import uit lage-loonlanden, de stagnatie van de kledingconsumptie en een verzwakte concurrentiepositie.

Tussen 1973 en 1980 verloor de Belgische kleding ongeveer 40 % werknemers, maar West-Vlaanderen bood het best het hoofd aan de crisis. Sinds 1980 echter is er opnieuw een lichte vooruitgang in de afzet van productie en qua concurrentiële positie. Belangrijk voor de toekomst zijn het Textielplan, het Multivezelakkoord (met een sociale clause) en de gevraagde progressieve fiskalisatie van de sociale zekerheid.

De tenuitvoerlegging van het textielplan werd ook van syndikale zijde gevraagd. De regeringsmaatregelen voor versobering en inlevering, moeten de tewerkstelling in de hand werken en de EEG kan niet én levensvatbare bedrijven stimuleren én tevens noch produktiekapaciteit, noch omzet laten verhogen.

De Westvlaamse Bergen

De VVV Westvlaamse Bergen kondigt voor 1982 een drietal belangrijke initiatieven aan.

Na een onderbreking van drie jaar, is de zetellift boven Heuvelland terug in werking gesteld; zij verbindt de Baneberg met de Zwarteberg. De zetellift werd in 1956 gebouwd om er, naar Oostenrijks model, 'bergen' mee te verbinden. De lift werkt ieder weekend.

Sinds 1 mei is ook de Spielberg terug gestart, zij het niet meer te Dranouter (waar bepaalde verbouwingswerken blijven wachten), maar in Wulvergem (deelgemeente van Heuvelland), in het vroegere klooster bij de kerk.

Tenslotte neemt de Stichting-Marguerite Yourcenar bos en weilanden in beheer op de Zwarteberg en op verschillende plaatsen van het Heuvelland. Er wordt gestart met een biologische inventaris en met natuurwandelingen en natuurtochten. Het uiteindelijke doel van de Stichting is het behoud van fauna en flora en van het eigen landschap in de streek, waar Marguerite Yourcenar, Franse auteur, haar jeugd doorbracht. Voor toetreding tot de Stichting en voor meer algemene informatie: Streekhuis Malegijs, Kimmel.

Knokke-Heist kende de laatste jaren een zekere aangroei van de hotels en appartementen, dank zij een doorgedreven inspanning van het privé-initiatief.

De klemtoon bij de manifestaties 1982 ligt duidelijk bij de verblijfstoeristen. Voor hen werden voor bepaalde deelgroepen enkele zeer specifieke nieuwe internationale manifestaties uitgewerkt, naast de klassieke feestelijkheden.

Van 20 mei tot 23 mei ging er een Internationaal Windsurffestival door, dat verder aangevuld wordt, tot begin augustus, met tal van windsurfinitiatieven.

Rond een vroege gestart vliegerfestival wordt nu, van 20 tot 28 augustus een breder Japan-festival uitgewerkt.

Van 20 tot 28 augustus organiseert Knokke-Heist tenslotte het Eerste Internationaal Filmfestival, waar een 80-tal films in diverse reeksen zullen worden vertoond.

RMT charterde carferry

Door de RMT werd begin april een gecharterde carferry ingezet op de lijnen Oostende-Dover en Oostende-Folkestone.

De Zweedse Stena Nautica wordt uitsluitend ingezet voor vrachtvervoer. Het is het grootste schip dat over het kanaal vaart. Er is 750 lopende meter aan laadruimte voor personen- en vrachtwagens.

Dr. N. Vanhove sprak op :

3 mei te Ieper, ' De GOM - West-Vlaanderen in 1981 ', Algemene Vergadering.

16 juni te Diksmuide, ' Nieuwe aktieterreinen GOM - West-Vlaanderen '. Marnix-kring Veurne-Diksmuide.

18 juni te Kortrijk, ' West-Vlaanderen en de export '. Dag van de Export West-Vlaanderen.

24 juni te Roeselare, ' De noodzaak van een kwaliteitsbeleid bij het Westvlaams bedrijfsleven ', Centrum voor Kwaliteitszorg.

25 juni te Zeebrugge, ' Economische weerslag van Zeebrugse haven op de streek en op België ', Société Royale Belge des Ingénieurs et des Industries.

Dr. S. Beernaert sprak op :

20 maart 1982, ' Het afvalstoffendekreet in Vlaanderen en de verwerking van vaste afvalstoffen in West-Vlaanderen ', ACW-Studiedag - Roeselare.

29 april 1982, ' Milieuanering in West-Vlaanderen : de rol van de gemeente ', CVP-Gistel.

3 juni 1982, ' Het afvalstoffendekreet in Vlaanderen : de benadering vanuit de voedingsnijverheid ', Voorlichtingsvergadering door de Federatie van de Landbouw en de Voedingsnijverheid LVN - Brussel.

De heren E. Omeij en A. Dekeyser spraken op 7 juni over de ' Structuren van de metaalnijverheid in West-Vlaanderen : voornaamste structuurkenmerken, financiële analyse en kwalitatieve kenmerken ', CCMB-Studiedag, De Haan.

De Z89 tewater gelaten

Half maart werd op de scheepswerf De Graeve het 61e stalen vissersvaartuig van de werf tewater gelaten : de Z89, Sandra, gebouwd voor rekening van de Rederij Vandenbroucke-Schiltz uit Heist.

Het schip is 33,4 m lang op 7,5 m breed en het heeft een diepgang van 2,65 m. Het werd einde mei gedoopt.

Jaarverslag REO

De CV Veiling Roeselare (REO) had in 1981 een jaaromzetcijfer van 1,3 miljard fr., zijnde 12,8 % méér dan in 1980. Tevens steeg het aantal leden van 1.934 tot juist 2.000 leden, met een onderschreven kapitaal van 24,8 miljoen fr. Deze groei is gebaseerd op een groententeelt die in West-Vlaanderen verder in uitbreiding is.

In 1981 werd de dagelijkse verkoop op de klok veralgemeend, individueel of in blok, afhankelijk van de aard van het produkt.

De simultaanverkoop met de Mechelse Veilingen wordt gerealiseerd. Deze met de Centrale voor Glasgroenten (CVG) te St. Kathelijne-Waver komt half 1982 tot stand.

Het inpakmateriaal wordt vernieuwd en in 1981 werd een nieuwe kistenloods van ongeveer 8.000 m² gebouwd. Een nieuwe werfzolder is in aanbouw.

RATIONALISEREN OF UITBREIDEN?
de specialisten raad geven in bedrijfskrediet
opgericht overeenkomstig de wet van 16.3.1919

Geschiedenis van Brugge

In opdracht van de stad Brugge, schreef Professor Jan Albert van Houtte, directeur van de Academia Belgica te Rome, een omvattend geschiedkundig werk over Brugge, onder de titel : Geschiedenis van Brugge.

Het boek werd gezet, gedrukt en uitgegeven door de drukkerij-uitgeverij Lannoo te Tielt.

Het omvat 608 blz., inbegrepen 150 zwart-wit foto's en 7 stadsplannen in kleurendruk. De iconografie werd verzorgd door Dr. Luc Devliegher en Drs. André Vandewalle. Graficus is Johan Mahieu.

Het werk geeft een zeer diepgaand overzicht over Brugge, vanaf 800 tot de hedendaagse tijd. De hoofdklemtoon ligt uiteraard op de middeleeuwen, alhoewel de evolutie van 1780 tot 1214 en na 1914 ook twee belangwekkende hoofdstukken uitmaken.

Deze geschiedenis is, omwille van de auteur en van het verwerkte bronnenmateriaal, een belangrijke gebeurtenis voor Brugge.

De Haan telt enkele nieuwe voorzieningen

In 1980 kocht het gemeentebestuur van De Haan het gewezen 'Grand Hôtel' om het om te bouwen tot gemeentehuis. In 1900 was dit 'Grand Hôtel' het meest luxueuze hotel van de Oostkust. Het kreeg de eerste elektrische verlichting en had een eigen direkte koetsverbinding met Oostende. Het werd opgericht, mede in functie van het nabijgelegen Casino en van de Royal Golfclub. Begin juni 1982 was de ombouw klaar en werd het gemeentehuis betrokken.

Een nieuw revalidatiecentrum 'De Branding' werd te De Haan opgericht, op de plaats van het afgebroken 'Preventorium Georges Born'. Het gebouw, in grillige vorm, telt honderd patiëntenkamers. Zij zijn gegroepeerd per twintig rond de lokalen voor personeel, toezicht, keuken, enz. Het revalidatiecentrum is open sinds februari 1982. Het omvat heel wat gemeenschappelijke voorzieningen zoals hydrobad, gemeenschapslokalen en ontspanningskamers, toneel- en bioscoopzaal.

Ook te De Haan, op het gebied Wenduine, is er een nieuw wandelheem 'Blanke Duinen' ter beschikking gesteld van het jeugdtoerisme. Het heem biedt plaats aan 160 jongeren. Van dezelfde organisatie zijn te Wenduine nog toegankelijk 'Spermalie' voor 120 personen en 'Home Bambini' dat open gesteld werd vanaf juni 1982.

Barco Communications op Compec Europe 82

Op Compec Europe 82 te Brussel was Barco Communications van de groep Barco Industries, aanwezig met een nieuwe Videotex terminal met 40/80 karakters. Bij deze Videotex terminal werd veel aandacht besteed aan het ergonomisch design en aan de gebruikersvriendelijke bediening.

North Sea Ferries breidt mogelijkheden uit

Begin maart breidde North Sea Ferries Zeebrugge-Hull zijn dagelijkse dienst (passagiers en vracht) uit met drie extra-afvaarten per week. Dit gebeurde eerst met de gecharterde MS *Stena Trader* (1600 GRT, 45 units), die nadien werd vervangen door de *Gabrielle Wehr*, met een capaciteit van 70 units.

De missie der Belgische Handelskamers naar Georgia - USA

Van 27 april tot 4 mei j.l. organiseerde de Kamer voor Handel en Nijverheid van het Arrondissement Oostende, onder de auspiciën van de Nationale Federatie der Kamers voor Handel en Nijverheid van België, een handelsmissie naar het zuid-oosten van de USA.

Het zuiden van de Verenigde Staten kent, in tegenstelling tot het noorden, een belangrijke ontwikkelingsgraad met een aanzienlijke demografische ontwikkeling waardoor het een interessant consumptiegebied geworden is.

Verder heeft Atlanta een ideale ligging, dankzij haar internationale luchthaven (de tweede ter wereld) en dankzij haar situatie als knooppunt voor het spoorverkeer; het heeft uitstekende troeven om als distributie-centrum op te treden voor de efficiënte verspreiding van overzeese producten over gans de USA.

De missie was samengesteld uit 36 leden, die hoofdzakelijk kleine en middelgrote exporterende ondernemingen vertegenwoordigden uit de voedingssector, de houthandel, de textielvezels voor de tapijtindustrie, het bankwezen, tapijten en woningtextiel, lederproducten, diamant-zagen, telekommunikatiemateriaal, het expeditiewezen, de goederencontrole, de internationale rechtsbijstand en de immobiliënsector.

De Westvlaamse Brandweerschool ten dienste van het bedrijfsleven

De Westvlaamse Brandweerschool werd een tiental jaren geleden opgericht met het doel de opleiding en de vervolmaking te verzorgen van de leden van de gemeentelijke brandweerkorpsen in West-Vlaanderen.

Ook talrijke bedrijven beschikken over een eigen brandweerdienst en voor de vennootschappen, instellingen en bedrijven met meer dan 50 werknemers is het zelfs een wettelijke verplichting. Vanuit het bedrijfsleven was de vraag gekomen of de Westvlaamse Brandweerschool zich niet zou kunnen belasten met de opleiding en vervolmaking van de bedrijfsbrandweerdiensten.

Het bestuur van de school heeft gemeend aan die verzoeken te kunnen voldoen door het uitbouwen van twee programma's :

1. Opleiding :

Sinds verscheidene jaren worden er opleidingskursussen georganiseerd voor geïnteresseerde bedrijven : fabrieken, administratieve diensten en diverse openbare en privé-instellingen zoals ziekenhuizen en scholen.

Er zijn technische en praktische kursussen. Ze kunnen, na afspraak, worden aangepast aan de bijzondere risico's van ieder bedrijf. Ze vinden plaats in een van de provinciale lescentra (Brugge, Kortrijk, Poperinge, Roeselare of Veurne) en beslaan minimum een halve dag (drie lesuren). Ze worden gegeven door gespecialiseerd kaderpersoneel van gemeentelijke brandweerdiensten.

GROEP A.D.M.B.

SOCIAAL DIENSTBEToon

Voor de Patroon :

- COMPENSATIEKAS VAN DE CHRISTELIJKE PATROONS
- INTERBEDRIJFSGENEESKUNDIGE DIENST I.K.M.O.
- SOCIAAL BUREAU (Erkend sociaal sekretariaat)

Hoofdzetel :

Sinte-Clarastraat 48, 8000 BRUGGE
Tel. (050) 33.99.01 (10 l.)

Bijkantoren te Diksmuide — Ieper — Izegem
— Kortrijk — Menen — Poperinge — Veurne

GOEDE SERVICE

BEZOEK AAN HUIS, OP VRAAG

Het aantal deelnemers bedraagt maximum 12 per sessie. De vergoeding is vastgesteld op 7.500 fr. per sessie en per halve dag. Uiteraard kan eenzelfde bedrijf meer dan 12 personeelsleden voor de cursus inschrijven, maar voor 13 tot 24 worden dan twee sessies ingericht, voor 25 tot 36 drie, enz.

2. Vervolmaking :

De Westvlaamse Brandweerschool organiseert sinds kort ook regelmatige brandbestrijdingsoefeningen. Deze worden geleid door hetzelfde gespecialiseerd brandweerpersoneel, maar hebben plaats in de gebouwen en op de terreinen van het bedrijf of van de instelling zelf. Hierbij wordt uiteraard gebruik gemaakt van het ter plaatse aanwezig brandbeveiligingsmateriaal. Deelname is voorbehouden aan degenen die reeds een opleidingskursus hebben gevolgd.

Voor iedere oefening is een duur van twee uur voorzien. Het aantal deelnemers is per sessie vastgesteld op maximum tien en de vergoeding bedraagt 2.000 fr. per sessie.

Aanvullende inlichtingen en inschrijvingsformulieren kunnen bekomen worden bij : de vzw Westvlaamse Brandweerschool, Burg 4, te 8000 Brugge (050/33.06.41).

GOM - West-Vlaanderen over kwaliteitsbeleid

De Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij West-Vlaanderen heeft, in overleg en nauwe samenwerking met het Westvlaams Centrum voor Kwaliteitszorg, drie informatievergaderingen ingericht met als thema 'Kan kwaliteitsbeleid een oplossing zijn in krisistijd?'. De vergaderingen gingen door te Brugge, Kortrijk en Ieper.

Deze vergaderingen hadden tot doel onderwijskringen, opleidingscentra, werknemersvertegenwoordigers en bedrijfsleiders te sensibiliseren met betrekking tot de merkwaardige resultaten die een volgehouden aandacht voor een betere kwaliteitsaanpak kan opleveren. De GOM - West-Vlaanderen hoopt zodoende bij te dragen tot een ruimere bewustmaking inzake een fundamentele wijziging in het bedrijfsbeleid en in de mentaliteit van onderwijskringen en vakorganisaties.

Junior Management Programme

Het Interfacultair Centrum voor Management van de Rijksuniversiteit te Gent (Voorzitter : Prof. Dr. A.J. Vlerick) organiseert volgend academiejaar opnieuw het Junior Management Programma (Licentie in Management).

Dit programma is bestemd voor jonge kaderleden en ambtenaren die een drietal jaar ervaring hebben in het bedrijfsleven of de overheidssector.

Het Junior Management Programma loopt over twee academiejaren deeltijdse studie en één jaar projectwerk, doch is jaarlijks toegankelijk voor nieuwe deelnemers.

Inlichtingen en inschrijvingen voor het toelatingsexamen op 8 juli of 20 augustus : IFCM, Sint-Pietersnieuwstraat 49 te Gent (091/25.63.53).

Geplande activiteiten in het Media Center te Oostende

In het Media Center te Oostende gaan diverse manifestaties door van bovengemeentelijke draagwijdte.

Van 2 tot en met 10 oktober 1982 is er de Woon- en Bouwbeurs 82 van de Kust en het Hinterland. Dit is een salon voor bouwmaterialen, binnen- en buitenhuisinrichting.

Van 9 tot 17 januari 1983 gaat Sea Side Show door. Dit is een vakbeurs voor fabrikanten en groothandelaars van alles wat met vrije-tijd en vakantie te maken kan hebben.

Technik'Hotel 83 tenslotte gaat door van 10 tot en met 16 februari 1983. Het betreft hier een internationale vakbeurs voor logeerindustrie en restauratie.

De gemeenten van het arrondissement Kortrijk

Leiedal heeft zopas een brochure uitgegeven over de gemeenten van het arrondissement Kortrijk (na de fusies). De diverse tabellen hebben betrekking op de bevolking en bevolkingsdichtheid en de evolutie 1970-81, de RSZ-tewerkstelling 1972-80 en de tewerkstelling per hoofdsektor, naar geslacht en positie in het bedrijf, de zelfstandigen 1972-80, de werkloosheid 1972-81, de landbouw op 15 mei 1979, de bouwactiviteiten 1977-81, het onderwijs (sekundair-, lager- en kleuteronderwijs), de inkomens 1978 en de begroting 1980.

De brochure is te verkrijgen bij Leiedal, Kennedy-park 10, 8500 Kortrijk. Zij kost 100 fr.

Wegen gisteren en vandaag

Door het Wegenfonds werd zopas een 200-bladzijden grote brochure gepubliceerd over de voorbije uitbouw en de modernisering van het Belgisch wegennet.

Het werk start met een bescheiden, maar overzichtelijke historische benadering van de Kelten tot 1950. Daarbij werden vraagstukken als de opkomst van de spoorweg niet uit de weg gegaan.

1950-65 werd gekenmerkt door een eerste ernstige diagnose van de problemen en een eerste Plan, met als doelstelling 100 km autosnelweg per jaar. Het Wegenfonds en de E3 ontstonden in deze periode.

Tot 1977 was er een ophefmakende groei der middelen voor Wegenfonds en nieuwe Interkommunale verenigingen.

Tevens ontstond in de periode 1965-77 de eerste belangstelling voor het leefmilieu, voor de binnenstad, voor de fietspaden.

Het werk sluit af met een overzicht van de problemen voor onderhoud van de wegen, de veiligheid, de neveninrichtingen en de beplantingen en met enkele sociaal-ekonomische bedenkingen.

Het werk is verkrijgbaar door storting van 350 fr. op PCR 000-0037560-21 van het Wegenfonds, Meeûsquare 30, 1040 Brussel. Vermelden 'Wegenbrochure'.

Algemene Vergadering GOM - West-Vlaanderen

Op 3 mei ging te Ieper de Algemene Vergadering door van de GOM - West-Vlaanderen, onder voorzitterschap van de heer H. De fauw, Voorzitter GOM en van de Algemene Voorlichtingsvergadering, onder het voorzitterschap van Prof. dr. O. Vanneste, Gouverneur van West-Vlaanderen.

Prof. dr. N. Vanhove, Directeur-Generaal van de GOM, gaf een overzicht van de ekonomische situatie in West-Vlaanderen in 1981. De heer W. Declercq, Minister van Financiën, hield de gelegenheidsrede over 'Wat morgen?'. Hij lichtte daarbij de recente en nog te nemen regeringsbeslissingen toe op het vlak van het financieel herstel.

Verladerhandbuch der Linienfahrt 1982

Zopas verscheen het 'Verladerhandbuch der Linienfahrt' 1982. Uitgever is 'Transport-Dienst und Wirtschaftscorrespondent', Postfach 11 03 29, Stubbenhuk 10, 2000 Hamburg 11. De prijs is 38 DM, inclusief BTW en verzendingskosten.

Het 'Handbuch' bevat een goed overzicht van de Dienstregelingen van de Linie-rederijen in 34 Europese kontinenthavens, met adressenlijsten en veel specifieke inlichtingen over het vrachtverkeer in Duitsland, Zwitserland en Oostenrijk. Tevens is er informatie over de Conferences en over containervervoer.

PAUL HOUDMONT

MAKELAAR IN VERZEKERINGEN

Pres. Rooseveltplein 2
8500 KORTRIJK

tel. (056) 22.08.72

Zeebrugge-dagen in Italië

Op 26 en 27 mei werden door APZI, in samenwerking met de MBZ, Zeebrugge-dagen gehouden te Milaan en te Chiasso.

Bij deze gelegenheid bleek hoe in 1981 een half miljoen ton goederen naar en vooral van Italië over Zeebrugge werd verscheept. De klemtoon ligt daarbij bij de containers die naar Groot-Brittannië worden overgebracht. De snelheid van deze verhandelingen is van essentieel belang gebleken.

Dr. N. Vanhove zat bij beide informatieve vergaderingen het discussie-panel voor.

Wat kost een verblijf aan zee ?

De Dienst voor Toerisme van de De Panne heeft berekend wat een verblijf aan zee in 1982 kan kosten. Als basis werd genomen een verblijf van een doorsneegezin : vader, moeder en twee kinderen (6 en 8 jaar) van 16 tot 31 juli op de zeedijk :

een modern appartement op de dijk (met 2 slaapkamers, water, gas, elektriciteit, onkosten inbegrepen)	22.000 fr.
8 verschillende restaurantbezoeken (telkens met 2 kindermenu's) met drank	11.105 fr.
6 middagmalen en 14 avondmalen op het appartement	6.320 fr.
10 maal huren van een parasol en twee zetels op het strand,	
2 dagexcursies met bus, een bezoek aan de Meli, een tochtje op zee	4.160 fr.
3 avonden café-bezoek, versnaperingen en Barbecue	1.610 fr.
	<hr/>
	45.195 fr.

In deze prijs voor een 14-daags verblijf zijn niet begrepen de heen- en terugreis, noch de benzineprijs voor de plaatselijke autotochtjes.

Provinciaal Bestuur voert een kapitaalspremie in

Wie als zelfstandig handelaar of ambachtsman overgaat tot het moderniseren van zijn bedrijf en daarvoor een lening aangaat, maakt aanspraak op een rentetoeelage.

Thans heeft de Bestendige Deputatie deze 'Premie voor de KMO' uitgebreid.

Wie investeert zonder krediet op te nemen, zal ook onder zekere voorwaarden, een kapitaalspremie ontvangen. In hoofdzaak gaat het om investeringen in materiaal, outillage, winkelinrichtingen e.d.

Wie een zaak overneemt kon tot nog toe geen premie genieten. Wie nu 1.000.000 fr. uitlegt of leent om een zaak over te nemen zal, mits bepaalde voorwaarden, een rentetoeelage of een kapitaalspremie genieten.

Dit nieuw stelsel trad in voege op 1-4-1982.

Wie meent in aanmerking te komen kan zich wenden tot de Provinciale Kamer voor Ambachten en Neringen van West-Vlaanderen, Braambergstraat, 25, te 8000 Brugge (050/33.72.07).

Ekonomische missie naar Spanje

Van 16 tot 23 november 1982 zal een officiële economische missie naar Spanje vertrekken onder voorzitterschap van ZKH Prins Albert en onder leiding van de heer A. Kempinaire, Staatssekretaris voor Buitenlandse Handel.

Deze handelsmissie zal contacten leggen op het hoogste vlak en zal er toe bijdragen het economisch potentieel van België, evenals de mogelijkheden van onze ondernemingen beter te doen kennen.

De nadruk zal worden gelegd op de volgende sectoren : vervoer, energie, scheikunde, haveninfrastructuur, zuiveren van lucht en water, prospectie en uitbating van mijnen, televerbindingen, uitrustingen voor veeleisende prestaties en agro-industrie.

De organisatie van deze missie is in handen van de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel. Geïnteresseerde bedrijven gelieven hun vragen te richten aan de heer A. Naessens, regionaal afgevaardigde voor West-Vlaanderen, of aan de GOM - West-Vlaanderen, dat de vragen en desiderata zal overmaken. Beide diensten zijn te bereiken op het adres : Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4.

Kwaliteitskursussen te Kortrijk

Het Centrum voor Kwaliteitszorg West-Vlaanderen te Kortrijk start binnenkort twee kursussen.

Op 5 oktober gaat een tweejaarlijkse cursus 'Opleiding tot Kwaliteitsdeskundige' in. De kwaliteitsfunktionarissen moeten de taakonderdelen coördineren, hulp bieden bij het uitvoeren van de taken, adviseren en toezicht houden.

Voor cirkelleiders worden 8 sessies en voor cirkelbegeleiders worden 9 sessies ingericht, iedere donderdag, te beginnen op 9 september. Deze personeelsleden spelen een belangrijke rol bij de oprichting en bij het functioneren van kwaliteitscirkels.

Voor verdere inlichtingen : Centrum voor Kwaliteitszorg West-Vlaanderen, Doorniksesteenweg 220, 8500 Kortrijk (tel. 056/21.97.01).

Handelskamer, Horeca en Handelaarsbonden verhuizen

Op 1 juli 1982 zullen het sekretariaat van de Kamer voor Handel en Nijverheid van het arrondissement Oostende, van Horeca, afdeling Oostende en van de Verenigde Handelaarsbonden van Oostende een definitief onderkomen vinden in de Langestraat nr. 69 te Oostende. Dit gebouw, de eerste koninklijk residentie te Oostende, wordt volledig gerestaureerd, en betekent voor de stad eveneens een stap op de weg naar de stadskernhernieuwing.

De nieuwe telefoonnummers zullen, vanaf 1 juli zijn : voor de Handelskamer en de Verenigde Handelaarsbonden : 059/50.19.36 - 50.19.37 - 50.19.38 ; voor Horeca : 50.21.46.

Een gedeelte van de verbouwingswerken aan het historisch gebouw worden gefinancierd met de verkoop van 30.000 'Oostendse Stuivers' ter waarde van 100 fr.

Exportdag te Kortrijk

Op 18 juni jongstleden ging te Kortrijk een 'Dag van de Export' door, georganiseerd door de BDBH, in samenwerking met de Kamers van Handel en Nijverheid van West-Vlaanderen.

Het doel was de exportkringen zoveel inlichtingen als mogelijk te verstrekken over de officiële exporthulp. In drie Workshops werden behandeld: de exporthulp van de BDBH en het Fonds voor Buitenlandse Handel, de financiering van de uitvoer en de administratie- en douaneproblemen bij uitvoer.

Dr. N. Vanhove, Directeur-Generaal van de GOM - West-Vlaanderen hield er de gelegenheidstoespraak over: 'West-Vlaanderen en de export'.

De vergadering werd ingericht en voorgezeten door de heer A. Kempinaire, Staatssecretaris voor Buitenlandse Handel. Zij ging door in aanwezigheid van ZKH Prins Albert.

Maalboot Oudendijk nv gestart

Op 4 juni startte het nieuw bedrijf Maalboot-Oudendijk nv, groothandel in kaas, officieel.

De firma Maalboot nv werd te Oostende gesticht in 1966. Parallel daarmee groeide ook te Roeselare de oude firma Bulté, Kaasgroothandel.

Sinds jaren deden beide firma's aan samenaankoop van kaas. Zij fuseerden tenslotte in 1981 tot één geheel.

Ten einde over de nodige werkruimte te kunnen beschikken werden langs de WIER te Brugge de bedrijfsgebouwen aangekocht van het failliete bedrijf Precisia, in het industriegebied Waggelwater.

Maalboot-Oudendijk nv heeft een kapitaal van 4,5 miljoen fr. Zij telt 50 werknemers; tegen einde 1984 is er een uitbreiding verwacht tot een 70-tal personen.

Westtoerisme bij de Duitse autocaristen

Op initiatief van het Fonds voor Toeristische Promotie West-Vlaanderen werden door de dienst Produktontwikkeling van Westtoerisme 2 prospectiereizen ondernomen bij Duitse autocaristen. De belangrijkste autocarbedrijven in Rijnland-Westfalen en Hessen werden hierbij aangedaan.

Naast de deelname van Westtoerisme aan talrijke toeristische vakbeurzen en workshops in binnen- en buitenland, werd nu gepoogd nog intensiever contacten te leggen met de Duitse reisorganisatoren.

De bedoeling van deze prospectiereizen was de Duitse autocaristen meer vertrouwd te maken met het Westvlaams toeristisch produkt.

Daarbij werden ze gewezen op de veelzijdigheid van ons aanbod, dat trouwens voor het ogenblik bijzonder prijs-gunstig is.

Gezien het succes van deze twee prospectiereizen ligt het in de bedoeling in de nabije toekomst opnieuw een dergelijke promotie te doen.

Brouwerij 't Hamerken lanceert nieuw Patersbier

In overeenkomst met de St. Pietersabdij van Steenbrugge, brouwt de Brugse brouwerij 't Hamerken' een nieuw donker bier van hoge gisting, het Abdijbier van Steenbrugge.

In 1872 startte J. Vanneste een stokerij van 1.093 m² in de Langestraat te Brugge. In 1889 kwam daar een brouwerij bij, terwijl de stokerij in 1902 stilgelegd werd. Reeds in 1904 was 't Hamerken' de tweede belangrijkste van de toen bestaande 31 Brugse brouwerijen.

De brouwerij begon in 1905 te werken met een eigen mouterij. Een produktie van limonade en spuitwater werd begonnen in 1930.

De brouwerij beschikt sinds 1972 over 6.043 m² bedrijfsoppervlakte, waar zij — wat zeldzaam wordt — nog steeds een eigen mouterij bezit.

Sinds 1972 legt 't Hamerken' zich toe op het brouwen van specialiteiten, met name van bruine bieren van hoge gisting. Deze bieren worden verspreid in samenwerking met de Brouwerij Haacht. De produktie van waters en limonades werd stopgezet.

Kursus maritieme Bediende

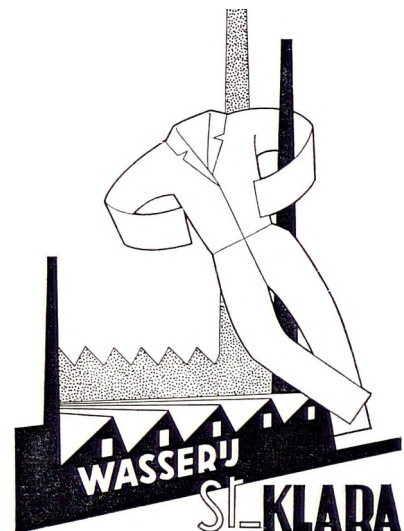
Door APZI-Groepering voor zeehavenbelangen Brugge/Zeebrugge werd voor de derde maal een cursus voor Maritieme Bedienden georganiseerd. Deze cursus telde dertig leerlingen. Zij werden gedurende negen maanden specifiek avondonderricht speciaal voorbereid op hun toekomstige taak in de havenbedrijven.

ST-KLARA

industriële wasserij — confectie — verkoop — verhuur
— onderhoud — vervangen van werkkledij

KORTRIJKSTRAAT 30 — 8610 WEVELGEM

Tel. (056) 41 15 38

TALRIJKE REFERENTIES

publikaties wer/wes/gom

REEKS WES (BTW inbegrepen)

1. G. Declercq & O. Vanneste, Het Arrondissement Ieper, 1958, 207 blz. *
2. O. Vanneste & P. Hovart, De Belgische Zeevisserij, 1959, 358 blz. *
3. O. Vanneste & P. Hovart, La pêche Maritime Belge, 1959, 358 pp. *
4. O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Brugge, 1961, 463 blz. *
5. O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Oostende, 1962, 444 blz., 265 fr.
6. O. Vanneste & J. Theys, Menen, 1962, 256 blz. *
7. O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Roeselare, 1963, 336 blz. *
8. J. Theys o.l.v. O. Vanneste, Westvlaamse grensarbeiders in Noord-Frankrijk, 1964, 144 blz., 159 fr.
9. J. Theys s.l.d. O. Vanneste, Les Frontaliers de la Flandre Occidentale dans le Nord de la France, 1964, 144 pp., 159 fr.
10. O. Vanneste & J. Theys, Veurne, 1964, 189 blz. *
11. M. Zwaenepoel & N. Vanhove, De landbouw in West-Vlaanderen, 1965, 352 blz. *
12. O. Vanneste, Het groeipoolconcept en de regionaal-economische politiek, 1967, 376 blz., 265 fr.
13. O. Vanneste & J. Theys, Het Arrondissement Tielt, 1968, 410 blz., 265 fr.
14. J. Theys, Een analyse van de Westvlaamse grensarbeid in Noord-Frankrijk, 1969, 248 blz., 265 fr.
15. M. Zwaenepoel, Vrije Tijd, 1969, 332 blz. *
16. N. Vanhove, Het vakantiepatroon en de toeristische bestedingen van de Belgische bevolking, 1969, 264 blz., 265 fr.
17. N. Vanhove, Structure des vacances et dépenses touristiques de la population belge, 1969, 264 pp., 265 fr.
18. J.M.L. Demeyere, Demografische facetstudies, 1969, 144 blz., 159 fr.
19. R. Branson, J. Theys, H. Van Reybrouck, o.l.v. N. Vanhove, Tertiaire sektor en verzorgende centra van West-Vlaanderen, 1971, 356 blz., 318 fr.
20. J. Hemschoote, Luchtverontreiniging in West-Vlaanderen, 1972, 209 blz., 265 fr.
21. N. Vanhove, Het Belgisch Kustoerisme - Vandaag en Morgen, 1973, 520 blz., 477 fr.
22. L. Schepens, Van Vlaskutser tot Franschman, 1973, 294 blz., 371 fr.
23. De Westvlaamse gemeenten in de Volkstelling 1970, 1974, 128 blz., 191 fr.
24. Symarindus, De energiefunctie van de Belgische Kust en de maritieme industrialisering, 1977, 448 blz., 650 fr.
25. P. van Outryve d'Ydewalle, Verzamelde toespraken, 1980, 816 blz., 848 fr.
26. West-Vlaanderen in kaart, 1981, 220 blz., 420 fr.

* Uitgeput

TIJDSCHRIFT 'WEST-VLAANDEREN WERKT'

Tweemaandelijks uitgave - verschijnt niet in juli en augustus - abonnement 1982 : 223 fr. (BTW inbegrepen).

Buitenland : 280 fr. (port en kosten inbegrepen).

REEKS FACETTEN VAN WEST-VLAANDEREN

(BTW inbegrepen)

1. R. Simoen & O. Vanneste, De uitbouw van de haven van Zeebrugge, 1972, 48 blz. *
2. C. Vermeersch, Het recreatief buitenverblijf, 1973, 100 blz., 106 fr.
3. S. Beernaert, De Waterverontreiniging in het IJzerbekken, 1973, 124 blz., 133 fr.
4. Distributiebedrijven en handelscentra in West-Vlaanderen, 1974, 68 blz., 74 fr.
5. S. Beernaert, De waterverontreiniging van de binnenwaters van Midden- en Oostkust, 1974, 105 blz., 133 fr.
6. N. Vanhove, Vakantiespreiding, 1975, 56 blz., 85 fr.
7. S. Beernaert, De waterverontreiniging in het hydrografisch bekken van de Leie en de Schelde, 1975, 88 blz., 133 fr.
8. De Haven van Brugge-Zeebrugge na de chunnel, 1975, 80 blz., 133 fr.
9. P. Boerjan, De toeristische statistiek in België, 1976, 84 blz., 133 fr.
10. S. Beernaert e.a., Waterbeleid in West-Vlaanderen, 1976, 64 blz., 106 fr.
11. J. Theys, Evolutie van de werkloosheid in West-Vlaanderen, 1977, 104 blz., 159 fr.
12. S. Beernaert, De algemene waterbevoorrading van West-Vlaanderen, 1978, 40 blz., 64 fr.
13. Prognose van de bevolking en actieve bevolking in West-Vlaanderen, 1978, 48 blz., 87 fr.
14. P. Boerjan, De ontwikkeling van het vakantiegedrag van de Belgische bevolking, 1978, 124 blz., 230 fr.
15. Prognose van het aantal gezinnen en raming van de huisvestingsbehoeften in West-Vlaanderen, 1979, 60 blz., 111 fr.
16. Terreinbehoeften voor Tewerkstelling, Toerisme en Rekreatie in West-Vlaanderen, 1979, 80 blz., 148 fr.
17. Milieuzorg in West-Vlaanderen, 1979, 76 blz., 141 fr.
18. Infrastrukturele behoeften, 1979, 80 blz., 148 fr.
19. Structuuranalyse van de textielnijverheid in West-Vlaanderen, 1980, 140 blz., 260 fr.
20. Zeebrugge en de maritimisering van zijn achterland, 1981, 120 blz., 223 fr.
21. Structuuranalyse van de metaalnijverheid in West-Vlaanderen, 1982, 156 blz., 289 fr.

REEKS TOERISTISCH ABONNEMENT WES

Jaar-abonnement : 1.325 fr. (BTW inbegrepen).

Buitenland : 1.625 fr., port en kosten inbegrepen.

Rapporten toeristisch-ekonomisch onderzoek 1980

89. Verblijfsrecreatieve attitudes en gedragingen van de Belgische bevolking, 352 blz.
90. De recreatieve dagtochten, 90 blz.
91. Toeristische index WES 1980, 13 blz.

Rapporten toeristisch-ekonomisch onderzoek 1981

92. Structuuranalyse van de kampeerterrinen en weekendverblijfparken aan de Belgische Kust, 156 blz.
93. Toeristische index WES 1981, 12 blz.

UITGAVEN WER EN GOM - WEST-VLAANDEREN

O. Vanneste & G. Declercq, Kust en Hinterland, 1955. *
O. Vanneste & G. Declercq, Le Littoral et son Hinterland, 1955. *

G. Declercq & O. Vanneste, Structurele Werkloosheid in West-Vlaanderen, 1957. *

West-Vlaanderens ekonomische groei, 1965, 172 blz. *

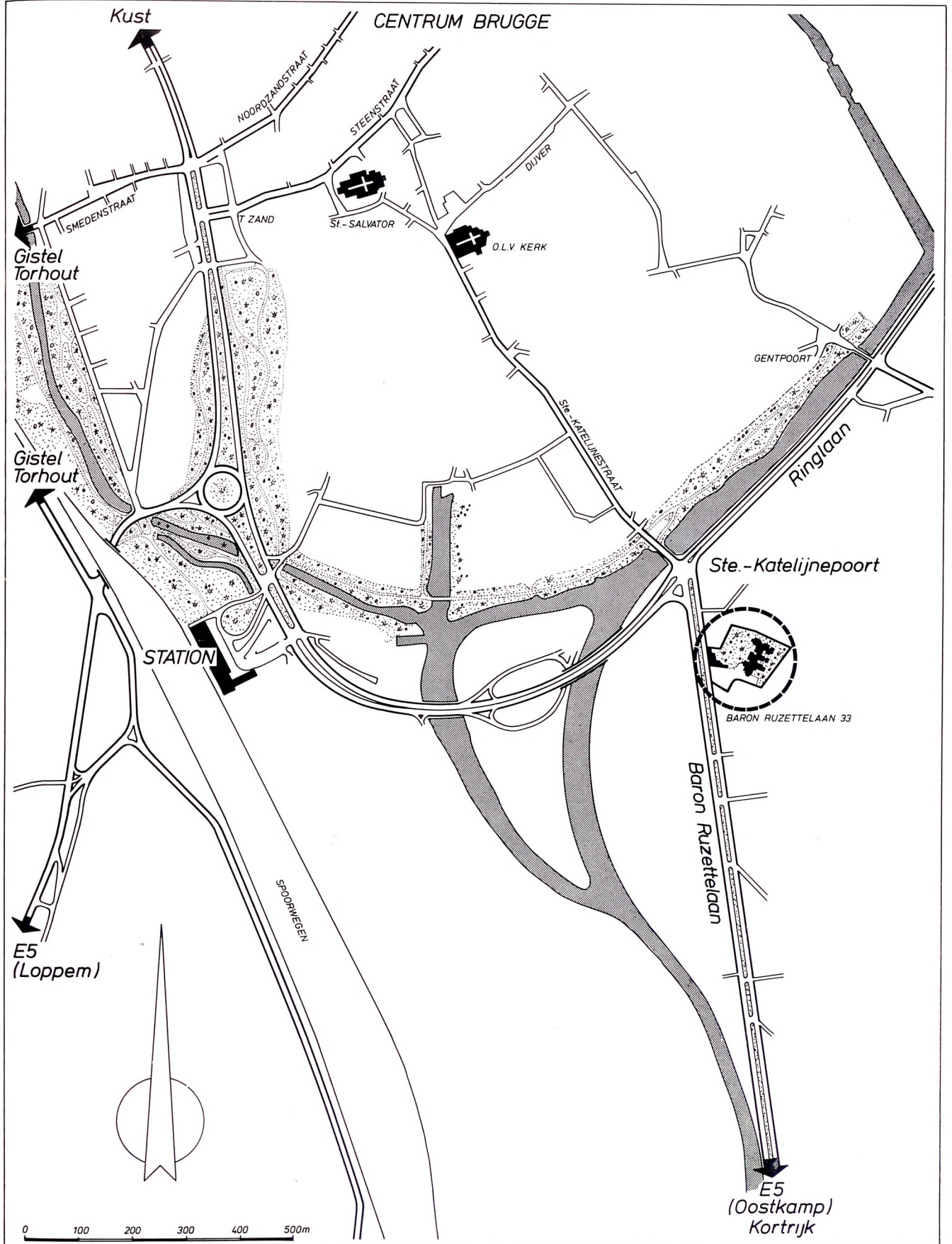
Adresboek van de Westvlaamse Industrie, 1978. *

STEUNENDE LEDEN - 1982

Steunende leden ontvangen het tijdschrift en de andere publikaties, de reeks 'Toeristisch Abonnement' uitgezonderd. België : 530 fr. (BTW inbegrepen).

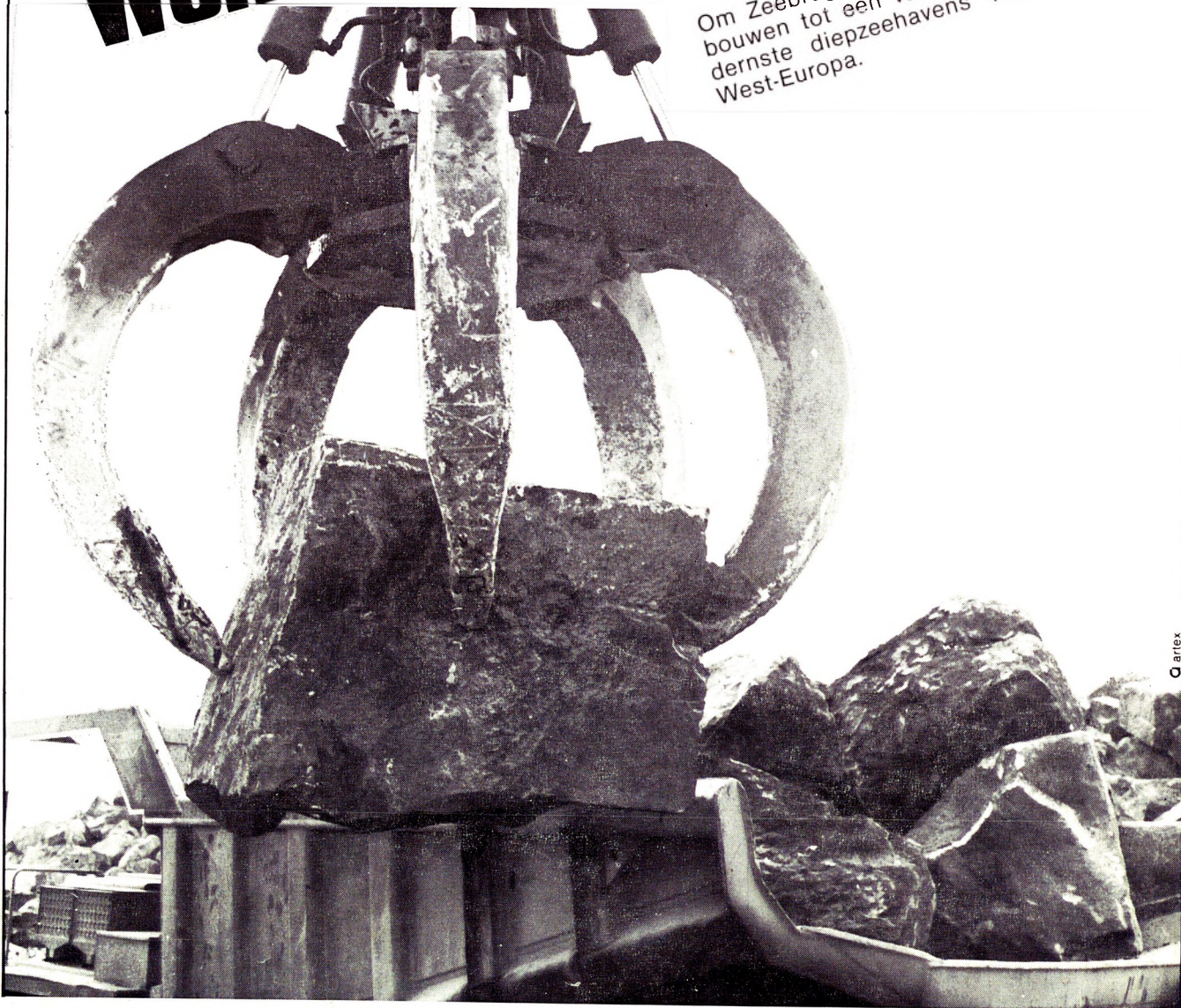
Buitenland : 700 fr. (port en kosten inbegrepen).

Ligging van de kantoorgebouwen

10.000.000 TON VAN DEZE STENEN WORDEN IN DE NOORDZEE GEDROPT

Om Zeebrugge verder uit te bouwen tot een van de modernste diepzeehavens van West-Europa.

Carlex

PASSAGIERS-
EN VRACHTVERVOER
OP DE NOORDZEE

INTERKONTINENTAAL
CONTAINER- EN
RO/RO-VERKEER

INVOER VAN
GRONDSTOFFEN EN
ENERGIEPRODUKTEN

DIVERSE
KONVENTIONELE
CARGO'S

RUIMTE VOOR
NIEUWE
VESTIGINGEN

ZEEBRUGGE

MBZ Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen
L. Coiseaukaai 2 B-8000 Brugge Tel (050) 33 52 24 (4 l) Telex 81 201

